

Langøyene- ikke bare en badeøy En mulighetsstudie for revitalisering av Langøyene som friluftsf- og rekreasjonsområde

LANGØYENE - NOT JUST AN ISLAND FOR SWIMMING
A FEASIBILITY STUDY FOR REVITALIZING LANGØYENE AS A
RECREATIONAL AREA

christian grøn

Formalia

UMB	Universitet for Miljø og biovitenskap
ILP	Institutt for landskapsplanlegging
Program	Landskapsarkitektur
Mastergrad	30 studiepoeng
Forfatter	Christian Grønn
Tittel	
Fotograf	Christian Grønn om ikke annet er oppgitt
Veileder	Anne Cathrine Geelmuyden, UMB ILP
Nøkkelord/emneord	Bynært friluftsområde, strandsoner, rekreasjon og friluftsliv, helse og fritid, sport og lek, turisme, lokalturisme og nærfriluftsliv, bærekraft, tilgjengelighet, tilrettelegging, forvaltning, program, utforming

Christian Grønn, Aug 2013
Universitetet for Miljø og Biovitenskap
Institutt for Landskapsplanlegging
P.O. Box 5003
N-1432 Ås
Norway
Tel.: +47 64 96 52 00
www.umb.no

Forord

Rekreasjons og friluftsområder har stor påvirkning på menneskers fysiske og psykiske helse, og spesielt for byer er det viktig at de nærmeste områdene tilrettelegges og forvaltes på en god måte. Dette er et tema jeg ønsket å fordype meg i. Mitt mål med oppgaven har vært å sette meg inn i og undersøke hvordan jeg som landskapsarkitekt kan bruke Langøyenes eksisterende kvaliteter til å skape forbedringer slik at Langøyene kan bli mer attraktiv enn i dag.

Denne oppgaven markerer avslutningen på masterstudiet i landskapsarkitektur ved Institutt for Landskapsplanlegging ved Universitetet for Miljø- og Biovitenskap. Jeg har virkelig satt pris på å bli kjent med Langøyene, underveis i arbeidet med denne oppgaven. Og med en ferdig masteroppgave framfor meg, må jeg konstatere at jeg kommer til, med stor interesse, å følge med på hva som skjer på Langøyene i resten av mitt liv.

Jeg ønsker å gi en stor takk til min veileder Anne Cathrine Geelmuyden, familie og venner, og alle andre som har engasjert seg under arbeidet, samt Bymiljøetaten i Oslo kommune som har gitt meg muligheten til å delta i et reelt og betydningsfullt oppdrag.

“Kanskje Oslos fbtteste badeplass?”

(Oslofjorden.org, 2013b)

Sammendrag

Langøyene er et rekreasjons- og friluftsområde i indre oslofjord som har hatt betydning som populær fritids og badeøy helt siden 1952. I dag fins det en del utfordringer og mangler som svekker dens omdømme. Forurensing og uønsket telting er nok de mest kjente, og av de to er det forurensingen som er mest prekær å ordne opp i. På tross av utfordringene er Langøyene fremdeles godt besøkt, spesielt av badegjester på varme sommerdager. Det ligger mye ubrukt potensial i Langøyenes mange kvaliteter. Bymiljøetaten i Oslo kommune, som drifter og forvalter øya, har innsett dette og ønsker å sette i gang tiltak slik at bruks- og opplevelseskvalitetene forbedres og øya blir enda mer publikumsvennlig.

Gjennom en problemstilling som er reel er kjernen i denne oppgaven, å fortolke eksisterende intensjoner, og utvikle min egen intensjon om hva Langøyene er og kan bli. Fra en landskapsarkitekts perspektiv.

Oppgaven er delt inn i tre deler: Den første delen definerer oppgaven og dens aktualitet, bakgrunn, problemstilling og innhold. I den andre delen gjøres en registrering og analyse av øya, hvor aspekter som historie, landskap, klima og naturforhold, kontekst, infrastruktur og trender i friluftslivet blir tatt opp. Dette utgjør så et grunnlag for oppgavens tredje og siste del. Der presenterer jeg de mulighetene jeg ser for meg i en rekke utviklingsforslag. Forslagene drøftes og presenteres både med tekst, bilder og illustrasjoner uten å gå for langt inn i detaljer. Alle utviklingsforslagene er samlet i en overordnet illustrasjonsplan, der mange av de uttalte behovene innen forvaltningen er imøtegått. Til slutt kommer et oppsummerende kapittel om veien videre og realisering.

Min intensjon med revitalisering av Langøyene er at den skal bli den mest allsidige og tilrettelagte rekreasjonsøya blant alle øyene i Fjordbyen Oslo. Attraksjonene er spredt rundt hele øya, og mine utviklingsforslag forsøker å få til en helhet og sammenheng i utforming og funksjoner. Langøyene bør bli et multifunksjonelt, variasjonsrikt, og iøynefallende sted.

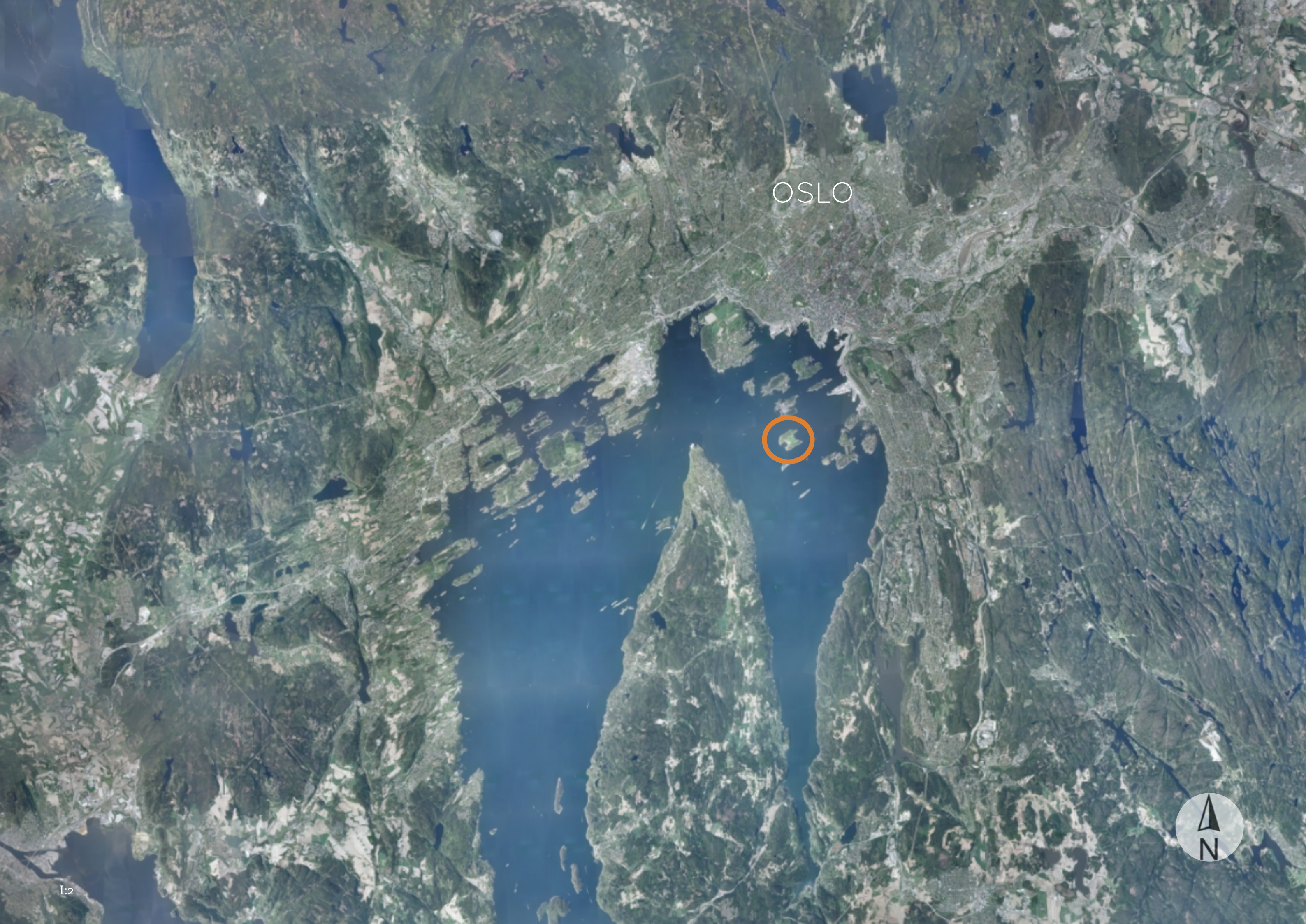
Abstract

Langøyene is a recreational area (an island) situated in the inner parts of the Oslo fjord. The island has had a great significance as a popular leisure and swimming-Island since 1952. During the years some challenges have developed, which degrades the islands reputation. Pollution and unwanted camping are the two most well known. The most precarious to solve is the pollution-problem. Despite the challenges, visit numbers to Langøyene is still relatively high, especially by swimming-guests in warm summer days, as always. There are a lot of unused potential in Langøyenes many qualities. The Oslo municipality department, Bymiljøetaten, who manages and operates the island, have recognized this fact and wishes to initiate actions that will improve the overall satisfaction of use and experience. They want to make the Island more attractive for visitors.

Given the reality of the issues and problems, the core of this paper is to interpret existing intentions, and from that develop my own version about what Langøyene is and can be. Through the eyes of a landscape architect.

This paper consists of three parts: The first part defines and explains the background of the paper, the actuality of the chosen theme, and general content. In the second part, registration and analysis of the island is conducted, covering aspects like history, landscape, climate and nature, context, infrastructure, and trends in today's recreation. This will then be a basis for the papers third and last part. There I present the possibilities I have identified, in a number of development proposals. The proposals are presented and discussed using text, pictures, and illustrations without going too far into details. All of the development proposals is gathered into an overall illustration plan, where many of the pronounced needs and wishes within the management of the Island is countered for. At the end is a summarizing chapter about the way ahead, and realization of the intentions.

My intention with revitalizing Langøyene, is too make it the most versatile and facilitated recreational island among all the other islands in the inner Oslo fjord. The attractions will be spread around all of the island, and my development proposals tries to achieve a wholeness and coherence in design and features. Langøyene should become a multifunctional, varied and eye-catching place.

Innhold

Formalia	2	DEL 3 Utviklingsforslag	
Forord	3	Utforming av overordnet landskap	48
Sammendrag/abstract	5	Konsept overordnet utforming	54
Innhold	7	Intensjon	55
		Overordnet illustrasjonsplan	56
		Delområdene	58
		Gjestebrygga og anløpsanlegget	60
		Badestranda	64
		Gressletta	68
		Kiosk, leke og aktivitetsanlegget	72
		Sørøya	76
		Nordøya	80
		Diverse	84
		Veien videre- realiseringen av “nye Langøyene”	85
		Kilder	88
		Illustrasjonsliste	89
		Vedlegg	90
DEL1 Innledning			
Fakta om Langøyene	10		
Bakgrunn for oppgaven	11		
Problemstilling	14		
Avgrensing	14		
Framgangsmåte	15		
DEL 2 Registrering og analyse			
Øya i bilder	18		
Historie	20		
Landskapsanalyse	24		
Klima og naturforhold	28		
Infrastruktur, ferdsel og bruk	30		
Forbindelser	34		
Øyene i Fjordbyen Oslo	35		
Rekreasjon og friluftsliv i Indre Oslofjord	36		
Rekreasjon og friluftsliv- trender	38		
Brukerundersøkelse	42		
Utfordringer i forvaltningen	44		
Oppsummering	45		

Bilde tatt fra høyden midt på sørøya, østover. Selv om bildet er noe grovkornet fortjener det sin plass her.

DEL 1

Innledning

Fakta om Langøyene
Bakgrunn for oppgaven
Problemstilling
Avgrensing
Fremgangsmåte

Langøyene idag

Bakgrunn for oppgaven

Oslo kommune eier og forvalter mange øyer i Oslofjorden som Bymiljøetatens maritime drift og forvaltning tar seg av. Disse øyene er attraktive områder for nærfriluftsliv og lokalturisme, men det er utfordringer i å opprettholde og videreutvikle variasjon og kvalitet i tilbudene. Bymiljøetaten har satt disse utfordringene på sin dagsorden, og har behov for en helhetlig forvaltnings og investeringsplan som gjelder alle øyene de eier og forvalter i indre oslofjord. Deres mål er å bevare og forsterke Fjordbyens attraktivitet opplevelsesmessig og funksjonsmessig for alle brukergrupper.

Langøyene, som er den nest mest besøkte øya etter Hovedøya, eies av Nesodden kommune, men disponeres og driftes av Oslo kommune. Øya har mange kvaliteter som stor sandstrand og solplass, vakker og mangfoldig natur med unik geologi, fiskeplasser, aktivitetsområder, festival/arrangementsområder, serveringstilbud, overnattingsmuligheter, og en spennende historie.

Langøyene har i dag flere utfordringer, som senker den generelle bruks og opplevelsesverdien. De viktigste er slitasje, erosjon, forurensing, forsøpling, narkotikabruk og omsetning, ordensforstyrrelser, privatisering, manglende infrastruktur og manglende tilgjengelighet. Bymiljøetaten spør seg selv om hvilket bein man skal sette først for å løse utfordringene, men også hva Langøyene skal være i en kontekst med fjordbyutvikling og sterk befolkningsøkning.

Bymiljøetaten tok initiativ til å involvere en student på ILP som kunne skrive masteroppgave om Langøyene. En slik masteroppgave kunne gi innspill til og danne grunnlag for en forvaltningsplan der alt fra overordnet utredning til konseptplaner og designstudier var ønsket. Jeg er selv ivrig bruker av friluftsområder og grønnstruktur og har en økende forståelse for rollen de spiller i urbane strøk.

En viktig grunn for valget av oppgaven var også at det gav meg muligheten til å gå i dybden på en problemstilling som var reel. Friheten i å kombinere planleggings, forvaltnings og utformingsperspektivet i oppgaven var også avgjørende.

Før valget av oppgave hadde jeg aldri vært på Langøyene, og visste lite om stedet. Langøyene ligger i den samme geografiske regionen som øyene i Bærum, hvor jeg vokste opp. De ligner topografisk og naturmessig, men deler også den samfunnsmessige betydningen, som viktige friluftsliv og rekreasjonsområder i nærheten av urbane områder.

1:5

NETTAVISEN
TIPS OSS 468 30 050

Kommunen stenger Langøyene ved Oslo

Oslo (NTB-Alexander Vestrum): Langøyene i Oslofjorden er langt mer forurenset fra gamle søppeleponier enn tidligere antatt. Inntil videre fraråder Oslo kommune folk å oppholde seg der.

De som var der tirsdag kveld, ble anbefalt å forlate øyene, og det ble satt opp en ekstra ferjeavgang på kvelden, opplyser Bymiljøetaten. Ruters ferjer trafikkerer fra og med onsdag ikke øyene.

Undersøkelsen viser at deponiområdet kan være en langt større forurensningskilde enn tidligere antatt. Inntil resultatet fra undersøkelsen er nøytralt gjennomgått ønsker ikke Bymiljøetaten aktivitet i området, opplyser kommunen.

Undersøkelsen viser særlig forhøyd konsentrasjoner av bly, kvikksølv og polycyklomatiserte hydrokarboner (PAH). Konsentrasjonene av tungmetaller og andre miljøgifter i grunnvannet gjør det sannsynlig med forurensningsspredning via ngraven til sjø, ifølge Oslo kommune.

Dagbladet Nyheter

Stenger populær ferieøy i Oslofjorden

Langøyene i Oslofjorden stenges umiddelbart på grunn av forurensning.

Østlandssendingen

Bellona slår alarm etter funn på Langøyene

Bellona advarer mot store miljøkonsekvenser, etter at blynivået ved Langøyene i Oslo viser seg å være 70 ganger høyere enn tillatt.

Langøyene i Oslofjorden ble denne uken avlagt av Bymiljøetaten i Oslo på grunn av forurensningen.

Ten frivillige ryddet opp som ble utvalgt som det fremste i den gamle angrepete teltet på Langøyene som var en viktig del av forurensningen som det man har vært i år.

Forurensning fra de gamle søppeleponier som ble funnet på Langøyene er en viktig årsak til at vannet i fjorden er så forurenset og giftig.

Tillegg er det funnet bly og tungmetaller i vannet, og det er en stor miljørisiko i den gamle deponiområdet.

Forurensning
I juni 2013 kom en avgjørelse om å fraråde og stenge for opphold på øya etter at kommunen fikk foreløpige resultater fra en miljøteknisk undersøkelse av det gamle deponiområdet der. Undersøkelsen viste at deponiområdet kan være en langt større forurensningskilde enn tidligere antatt. Øya ble åpnet igjen etter en ukes tid, med anbefaling om å ikke oppholde seg på gressletta.

Narkotika
"Handlelappen" ble funnet av driftspersonalet til Bymiljøetaten sommeren 2012 og beviser at narkotika både brukes og omsettes på øya. Enkelte fra "plata-miljøet" i Oslo sentrum pleier å tilbringe tid i telt på Langøyene om sommeren.

Økende besøk
Økende besøk medfører behov for forbedret tilrettelegging for alle brukergrupper. Opplevelsesmessig og funksjonsmessig kvalitet bør styrkes.

UU-tilrettelegging
Det bør tilrettelegges bedre for funksjonshemmede når det gjelder fergeanløp, toaletter, baderampe og fremkommelighet på turveiene.

Privatisering
Langtidsboende teltere er en konsekvens av den frie teltingen, og dette medfører igjen privatisering og "selvjustis". En stor andel av teltene er over forskriften på 18m².

Forsøpling
Telt og søppel ligger igjen etter sesongen. Etter 2012-sesongen lå det igjen 80m³ søppel. "Utendørstoalett" forekommer der det er for langt unna toalett.

Erosjon
På øyas østside ved siden av anløpsbrygga. graver vannet seg stadig innover og avdekker søppel fra fyllinga.

Utilgjengelighet
Deler av vegetasjonen på de to opprinnelige øyene bærer preg av gjengroing, og krattet har fått overta. Bildet viser Sølvasal som er dominerende.

Setninger
Gressletten er ujevn og gropete, pga. setninger i søppelfyllinga over mange år. Søppel kommer til syne. Gresset okkuperer områder og legger fra seg en del avføring.

Slitasje
Vannet kan tidvis være høyt, og nå inn på gressletta. Sand vaskes da over muren. Sitteplasser er slitte og lite trivelige.

Problemstilling

På bakgrunn av reelle utfordringer og behov er hovedmålet i denne oppgaven å utvikle en intensjon om hva Langøyene bør inneholde og fremstå som. Fra en landskapsarkitekts perspektiv. Intensjonen skal formidles gjennom et konsept som inneholder mange utviklingsforslag. Langøyenes iboende bruks- og opplevelseskvaliter danner grunnlaget for dette. Problemstillingen blir da som følger:

Hvordan styrke Langøyene som et attraktivt, bynært område for rekreasjon, friluftsliv og lokalturisme?

Spørsmål som kan belyse problemstillingen.

1. Hva er situasjonen på Langøyene i dag?
2. Hvilke kvaliteter og potensial har Langøyene?
3. Hvordan skal kvaliteter og potensial utnyttes på Langøyene i fremtiden?

Avgrensning

Opgaven er geografisk avgrenset i til selve øya. Langøyene er en relativt stor øy og har mange delområder med varierte bruks- og opplevelseskvaliteter. Det fins muligheter for å utnytte både nye og gamle attraksjoner. Det har vært meningen å favne så mange av disse som mulig i oppgaven, men mest fokus har blitt tilegnet de viktigste områdene som badestranda, bryggeanlegget og gressletten. Fokuset har ligget på utvikling av soner med ulike kvaliteter, som funksjons og formmessig, "spiller på lag". Det er lagt vekt på at utviklingsforslagene skal være gjennomførbare og troverdige.

Arbeidet med oppgaven begrenser seg til overordnede forslag, både innholds og utformingsmessig. Planer, snitt og illustrasjoner vises for dog for hvert delområde. Det nevnes lite om universellutforming, koteriing, lyssetting, servicestasjoner og driftsutstyr.

Materialet kan arbeides videre med ved senere tilfeller, når man f.eks skal realisere konkrete prosjekter. Tekniske detaljer, beregninger og økonomi faller derfor utenom oppgaven da dette normalt utføres av byggtekniske fagpersoner. Kun konstruksjonsmessige prinsippkisser blir foreslått.

Fremgangsmåte

Innhenting av informasjon

- Litteratursøk (hovedsaklig på nett)
- Korrespondanse (hovedsakelig med kontaktperson og seniorforvalter Ellen Løvseth i maritim områdedrift i Bymiljøetaten)
- Media
- Samtaler og veiledning (hovedsakelig med hovedveileder, men også familie, venner og medstudenter)

Registreringer og analyser av oppgaveområdet med omgivelser

- Befaringer (1 i 2012, 3 i 2013)
- Kartstudier, dataregistre, bilder (hovedsaklig på nett)

Gjennomgang av relevant informasjon

- Artikler
- Planverk
- Rapporter og utredninger
- Andre oppgaver og referanseprosjekter

Prosjektering ved bruk av ulike dataverktøy og illustrasjonsmetoder

- Autocad (avansert tegneverktøy)
- Sketchup (3D-verktøy)
- Photoshop (bildebehandlingsprogram)

Dette er en av mange fossilforekomster på sørsiden av Langøyene. Sannsynligvis en korall eller sjøliljestilk. Bildet er tatt et par meter over strandlinjen på sørøya.

DEL 2

Registrering og analyse

Øya i bilder

Historie

Landskapsanalyse

Klima og naturforhold

Infrastruktur, ferdsel og bruk

Forbindelser

Øyene i Fjordbyen Oslo

Rekreasjon og friluftsliv i Indre Oslofjord

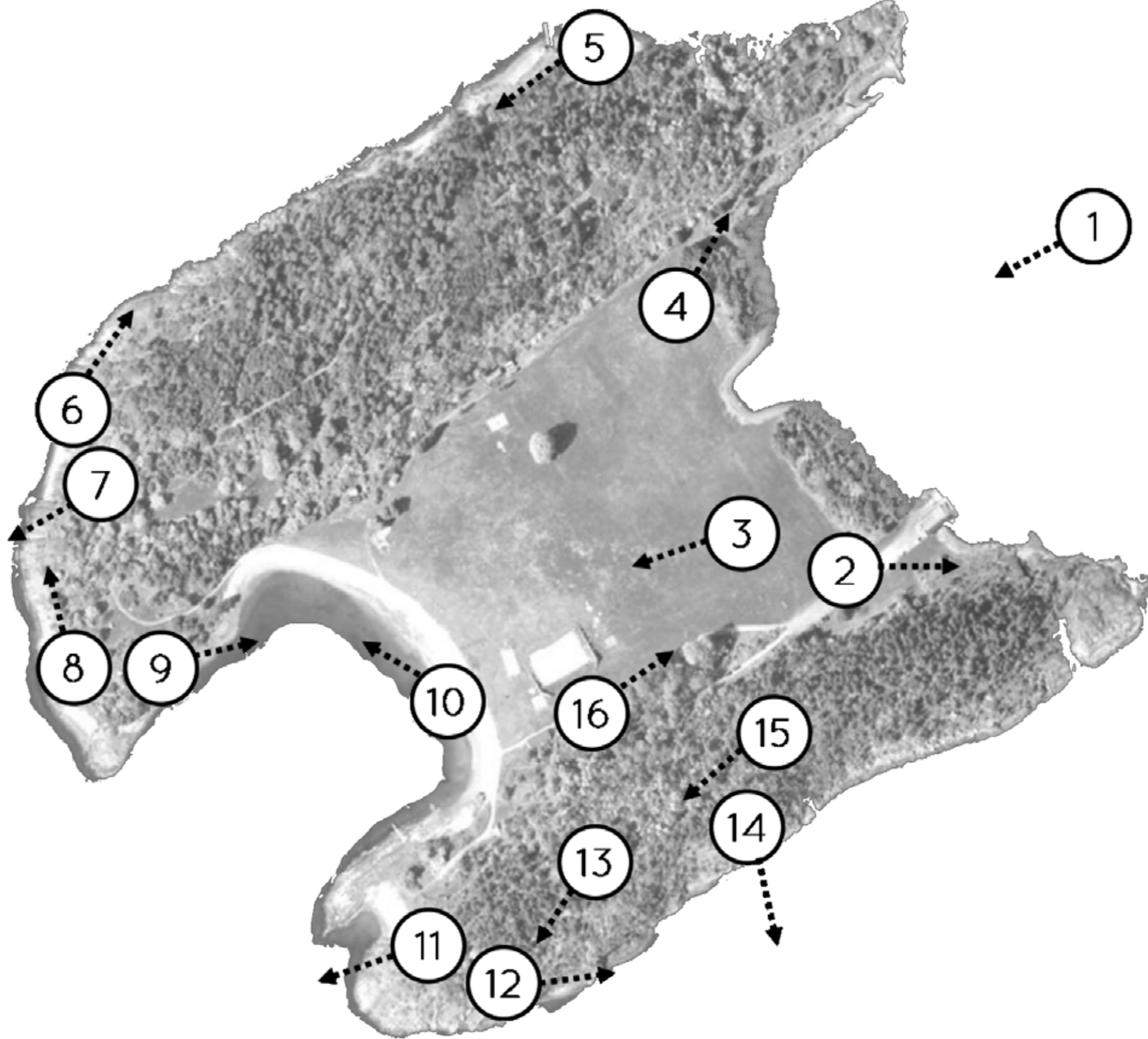
Rekreasjon og friluftsliv- trender

Brukerundersøkelse

Utfordringer i forvaltningen

Oppsummering

Øya i bilder

Historie

I:9

HISTORIELINJE

1100

1200

//

1800

1820

1840

1860

1880

Steinbrudd på Langøyene stammer fra 1100-tallet.

Øyene eid av Skoklefald gård til 1807. Da ble eierforholdet tredelt mellom Nesoddtangen, Østre Skoklefald og Flaskebekk

Norges første sementfabrikk i drift på Nordre Sandøy fra 1837-1860. På det meste var det 25 arbeidere her.

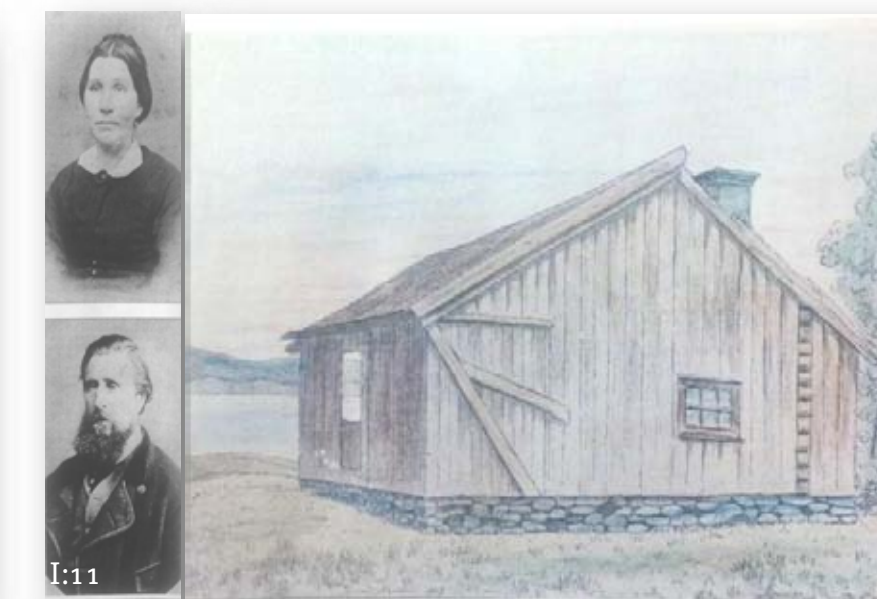
Egen omgangsskole for barna til fiskerne og oppsynsmann. Lagt ned i 1873.

Sommergjester brukte etter hvert husene som fabrikk hadde bygget. Det etableres dampskiprute til øyene. I 1891 var det 15 hus på Nordre Langøya. Da var det fremdeles bare 1 hus med fastboende.

I:10

1837-1860: Flere arbeiderfamilier bodde på Langøyene når sementfabrikken var idrift. Hustufter, trapper og støttmurer står igjen fra dem. To av de store møllesteinene som ble brukt til å male kalkstein i sementfabrikken ligger idag uteplassen ved kiosken.

I:11

1854: Fiskerfamilie bygde denne stua på Søndre Langøya. Hans Andersen, født 1826 og hans kone Maren Mathea født 1830. Familien skulle bli boende i nesten 100 år.

I:12

1896: Sommergjester på Nordre Langøy. Croquet var en populær aktivitet. (Oslo_museum, 2013)

Sprøyting med boraks-oppløsning ble satt i gang fra 1934 med vekslende hell.

Øyene vokste sammen rundt 1920. Plager som stank, rotter og spy fluer gjorde seg gjeldende, spesielt på varme sommerdager. Fastlandsboere på Bekkelaget, Nordstrand, Ljan og Nesodden klagde mest.

Kristiania Kommune kjøper øyene i 1902. Dumping av gatesøppel mellom øyene begynte, og løser et stort problem for en by i sterk vekst.

Sommergjester fortsetter å bo på Langøyene etter at søppelfyllingen etableres. Arbeiderfamiliene overtar etterhvert husene.

Skole på øya med samme lærer fra 1919-1952. Han bodde i Oslo og gikk over isen på vinterstid fra Bækkelaget.

Badestranda åpnet i 1952

Langøyene brukes flittig som rekreasjons og badeøy. Langøyene har forblitt populær helt til idag.

1900

1910

1920

1930

1940

1950

1960

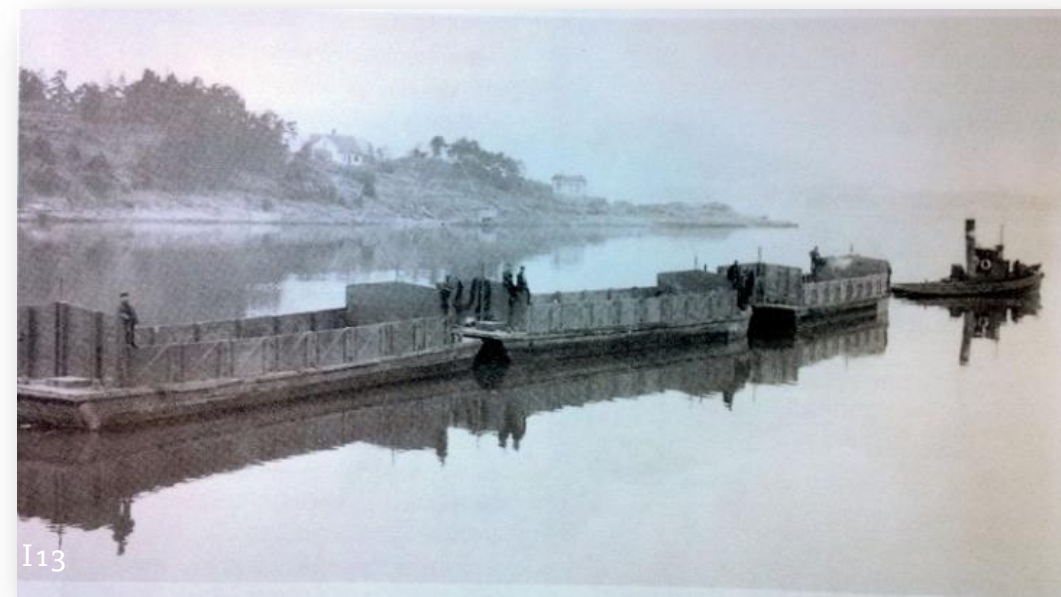
1970

1980

1990

2000

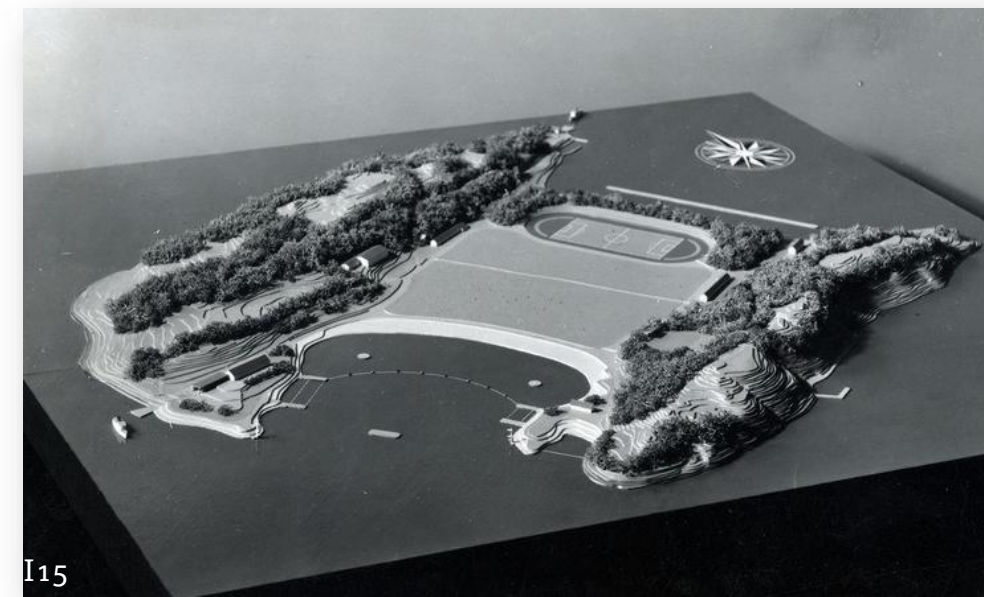
2010

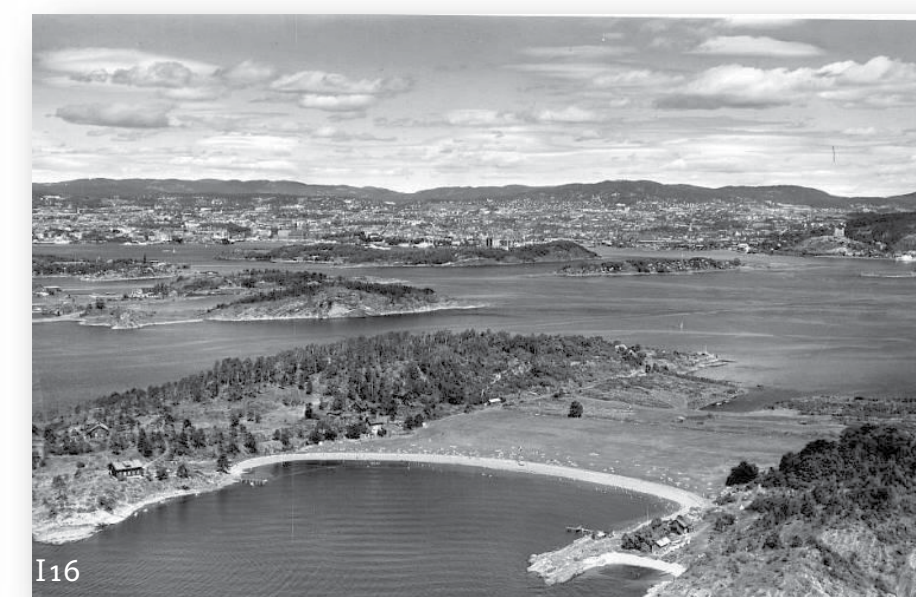
1914: Oslo kommune bygget lektere og kjøpte egen slepebåt til søppelet.

1922: Kabelkran med tre hundre meters rekkevidde, rasjonaliserte og effektiviserte lossearbeidet. På denne tiden var det 155 fastboende i 18 hus, de fleste arbeiderfamilier på søppeldynga (Oslo_museum, 2013)

1949: Siste lass dumpet mellom øyene. Man begynte å dekke til fyllingen med jord og beplante. Man startet tvangsflytting av beboerne på øya som skulle bli grøntareal og badestrand for byens innbyggere. Utbyggingsmodellen kan være et forslag fra denne tiden (Oslo_museum, 2013)

1952: Badeplassen åpnet og ble umiddelbart en suksess. Teltning var tillatt allerede da

1981: Båten "Sjøbad". Nesoddbåtene administrerte ruten

I dag: Fremdeles populær badestrand og teltplass. Cateringfirma driver kiosk, og arrangerer bryllup, firmafester, konserter etc.

Landskapsanalyse

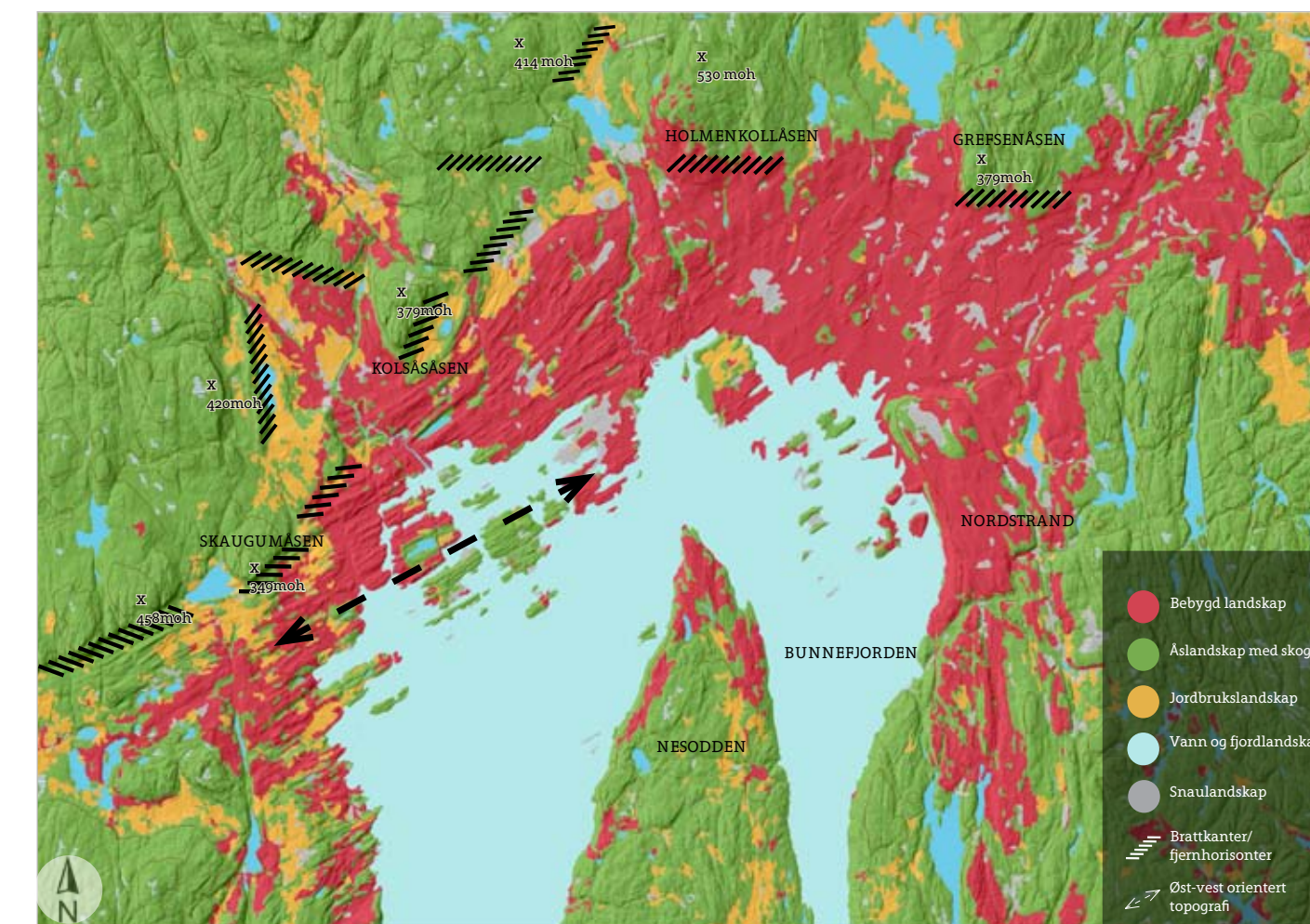
Flyfotoet illustrerer fjordlandskapet med markerte fjordløp på begge sider av nesoddlandet. Bratte fjordlier faller ned fra åslandskap mot vannet. Langøyene ligger midt i Bunnefjorden, øst for Nesodden. Bildet er tatt over Nordstrands-plataet og viser også de sørligste øyene i indre Oslofjord.

Overordnet landskap

Nasjonalt referansesystem for landskap (Puschmann, 2005) har definert 45 landskapstyper i Norge. Dette er et hierarkisk system med inndeling av landet i 45 landskapsregioner og 444 underregioner. Langøyene tilhører landskapsregion 02, Oslofjorden (Markert i rødt)

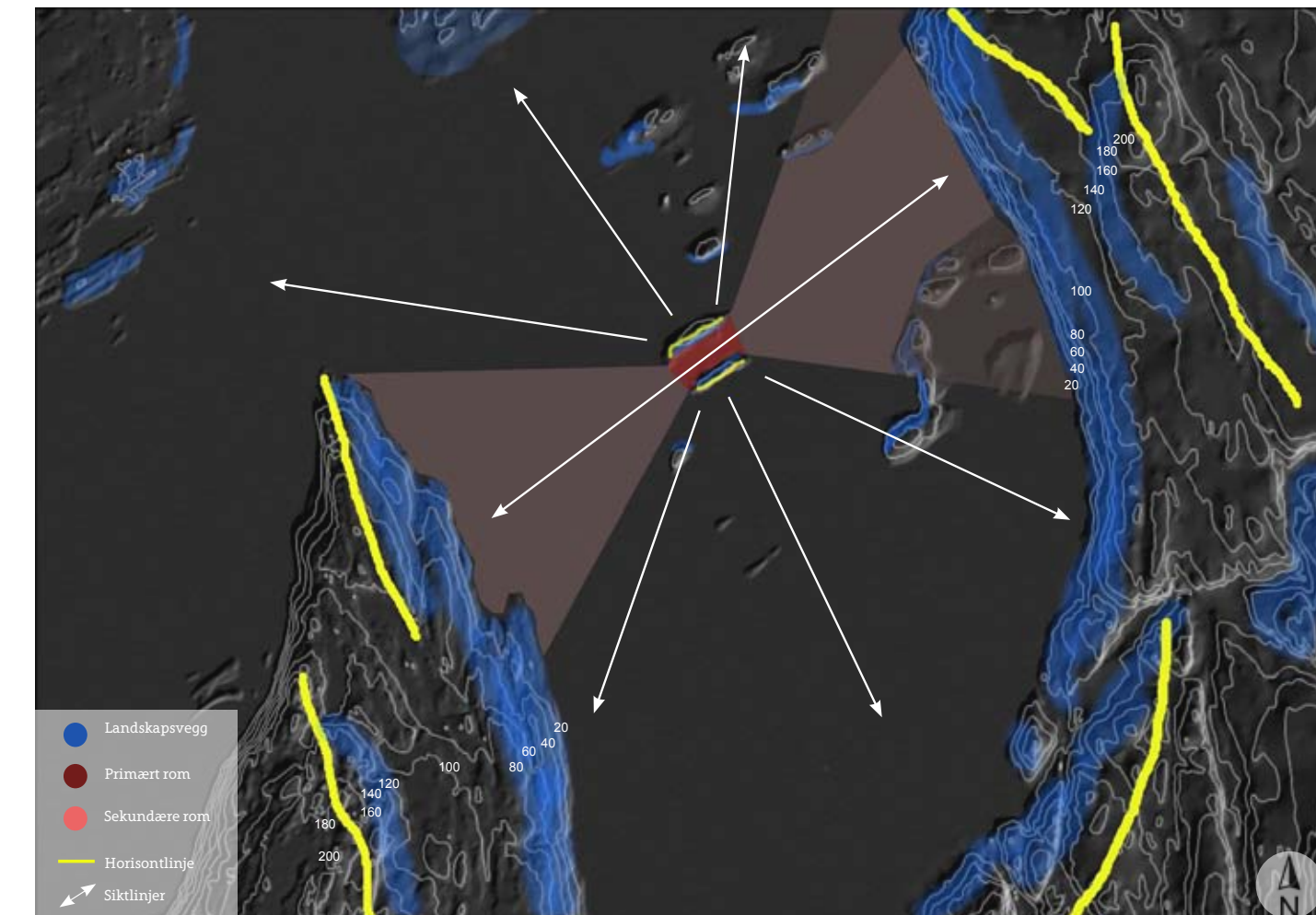

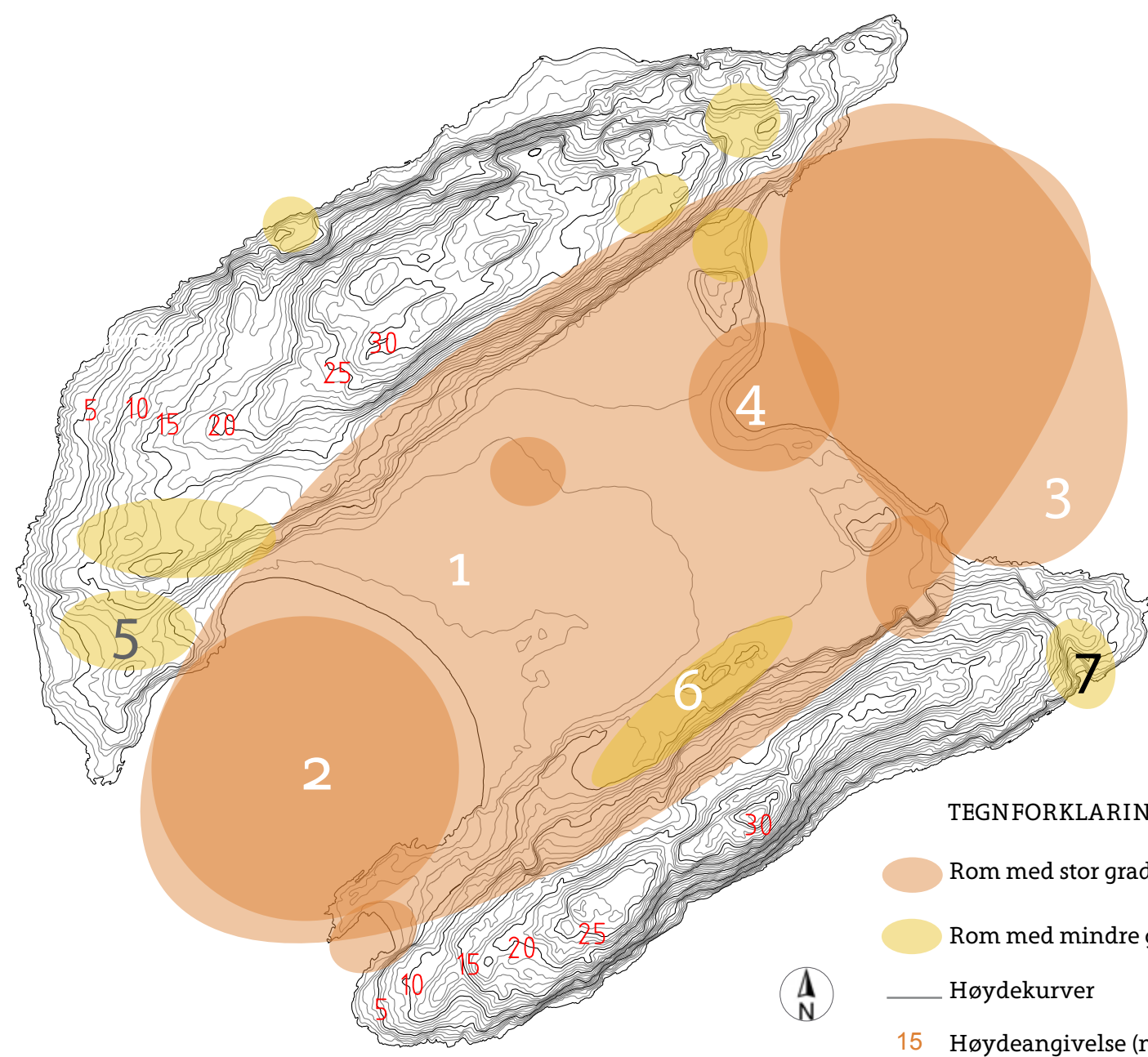
Regionen består av tre underregioner. Langøyene er del av den nordlige underregionen, Indre Oslofjord. Underregionen har en flytende hovedform, hvor en hesteskoformet fjordarmdanner det indre fjordbassenget. Herfra utvider fjordlandet seg med et lavt, halvmåneformet fotland, før det avgrenses av steile åser, særlig i vest. Mot nord gir Nordmarkas åser fjernvirkning der permkollenes konturer svakt bølgjer mot horisonten. En kontrast til disse er Kolsås og Skaugumåsens brattkanter i vest. I øst avgrenses fjorden av grunnfjellet som her stiger brått opp fra sjøen. Som en konveks kile trenger Nesoddtangen seg inn i et fjordland med en godt avrundet hovedform. Nesoddtangen og øst for Bunnefjorden har en avslepet sprekkealstopografi.

Nord i regionen dukker kalkbergarter opp, bl.a. som lave øyer i indre Oslofjord (Inkluderer Langøyene). Topografien i disse områdene er tydelig øst-vest orientert. De inneholder artsrik vegetasjon, og verdifulle naturtyper som kalkfuruskooger og edellauvskooger.

Nordvest for disse ses en klar brattkant mot det fjordnære landskapet. Både kalkøyene og lavadekkes brattkanter danner karakteristiske trekk, samt fjordens vannspeil som det mest sentrale element. Over hele regionen er løsmasser ujevnt fordelt. Leirjord fyller ofte sprekker og fordypninger og jevner ut overfaten. Store løsmasseavsetninger fins lokalt. Nær sjøen ligger enkelte steder bremmer med leirjord.

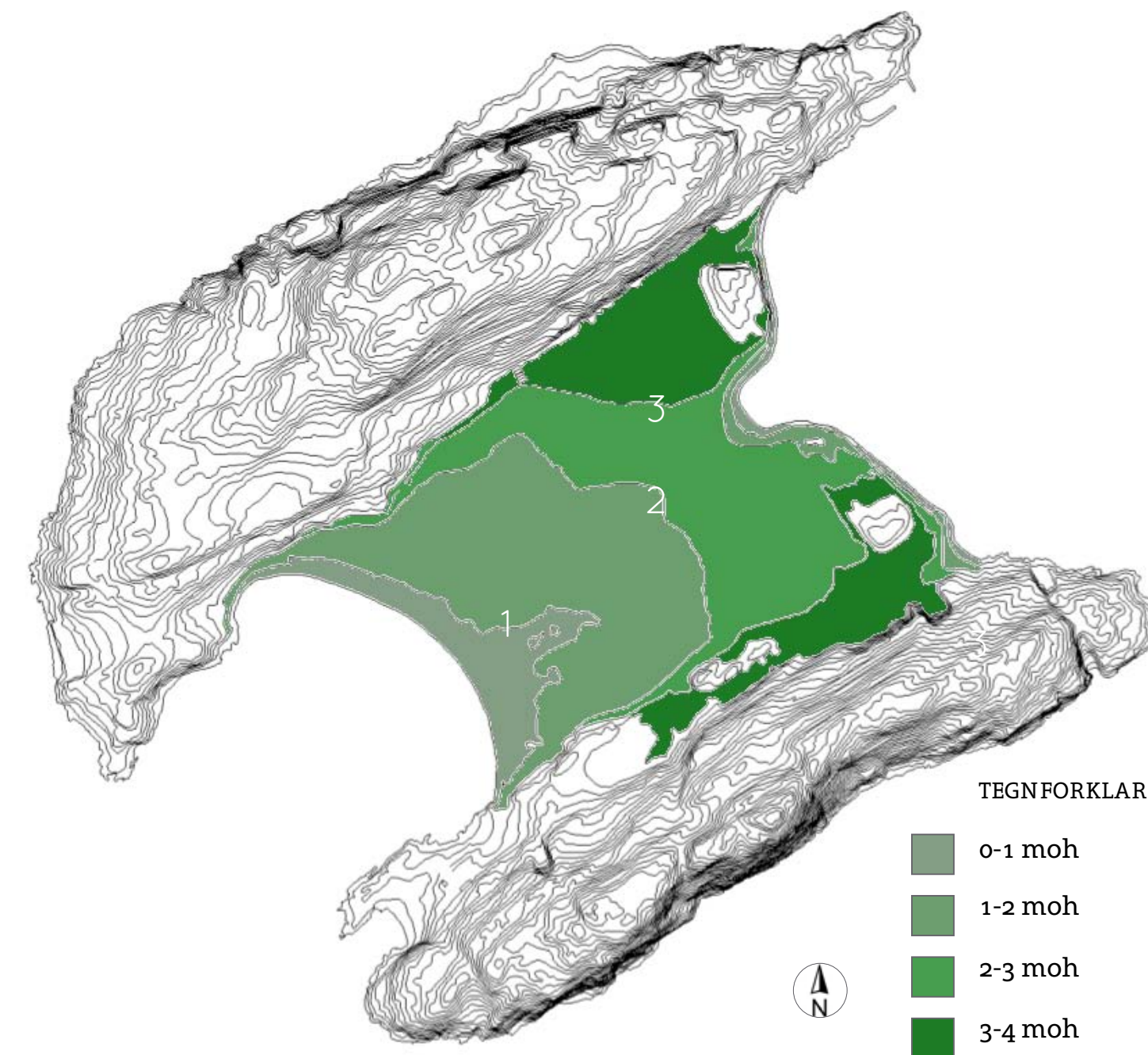
De to opprinnelige Langøyene har det karakteristiske øst-vest linjedraget typisk for området. De danner to konvekse høyderytter med den flate sletta i mellom. Her er øyas hovedrom, tydelig avgrenset, og med stor grad av åpenhet. Siktlinjene fra sletta treffer landskapsveggene på Nesodden og Ekeberg/Nordstrand, som er med å definere romopplevelsen fra sletta.

Øyas landform og romforløp

De to buktene på hver side av sletta er i seg selv lokale, åpne rom (2,3), der kystlinjen delvis omslutter buktene og definerer rommene. De to skogholtene ved den nordlige bukten er tydelige landskapselementer som preger romfølelsen og siktlinjer, den lille bukten mellom dem er i seg selv et rom (4). Romdannelser i mindre skala og med variert grad av åpenhet finner man i det gressklede området for teltere (5), på driftstomten "tranga" (6), og i mindre vikler og bukter langs kystlinjen (7). Forøvrig er lysninger på de vegetasjonsklede øyene også varierte romdannere.

Topografi på sletta

Sletta virker tilsynelatende flat og jevn med sin store utstrekning. Størstedelen heller svakt mot badestranden i vest. Ved området rundt fergekaia og på den sørøstlige delen av sletta er terrenget høyest. Det samme gjelder et område ved den nordøstlige delen. Imellom disse høyeste partiene av sletta skråner terrenget ned mot den lille badebukta.

Søndre Langåra

32 moh

ca 270 m

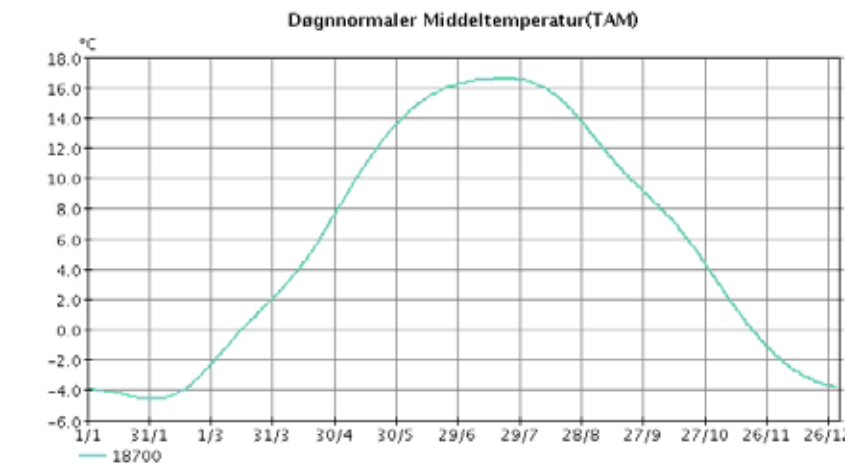
Nordre Langåra

34 moh

Klima og naturforhold

Klima for Oslo (Blindern)

Vindrose, frekvensfordeling av vind

Vindretning deles i sektorer på 30°

Frekvensfordeling av vindhastighet i prosent %

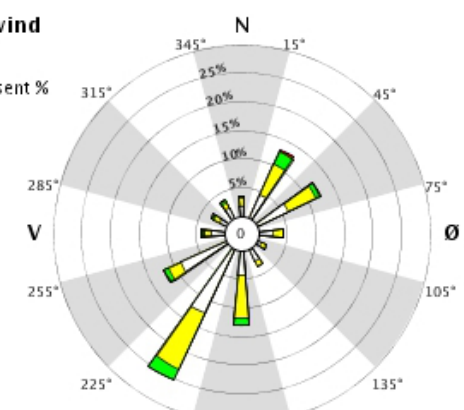
Vindhastighet (m/s)

- > 12
- 9,1-12
- 6,1-9
- 3,1-6
- 0,1-3

Stille (%)

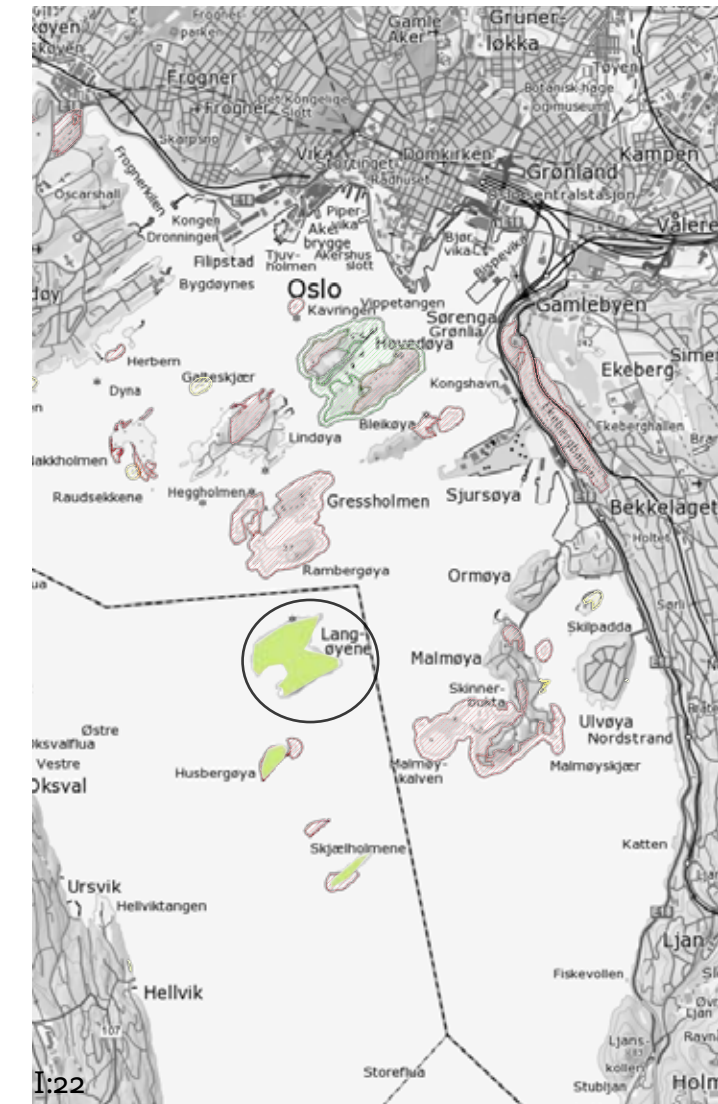
○ 0

I:21

Oslo har et temperert klima med fire klart definerte årstider. Somrene i Oslo er som regel varme med temperaturer på 20–23 °C på dagtid og 11–15 °C på natten. Vintrene er som regel kalde med en middeltemperatur på –4 °C i både januar og februar. Maksimumstemperaturer på over 25 °C inntreffer i gjennomsnitt 16 ganger per år. Grunnet sin nordlige beliggenhet har Oslo om lag 18 timer med solskinn i månedsskiftet juni/juli, men bare 6 timer i slutten av desember. Årsnedbøren i Oslo er 763 mm, fordelt på 166 nedbørdøgn, der vintrene er noe tørrere enn somrene. Snøfall fordeler seg jevnt utover vintermånedene, og i gjennomsnitt er det mer enn 25 cm snø i 30 dager hvert år. Oslo har snaut 1 700 soltimer årlig. (Wikipedia, 2013)

Vern (DN)

- Nasjonalpark
- Naturreservat
- Landskapsvernområde
- Artsfredning
- Annen fredning

INON

- >=5 km fra inngrep
- 3 - 5 km fra inngrep
- 1 - 3 km fra inngrep

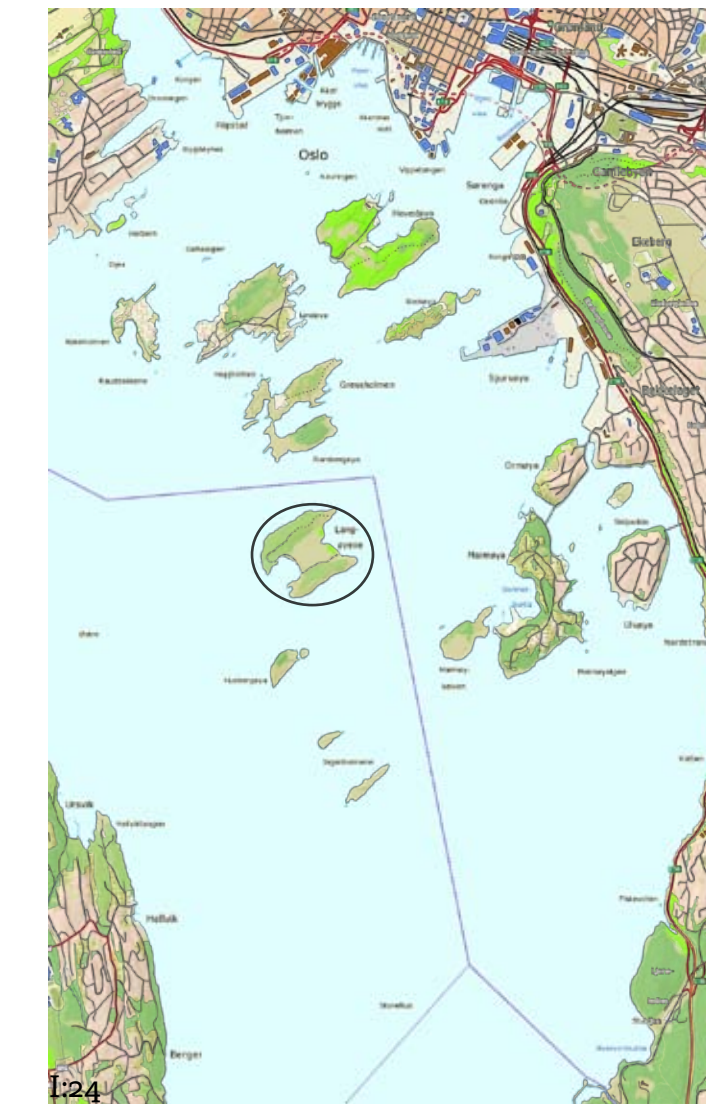
(INON) Inngrepsfrie områder er definert som områder beliggende en kilometer eller mer fra tyngre tekniske inngrep.

Naturtyper

- Svært viktig og viktig
- Lokalt viktig
- naturtyper_utvalgte

Treslag

- Barskog
- Lauvskog
- Blandingsskog
- Ikke tresatt

Berggrunn

- Kalkstein, leirskifer, mergelstein
- Glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein, amfibolitt
- Leirskifer, sandstein, kalkstein
- Sandskifer, leirskifer
- Kalkstein, leirskifer, mergelstein
- Kalkstein, dolomitt
- Diorittisk til granittisk gneis, migmatitt
- Øyegneis, granitt, foliert granitt
- Amfibolitt, hornblendegneis, glimmergneis, stedvis migmatittisk

Løsmasser

- Tynn morene
- Tykk morene
- Randmorene
- Breevavsetning
- Bredvassvann / innsjøavsetning
- Hav- og fjordavsetning, strandavsetning, tynt dekke
- Hav- og fjordavsetning, tykt dekke
- Marin strandavsetning
- Elveavsetning
- Vinavsetning
- Forvittringsmateriale
- Skredmateriale
- Steinbreavsetning
- Torv og myr
- Tynt humus-/ torvdekke
- Fyllmasse
- Bart fjell, stedvis tynt løsmassedekke

Infrastruktur, ferdsel og bruk

Bebyggelse

Øya har noen mindre bygninger beregnet på oppbevaring og toalett/sanitær-formål. Det er også en kafe/kioskbygning og et gammelt bolighus. Flere bygninger forvaltes av BYM. Mange av øyas tidligere bygninger er revet, enkelte steder står hustuftene igjen. Planter fra hageanleggene står igjen og sprer seg. Et fyrhus i drift med steinbrygge står ved vannkanten nord på øya.

Stier og veier

En asfaltert, flerfunksjonell hovedvei går fra fergeanløpet forbi kiosken og knyttes til strandpromenaden som er bred og asfaltert med murkant mot stranda. Strandpromenaden går over i en tursti på nordøya. Denne stien er ryddet, bred og har relativt god fremkommelighet, dog ikke for personer med nedsatt funksjonsevne. Sørøya er smalere og mer utilgjengelig enn nordøya, da terrenget er kupert og det faller bratt mot vannet på sørsiden. Her er kun usammenhengende stier og tråkk. Det mangler generelt god merking av ferdselsmulighetene på øya.

Brygger, svaibøyer

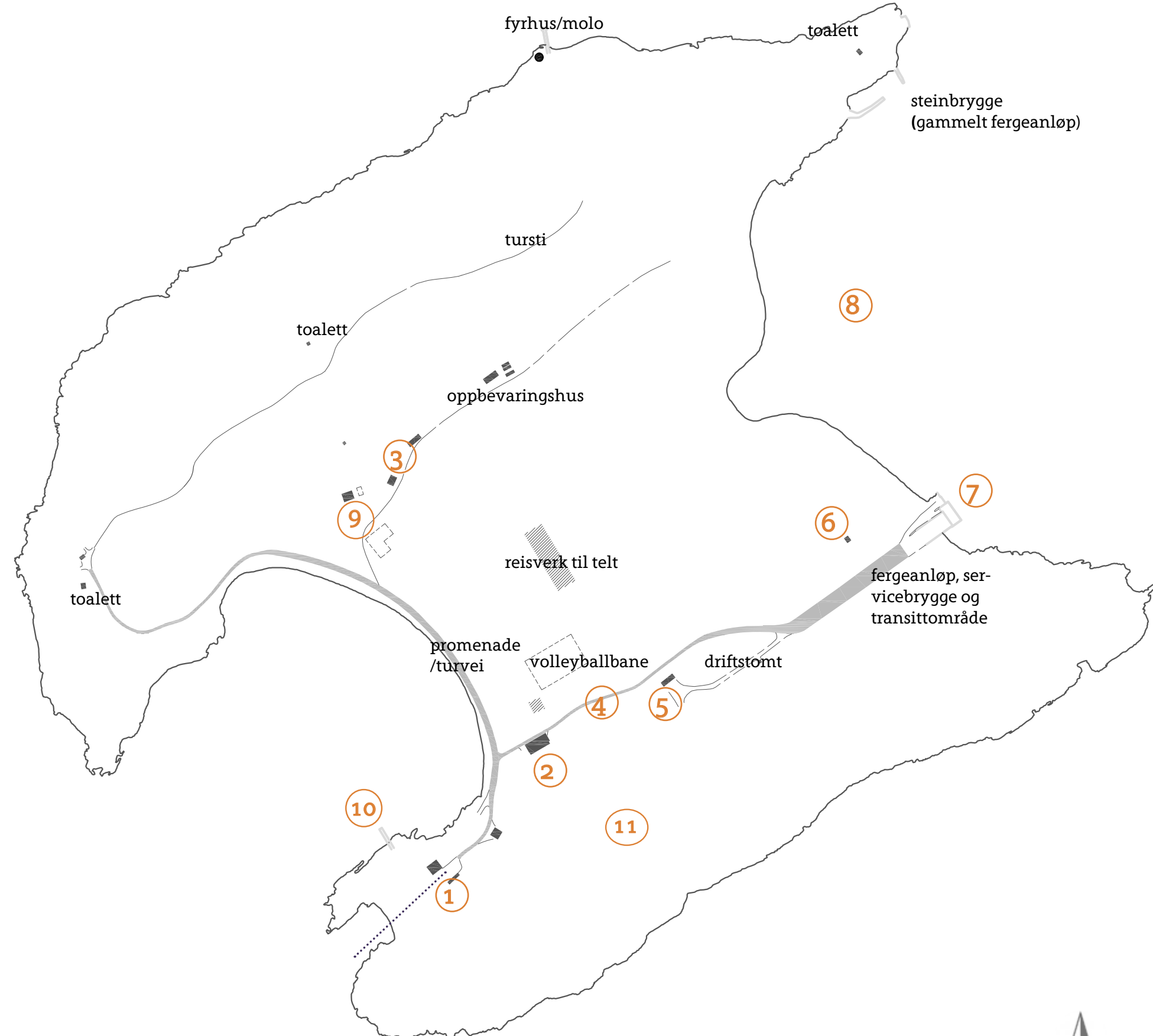
Adkomsten til Langøyene med båt er god, men tilleggsmulighetene begrenset. Man kan legge til på steinbryggen i nord, flytebrygge sør for badestranden og flytebrygge innerst i den nordøstvendte bukta. I den nordøstvendte bukta er det fint å ankre på dybder fra 10-20 m, samt at det er tilrettelagt med 5 svaibøyer. I godt vær kan man legge til mot land mange steder. Adkomst/fergebrygge har moderat grad av UU-utforming. Det fins ikke baderampe for funksjonshemmede.

Vann og strøm

Strøm er tilgjengelig, men ny kabel utredes frem til ny trafo. Vannkilde er grunnvannsbrønner, men vannledning fra fastlandet er ønsket, da det er en forutsetning for økt og endret bruk av øya.

Teltplasser

Se kapitlet om telting neste side.

30

Det hvite huset ved kiosken er øyas eldstehus og tilhører Friluftsetaten. Huset ble bygd i 1853–54 og var bolighus helt til 1952. Dette var ett av få hus som ikke ble revet når øya ble en "badeøy". Det er idag stort forfall i huset, som Bymiljøetaten ønsker å gjøre om til kystledhytte, eller aktivitetshus. Det foreligger en konkret forespørsel om å bruke huset til kursvirksomhet for kajakkpadlere.

Bygningen som idag er utsatt for vann og råteskader, rommer en liten **kiosk og strandbar** samt toaletter. Integret i bygningen er terrasse med benker og bord under telt. Elvebredden Catering driver kiosken og strandbaren og tilbyr **sommerarrangementer** for store og små grupper. På gressletten står store **selskapstelt** til dette formålet.

Ved **fergeanløpet** står en av de 4 HC-tilpassede toalettene, men adkomstvei til bygningen mangler. **2 dypoppsamlere for søppel** skimtes i bakgrunnen. Veien fra fergebryggen er meget bred, som et transitområde bør være. Selve bryggen har en funksjonell inngjerding for kø samt leskur med sittebenk. **Informasjonsskilt** er også strategisk plassert.

Den nordøstlige bukta ved siden av fergeanløpet danner en **naturhavn** skjermert for vær og vind hovedsaklig fra sør og vest. Dette er den eneste tilrettelagte naturhavna i indre Oslofjord, og er et tilbud for båtfolk som ikke ønsker å ligge i gjestehavn. Langøyene er ikke tilrettelagt for ilandstigning med båt, og mister sånn sett besøk fra beboere i indre oslofjord som har egen båt.

Toalett og sanitær-bygning med separate toaletter og håndvask utenfor på veggen. Det er totalt 22 toalettshus på øya, hvorav 4 er HC-tilpasset og 3 har urinaler. Toalettene er generelt vanskelig å renholde og det mangler fler toaletter med UU-utforming.

Flerfunksjonell **turvei** (ca 2.5m bred) slynger seg langs gresslettas sørlige side., intill sørøya. Dette er hovedfartstraseen til og fra fergeanløpet. Under trærne i bakgrunnen skimtes et **lagerhus** for kajakk.

En håndfull benker er plassert langs strandpromenaden og ved et par utvalgte oppholdsteder som under dette treet. Benker og oppholdsteder bærer preg av slitasje. En lav **innhegning** fylt med sand er gjengrodd og det er uklart om den er beregnet for barn eller sportsaktiviteter. En **flytebrygge** skimtes nedenfor det hvite huset.

Pga. av manglende kanalisering av ferdsel er det oppstått mange **små stier og tråkk** på sørøya. Det er vanskelig å tilrettelegge for ferdsel med turvei-standard, men opparbeiding av en merket hovedsti ville vært sterkt fordelaktig for tilgjengeligheten. Med høy verdi på natur og landskapsforhold, har sørøya ubenyttet potensiale som severdighet.

Telting

Ulike modeller for telting, inkludert campingvirksomhet, har vært prøvd men det har vist seg vanskelig å lage et system som oppleves trygt og godt for alle telterne, samtidig som det ikke koster det offentlige urimelig mye penger. De siste årene har teltingen vært basert på registrering av bruk, tydelige regler og vakthold. Bymiljøetaten brukte i årene før 2010 omtrent 300 000 kroner til vakthold hvert år. Legger man til kostnader til vanlig oppsyn, opprydding, avfallshåndtering og administrasjon, kommer totalutgiftene opp mot 400 000 kroner per sesong I 2012 ble det brukt rundt 10 ukesverk i forbindelse med oppryddingen på Langøyene. (

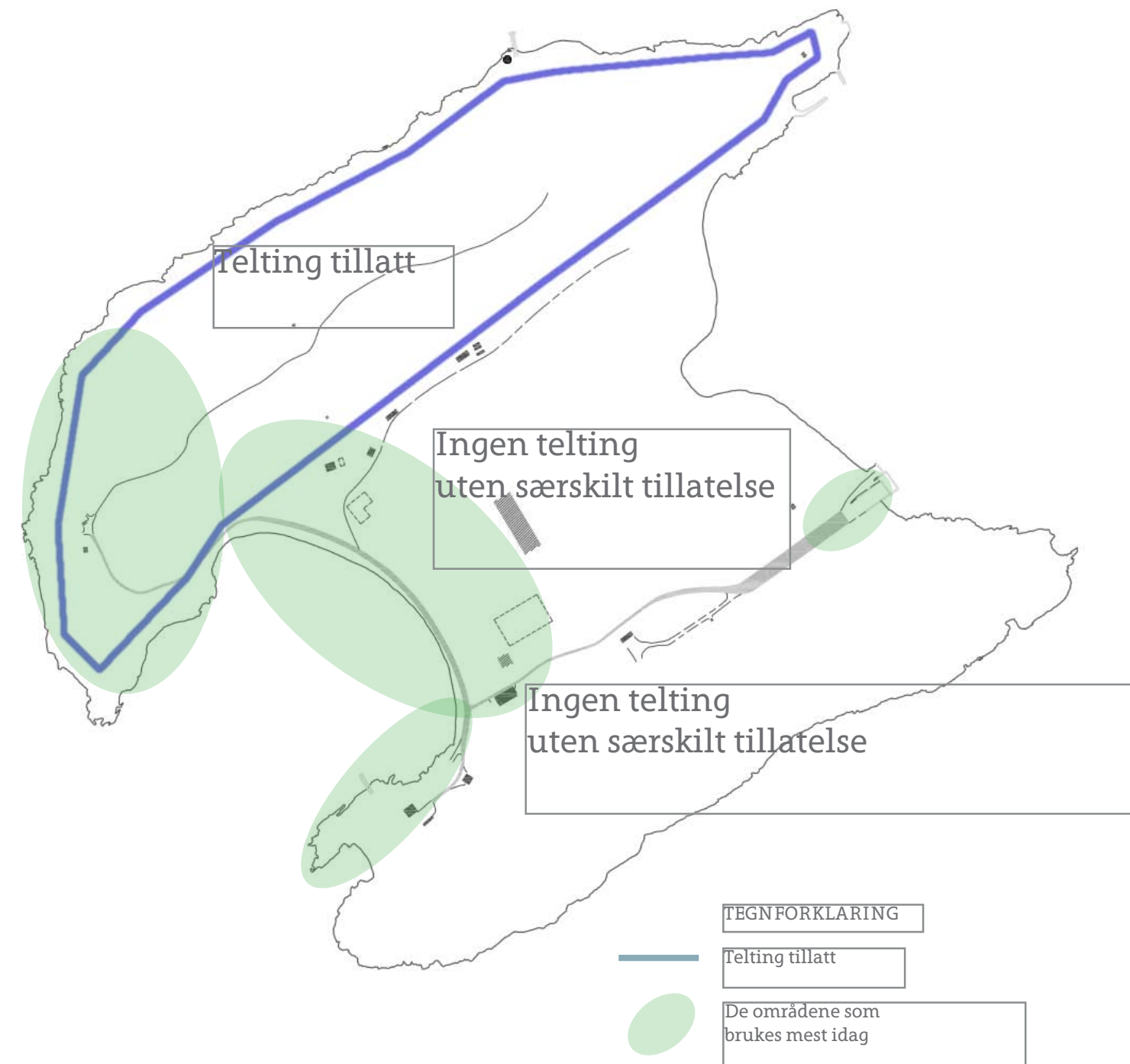
I 2010 ville Friluftsetaten stoppe muligheten for langtidsovernatting på øya, for å forsøke å begrense problemene. I praksis betydde det telting etter friluftsløven hvor man bare kunne telte i to døgn før man måtte dra fra øya.

Underskriftskampanjen JA til langtidscamping på Langøyene viser at dette føles urettferdig for faste teltere som har brukt mye av sommeren gjennom flere år til camping på Langøyene. Det er heller ikke de som lager problemer. (LangøyenesVenner, 2010)

Byråden Jøran Kallmyr (Frp) ønsket å videreføre ordningen med fritelting og heller innføre mer kontroll hvor de som forårsaket problemer ble sendt hjem. Dette er ordningen per dags dato.

På neste side har jeg listet opp problemer som dagens telting medfører. Den er basert på samlerapporten fra Bymiljøetaten etter sesongen 2012.

En viktig observasjon i dette materialet er at driftsorganisasjonen opplever det meget vanskelig å følge opp og føre tilsyn av dagens regler. Problemene fortsetter år etter år. (Bymiljøetaten, 2013b)

Dagens atferdsregler for telting

(Bymiljøetaten, 2013b)

Enhver skal opptre varsomt og hensynsfullt slik at ferdse, opphold og aktiviteter ikke medfører ulemper for andre eller skader på områdets natur. Områdene skal holdes ryddige og forlates i god stand, slik som man selv - og andre - ønsker å finne dem

Oppsetting av og opphold i mindre, bærbare telt er tillatt inntil to døgn om gangen på samme område. Ved telting utover to dager må det innhentes tillatelse fra Oslo kommune, Friluftsetaten eller det stedlige oppsyn.

Ved oppsetting av flere telt i samme område må det minst være en avstand på tre meter mellom teltene av hensyn til brannikkerhet.

Det er ikke tillatt å sette opp innretninger som virker privatiserende eller på annet vis kan stenge andre ute. Stoler, bord og lignende må pakkes sammen og lagres. så nær teltet som mulig når de ikke er i bruk. Telt eller teltgruppe kan maksimalt dekke 18m²

Telt kan ikke stå ubebodd mer enn syv netter.

Det stedlige oppsyn kan fjerne telt og teltutstyr som forsøpler, forstyrrer eller stenger andre ute.

Avfall og søppel skal legges i avfallsbeholder eller bringes ut av området på en forsvarlig måte. Det stedlige oppsyn kan fjerne gjenstander som forsøpler.

Bruk av åpen ild er forbudt. Bruk av grill tillates. Ved bruk av grill skal det vises særlig varsomhet, slik at det ikke oppstår brannfare eller skade på vegetasjon eller svaberg.

Utfordringer med dagens telting

(Bymiljøetaten, 2012b)

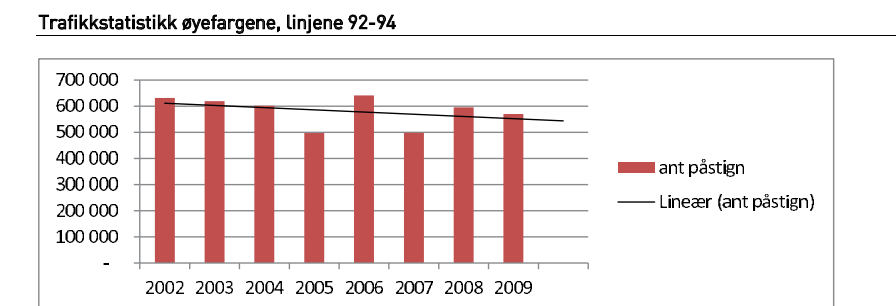
Problem	Beskrivelse
Antall telt	I 2012 har det vært mellom 150 og 250 telt oppslått på Langøyene. Mange står tomme over lang tid.
Bålbrenning	Med bålbrenning blir det kun gitt oppfordring om at det skal være laget en sikker bålplass.
Teltstørrelse	I ferdselsreglene står det også at maks str på teltet er 18 m ² . En stor andel av teltene på Langøyene er over 18 m ²
Privatisering	Fri telting, medfører privatisering. Mange teltsteder har samme telt/beboer over flere uker. Enkelte av de som telter tar seg veldig til rette. De hugger trær, tyvkobler seg på strømledninger, flytter sand/småstein fra strendene og bruker som underlag under teltene, stjeler grillheller og setter opp ulovlige skjerminger. Privatbåter som trekkes opp på land forekommer også, som medfører privatisering av strandsone.
Telting på gressletta	Dette gjelder ofte barnefamilier som blir skremt bort av fyll, bråk og dop, og velger en plass lenger vekk.
Narkotika	Narkotikasalg og bruk forekommer hyppig på øya, og skaper frykt og utrygghet for flere som ønsker å bruke øya. Flere av dem som kjøper narkotika har selv ansvar for små barn.
Ordensforstyrrelser	Episoder om bråk, trusler og fyll har blitt rapportert inn i mange år.
Tyveri og innbrudd	Episoder om tyveri og innbrudd har blitt rapportert inn i mange år. Innbrudd i telt, tyvkobling på strømledninger, stjeling av grillheller forekommer. Etter sesongen 2012 har det vært innbrudd i en av oppbevaringscontainere.
Hærverk	Enkelte av de som telter tar seg veldig til rette. De hugger trær, flytter sand/ småstein fra strendene og bruker som underlag under teltene, og setter opp ulovlige skjerminger.
Forsøpling	Mange telt og søppel blir igjen etter sesongen. Etter 2012-sesongen sto det igjen "bare" 50 telt og det ble samlet sammen totalt 4 fulle komprimatorer (ca 80 m ³) søppel ved oppryddingen. • Også i 2012 ble det brukt rundt 10 ukesverk i forbindelse med oppryddingen.
Toalett og sanitærforhold	Teltene som ligger ved fyret på nordsiden av Langøyene er for langt unna toalett. Her kan det være 40 – 50 telt men ingen toalett. Dette medfører at det blir gjort fra seg i skogen og da gjeme i nærheten av stien. Det er ingen fornøyelse å gå på tur i de områdene.

Innlegg fra Langøyenes venner på Facebook i forbindelse med en underskriftskampanje april 2010, "JA til langtidstelting på Langøyene"

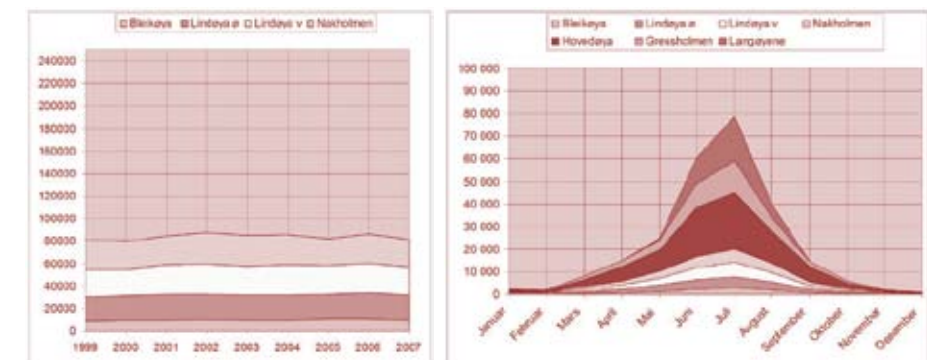
- “Er ikke helt sikker på hvordan vi skal få organisert en underskriftskampanje, men jeg oppfordrer ALLE til å bombe direktøren i etaten med brev, postkort, telefoner og fax, Hans argument med å ikke bruke penger på vakthold for å skape et trygt tilbud er jo langt ute. OG - de langtidscampende bidrar betydelig med vakthold og rydding,- spesielt etter helgefyll camperne som ikke har noe forhold til øya, som lager bråk og forsøpler. Dessuten ekskluderer han våre kjære seniorer og barnefamilier som trenger mer en en 2 dagers tursekk for å ha en forsvarlig komfort.”
- “De gjør jo det motsatte av hva som burde vært gjort. Alle burde registrert seg i fjor ikke bare de langtidscampende. Med de som kom for en natt eller to var det som regel bare fyll, dop, bråk og et ekstremt forsøplet område på opptil 40m2. Mange av dem var dessuten frekke når de ble bedt om å dempe seg fordi barn sover. Et stort problem er at det ikke lenger er en fast vaktmester litt opp i årene som folk respekterer. De som ikke registrerer seg gidder ikke å høre på 20 åringer som vaktholdet så ut til å bestå av. Dessuten overholdt de ikke reglene som gjaldt. Rett ved siden av teltet mitt sto det et 20m2 stort tomt telt hele sommeren. Og de som mener at det ikke var plass til dem, har nok regnet med at det skulle være plass igjen på det som en gang var familiesletta sent på kvelden. I skogen og langs vannet er det alltid noe plass. Da jeg var liten var det ulike område på øya. Venstre side var nudist og ungdomssiden. Men det grodde igjen og fyllefolk kom over til høyre side. Som den gang var greit fordi en vaktmester fulgte med og gav beskjed til dem uten barn om å legge seg hvor de ville unntatt familiesletta. Familiesletta er den store sletta halvveis til toppen på høyre side av øya. Hadde den fortsatt vært for familier ville det automatisk blitt et mye tryggere og bedre miljø på øya. Da hadde flere familier kommet og mindre rusa folk.”
- “Har tatt opp dette med en av representantene i bystyret og mener at saken ikke løses på den måten friluftsetaten går for. Man kan ikke stenge et område pga problemer, man må lete etter løsninger. Om ikke burde flere steder i Oslo stenges. Jeg tror at et mindre beløp for å campe over lengre tid kan avhjelpe en del utfordringer. Dette har vært praktisert tidligere med hell. Kom gjerne med synspunkter på dette! Vi må lete etter løsninger - ikke forbannelser!”
- “Med fare for å havne i en logikk der (fastboende) teltere må finansiere vakthold, kan en symbolsk sum for telting over 3 dager (som er standard i norsk utmark) være et insentiv til at folk bebor teltene sine og evt pakker sakene om de drar bort noen uker. en pris på 100 kr per uke x 200 teltere x 12 uker = 240.000, altså ca halvparten av vaktholdet. dette vil kunne bidra til kommunens påståtte slunkne pengepung OG føre til at flere kan bebo de attraktive plassene. For øya er stor og det er som oftest en eller annen plass å oppdrive.”
- “Øya fungerte bedre uten disse vaktene som kommunene satt inn. Før så betalte man på øya uten att det var vakter der. Da passet alle som campet på hverandres telt. Det er etter att det er kommet vakter fra kommunen att det har blitt tull. Det er veldig få av de som bor der hele sommeren som har bedt om vakthold. . Vi må få til att man ikke må forlate øya etter 2 dager. Skriv under på kampanjen på underskrift.no si ifra til alle dere kjenner”
- “ikke vakthold?? Det er jo uansvarlig med så mange campere.”

Forbindelser

Båttrafikken til øyene i havnen drives av Oslo-Fergene A/S. Båtene utgår fra terminalen på Vippetangen, mellom Fiskehallen og Kornsiloen. Det er forbindelse til/fra Jernbanetorget med busslinje 60, som snur på Vippetangen. Fra Vippetangen går to linjer hele året: Linje 92 til Lindøya vest – Nakholmen, og ringlinjen 93 til Bleikøya – Gressholmen – Lindøya øst. Begge anløper dessuten Hovedøya. Særlig linje 93 er godt egnet for den som bare vil ta en liten rundtur blant øyene. Om sommeren går båtene fra morgentil midnatt; om vinteren er det innskrenkede ruter med 3–4 daglige avganger. I sommermånedene går dessuten linje 94 til bade- og friluftstedet Langøyene litt lenger ute i fjorden. (Ruter# 2012)

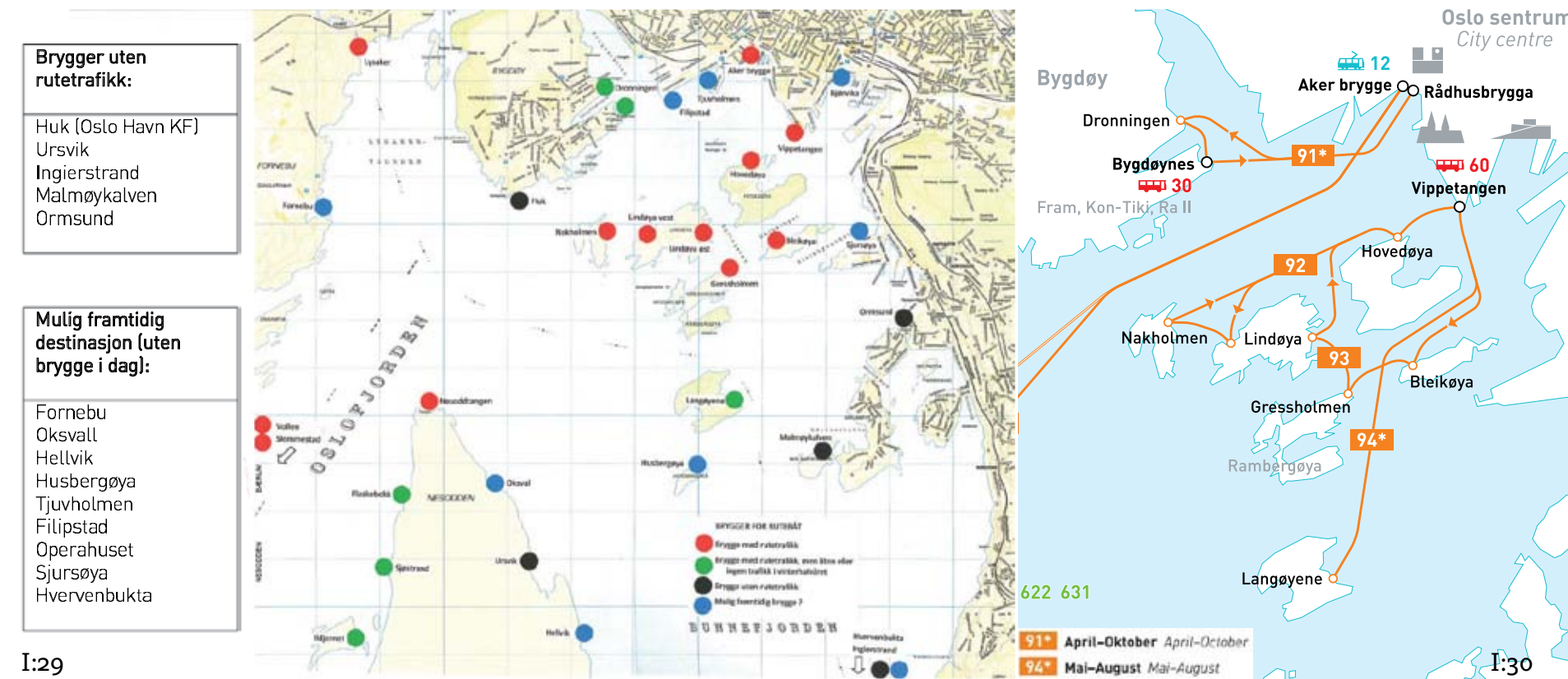
Figur: Sterke variasjoner i antall passasjerer med øyefergene skyldes værvariasjoner m/trendkurve.

I:28

Ruter vurderer utvidet forbindelse til Langøyene inkludert Husbergøya med økt attraktivitet etter en oppgradering med bedre tilrettelegging for friluftaktiviteter i regi av Oslo kommune.

Fergetrafikken i Oslo havn er svært sesongpreget. Til hytteøyene kjøres et redusert helårs tilbud. Trafikken på linjene 92- 94 er 0,6 mill kunder i et normalår, hvorav 75 % av trafikken i tre travle sommermåned. Utfartstrafikken er svært væravhengig og kan variere en del fra år til år. Trendkurven er stabil til svakt nedadgående. I et normalår utgjør hytteøyene ca. 25 %, utfartsøyene ca. 75 %. Hovedøya alene har flere reisende enn alle hytteøyene til sammen, og står for nesten 40 % av totaltrafikken.

I:29

Kartet over viser brygger med og uten rutetrafikk, og mulig fremtidige destinasjoner uten brygge i dag. Kartet til høyre viser Ruters tilbud på fjorden (Ruter# 2012)

Hvem er passasjerene til øyene?

- Ansatte på øyene, faste beboere (svært få). Reiser hele året, ikke væravhengig etterspørsel.
- Båtfolk. Reiser mars-oktober, noe væravhengig etterspørsel
- Hyttefolk. Reiser mars-oktober, noe væravhengig etterspørsel.
- Skoleklasser og grupper. Reiser primært vår og høst, lite væravhengig etterspørsel.
- Badegjester, reiser primært juliaugust. Svært væravhengig etterspørsel.
- Tilfeldige besøkende, reiser hele året, nokså væravhengig etterspørsel.

Øyene i Fjordbyen Oslo

Det er over hundre større og mindre øyer i Oslo kommune. En oversikt over de største øyene med hovedinnhold er vist i figuren. De tre øyene Langøyene, Hovedøya og Gressholmen/ Rambergøya/ Heggholmen (egentlig tre øyer, men omtales som en) er de mest besøkte, og best tilrettelagt bading.

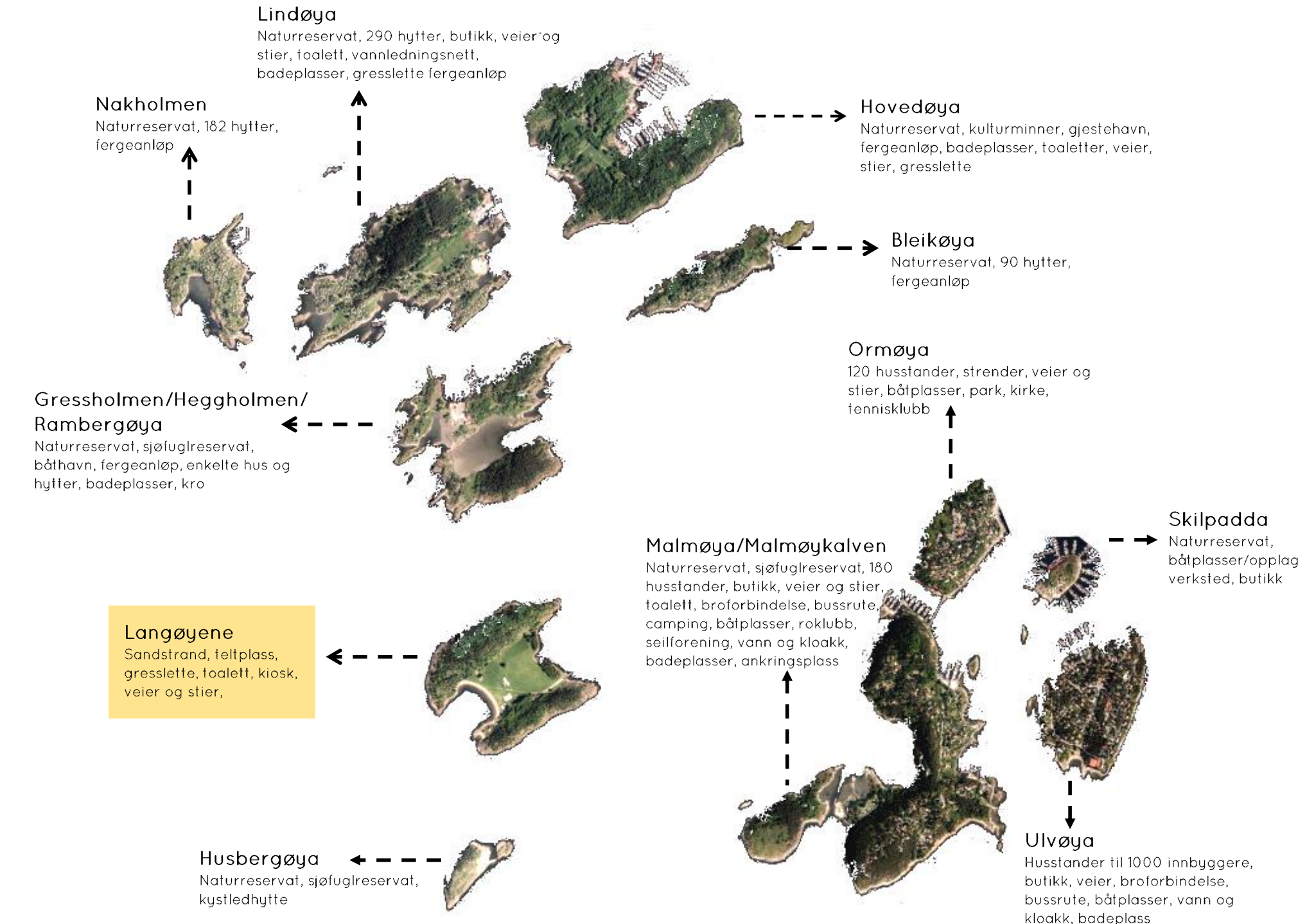
Bymiljøetaten finner ikke grunnlag for å anbefale begrensning av trafikken til øyene, til tross for dels historisk grunn bl.a ved klosterruinen på Hovedøya, og sårbare naturområder. Men det vises til at Langøyene er mest robust, har best plass og kanskje den beste badestranda i byen. Slik er det ønskelig å styre mest mulig av veksten i den tilfeldige utfartstrafikken hit.

I Sektorplan for friluftsliv, Friluftsetaten (2009) hevdes det at aktivitetsskapende tiltak kan gjøre Langøyene mer attraktiv, og trekke publikum fra de andre mer sårbare øyene. Tiltakene er avhengig av det opprettholdes en god ferjeforbindelse og god markedsføring av øya. Fremtidig bruk av øyene krever en koordinert forvaltningsplan der en overordnet visjon for øyene virkeliggjøres med konkrete konsepter tilpasset hver øy. Bymiljøetaten har skissert en midlertidig visjon om hva Fjordbyen Oslo skal tilby innbyggere og besøkende. (Bymiljøetaten, 2012a)

Fjordbyen Oslo skal tilby sine innbyggere og besøkende attraktive badeplasser og et mangfold av opplevelser på øyene

- Hovedøya**, Europas vakreste og mest mangfoldige bynære øy
- Gressholmen/Rambergøya**, maritimt naturreservat i verdensklasse
- Malmøykalven**, øya for rehabilitering og sjelefred
- Langøyene**, badeøy i særklasse
- Husbergøya**, en friluftspørle for padlere og båtfolk i fjorden
- Håøya**: Ferie- og fritidsopplevelser for folk i alle aldre

34

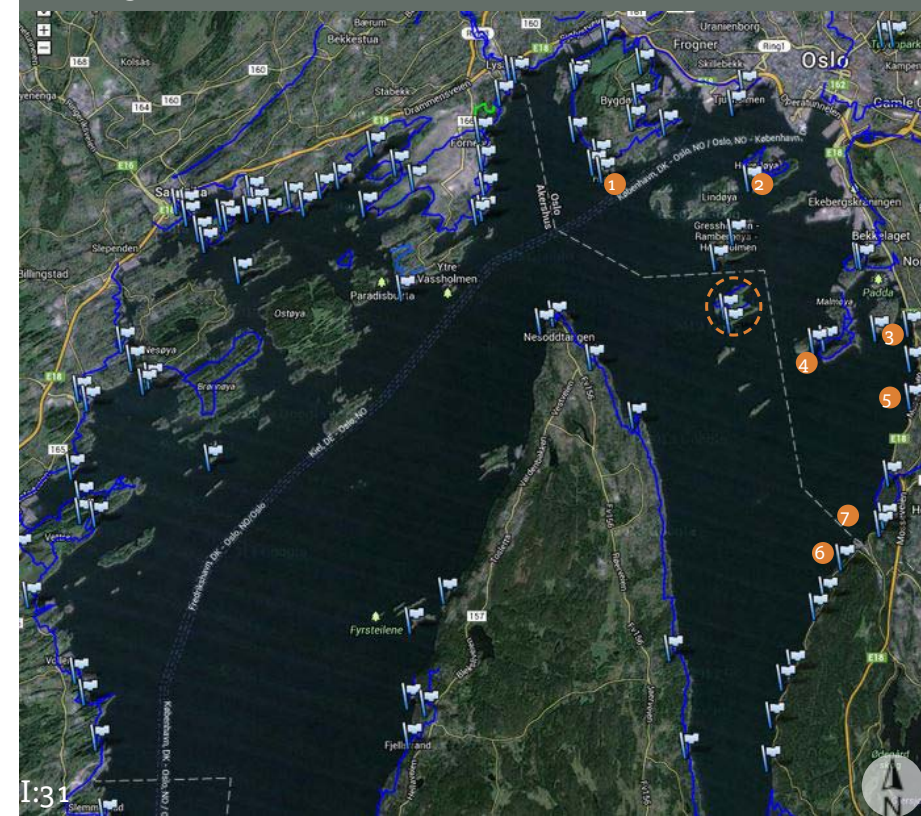
35

Rekreasjon og friluftsliv i Indre Oslofjord

Badeplasser og kyststier

Langs strandlinjen, innenfor Oslos geografiske avgrensning, finnes det 22 registrerte badeplasser hvorav 13 er tilrettelagt for badeaktivitet, og 8 ikke er tilrettelagte. (Oslofjorden.com, 2013) I tillegg benytter Oslos befolkning 4 badeplasser i Oppegård kommune. Disse eies og forvaltes av Oslo kommune. Kartet gir en oversikt over registrerte badeplasser (flagg), og kyststier (blå linjer) i indre Oslofjord. 7 populære badeplasser, mye brukt av innbyggere i Oslo, er uthevet i rødt i kartet. (Se vedlegg for mer informasjon om hvert sted) Langøyene har en unik beliggenhet i starten av Bunnefjorden, fritt og åpent, skjermet fra tung båttrafikk, men ikke den beste tilgjengeligheten.

1. Huk
2. Hovedøya
3. Nordstrand bad
4. Solvikbukta, Malmøya
5. Katten badeplass
6. Hvervenbukta
7. Ingierstrand

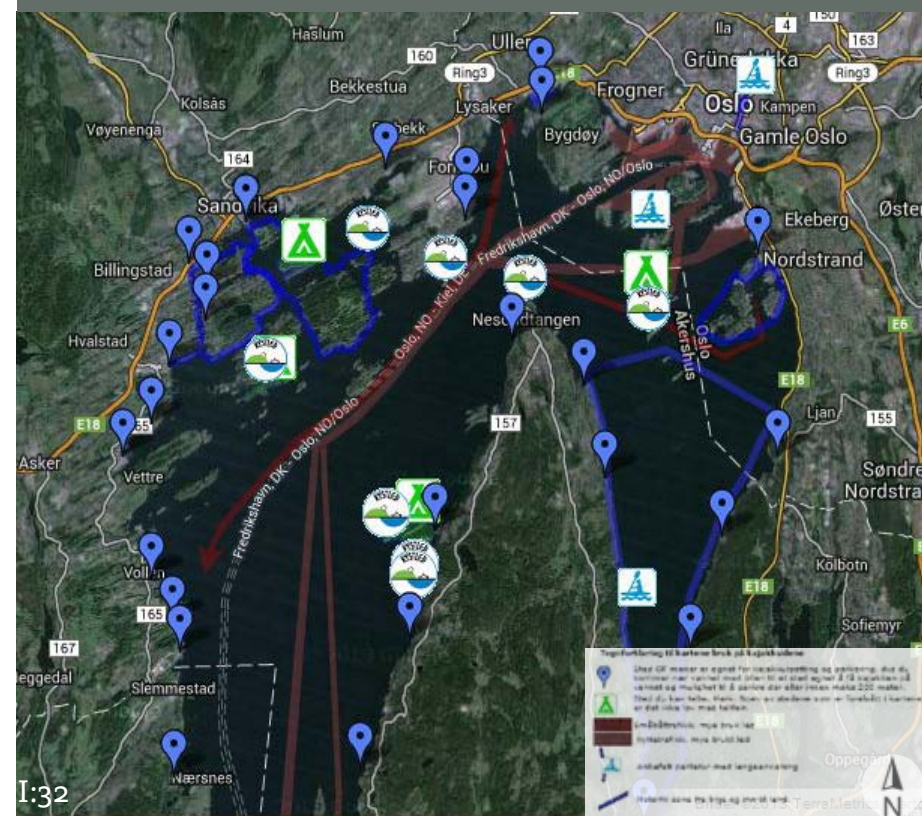
Overnatting og kajakkmuligheter

Indre Oslofjord tilbyr varierte opplevelser med sine øyer og halvøyer, mange av dem med store friluftskvaliteter, også med mulighet for overnatting etter friluftsløven. Samtidig er dette stedet i Norge med tettest båttrafikk. (Oslofjorden.org, 2013a)

Områder for telting: Langøyene, Borøya, Kjeholmen, Nordre Langåra, Ommen, Steilene, Håøya,

Kystledhytter: Ommen, Vestli, Fyrsteilene, Butikken (Middagsbukta) Kjeholmen, Ytre Vassholmen, Rødstua (Nesoddtangen), Husbergøya

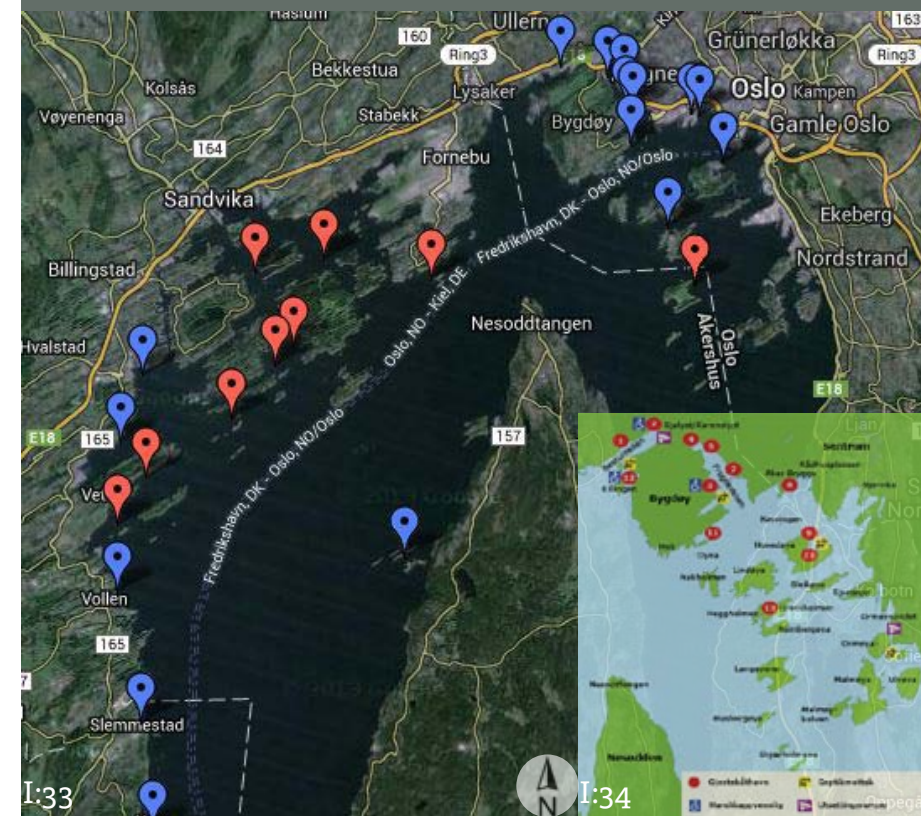
Utsettingssteder kajakk i Oslo Ormøysund, Vækerø, Sjøbadet, (Bygdøy)

Gjestehavner

Det er idag bare én "ordinær" gjestehavn i Oslo, Herbern Marina på Aker Brygge, med alle fasiliteter for tilreisende båtturister. Utover dette er det mer enn ti båtforeninger som tilbyr ledige plasser til gjestende båter. Det overordnede kartet til høyre gir en oversikt over naturhavner (røde merker) og gjestehavner (blå merker) i indre Oslofjord. Det lille kartet fra gir en oversikt over gjestehavner i Oslo.

1. Maritim Båtforening – skøytehavn
2. Oslo Motorbåtforening
3. Kongelig Norsk Seilforening (KNS)
4. Skøyen Båtforening
5. Skarpsno Båtforening
7. Frognerkilen Båtforening av 1860
8. Herbern Marina – Aker brygge
9. Revierhavnen Båtforening
10. Jernbanens Båtforening
11. Oslo Seilforening (Sult – Lille Herbern)
12. Sjøseneteret Killingen
13. Gressholmen båtforening

Tilgang til strandlinjen

Indre Oslofjord byr på flette natur- og friluftsopplevelser, og allmennheten har idag god tilgang til strandlinjen og fjorden. Det er forholdsvis mange og varierte friområder langs strandlinjen med god tilgjengelighet. De fleste øyene i indre Oslofjord er tilgjengelige som friluftsområder og har relativt kort avstand til land. På den måten kan de defineres som nærområder, i hvert fall for innbyggere som bor kystnært. Kyststiene er viktige faktorer for tilgjengeligheten til strandlinjen.

(Hansen, 2013) skriver at man i nyere tid kan se en større bevissthet rundt aktivisering og rehabilitering av strandsonen. Gamle sjøbader, restauranter, festningsverk og andre kulturminner langs vannet restaureres. Kystledhytter, kyststier og sandstrender etableres som lavterskeltilbud til almenheten. Oslofjordens Friluftsråd jobber aktivt for å gjøre om bebygde friarealer langs Oslofjorden tilgjengelig for allmennheten. I Oslo gjør Bymiljøetaten det samme.)

Badeplassene supplerer andre friluftslivsmuligheter i Oslo, og de gir muligheter for kombinasjon av ulike friluftslivsaktiviteter, eksempelvis turgåing langs kyststiene og bading. Men de er også friområdene med den høyeste tettheten av brukere på sommerdager med godt vær. Lang ventetid for å komme ut til øyene oppstår ofte pga fergenes kapasitet. Presset på eksisterende og mest tilgjengelige områder er stort. (Hansen, 2013) skriver at reaktivisering av mer perifere friområder er et høyaktuelt tema.

Badeplassene supplerer andre friluftslivsmuligheter i Oslo, og de gir muligheter for kombinasjon av ulike friluftslivsaktiviteter, eksempelvis turgåing langs kyststiene og bading. Oslo har ca 50 km strandlinje langs fjorden fra grensen mot Bærum kommune i vest til grensen mot Oppegård kommune i sør.

Om man regner med alle øyene har Oslo nesten 80 km strandlinje. Store strekninger av strandlinjen kan benyttes til bading selv om dette ikke omfatter registrerte badeplasser. Padling i Indre Oslofjord er blitt veldig populært og her er tilgjengeligheten nærmest ubegrenset. Padlerne har også fått fotfeste på Langøyene, hvor kurs arrangeres.

Båtutfart og båtturisme

Båtutfart og båtturisme er i stor grad en allmenn interesse for norges innbyggerne, særlig de som bor i nærheten av kyststrøk. Fritidsbåtliv er Norges 5. største fritidsaktivitet. I Oslo og Akershus antas det et antall på rundt 100000 fritidsbåter. (KNBF&NORBOAT, 2012) Disse er sammen med fritidsbåter i Røyken og Hurum primærbrukere av Indre Oslofjord. Båtsesongen varer ofte fra tidlig vår til ut på høsten.

Med uttrykket båtutfart menes utfart som lokalbefolkning foretar lokalt/regionalt. Tradisjonelt er båtutfart med familien på dagstur evt. med overnatting og tilhørende strandbaserte aktiviteter, en vanlig friluftslivsaktivitet. I Indre Oslofjord er mye av båtutfarten kun kjøring for turens skyld, uten nødvendigvis å oppsøke øyer eller land underveis. Det er et inntrykk som undertegnede har etter å ha vokst opp kystnært i Bærum.

Med uttrykket båtturisme forstås folk som ferierer i båt og går langs kysten over lange strekninger, også fra utlandet. De legger gjerne til ved steder i skjærgården etter anbefalinger i båtmagasiner, men ifølge Båtlivsundersøkelsen 2012 overnatter de fleste båtturister i gjestehavner, dernest i naturhavner. Et felles trekk er at båtene blir større, har toalett og ellers gode fasiliteter ombord. De kan ta med sitt eget søppel.

Det forventes fortøyningsmuligheter i skjærgården i form av fortøyningsbolter eller brygger. Fortøyningsmulighetene i Oslos strandlinje begrenses av mye vern, og areal hvor fortøyning er lov.

Det er i dag en økende utfart i indre Oslofjord og et begrenset antall båtplasser og gjestehavner i nærhet til Oslo sentrum. Herbern Marina planlegger utbygging av en utvidet marina med flere gjesteplasser, og et topp moderne servicebygg/havnebygg.

Likevel kan det virke som om det er behov for flere alternativer i fremtiden. I en diskusjonstråd (Baatplassen.no, 2012) på baatplassen.no hevder noen at Herbern Marina blir en marina for dyre båter på utstilling, og at de har et monopol i Oslo i dag. De mener det bør reguleres inn en rimeligere konkurrerende gjestehavn med nærhet til Oslo sentrum, f.eks i Bjørvika.

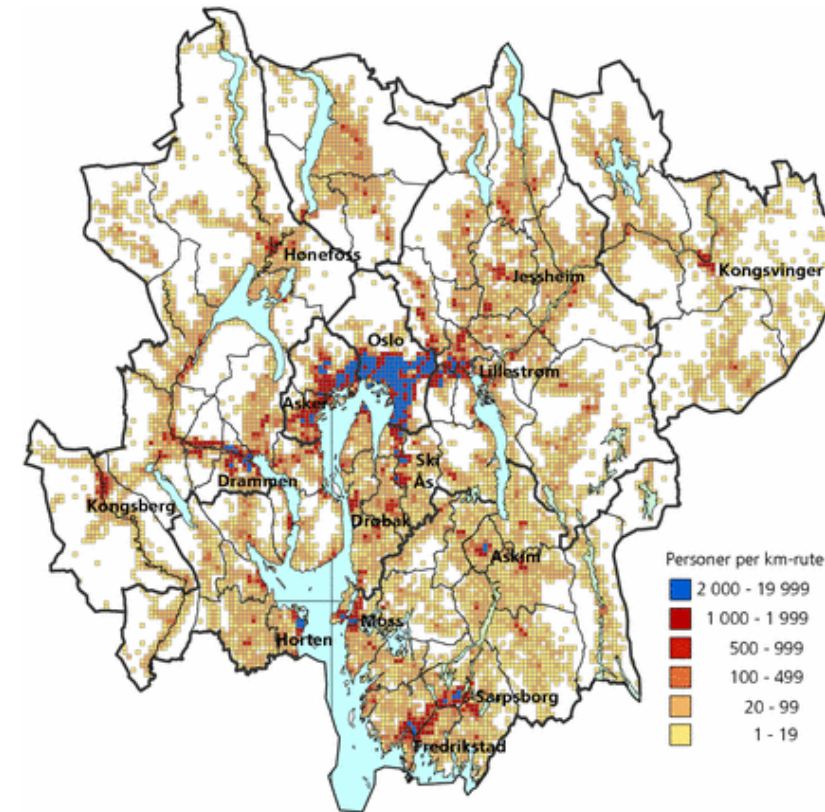
Økende utfart i indre Oslofjord fordrer ikke nødvendigvis mer tilrettelegging enn f.eks. fler fortøyningsbolter, eller svaibøyer, der dette er mulig. På Langøyene er det idag naturhavn (Oslos eneste) med 5 svaibøyer. Her er det muligheter for å utvide naturhavnen med en lang gjestebrygge. Dette kunne vært et spennende bidrag til det økende behovet for tilrettelagte gjesteplasser i Oslo. En slags "komboløsning" mellom naturhavn og gjestehavn. I utformingsdelen er en slik løsning illustrert.

Rekreasjon og friluftsliv -trender

Økende bruk av friluftarealer

Osloregionen er en av de mest hurtigvoksende regionene i Europa. I 1990 bodde 20,6 prosent av Norges innbyggere i Oslo og Akershus, i 2000 var andelen 21,8 prosent og i 2010 var den 23,1. Over halvparten av landets befolkningsvekst det siste tiåret har kommet innenfor ti mil fra Oslo. Regionen har både innvandringsoverskudd, nettoinnflytting fra resten av landet og nesten halvparten av landets fødselsoverskudd. (SSB, 2010) I Oslo forventes en økning fra dagens 620000 til vel 830000 innbyggere i 2030 (Oslo_kommune, 2013)

Miljøstatus.no (2013)) skriver at mange områder som egner seg godt for friluftsliv brukes til andre formål, spesielt i og ved byer og tettsteder. Tilgangen til strandsonen er redusert, og allemannsretten trues fra mange hold. Forurensning, forsøpling og støy både til lands og til vanns truer områder som brukes til friluftsliv

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå. Kartgrunnlag: Statens kartverk.

I:35

Som en konsekvens av den økende befolkningen tiltar utbyggingspresset på områdene langs fjorden og markagrensa. Erhvervsløst av nye områder til friluftsliv og rekreasjon vanskeliggjøres og belastningen på eksisterende områder øker i takt med veksten. Det er derfor viktig at eksisterende og potensielle friarealer sikres for almenheten, og at det tilrettelegges for allsidig bruk av en sammensatt befolkning.(Hansen 2013) Når befolkningen og dermed nye brukere øker over tid, vil etterspørselen etter attraktive friluftsområder for varierte aktiviteter tilta. Folkehelseperspektivet i samfunnet med oppfordring til økt fysisk aktivitet, og bruk av naturen, er også faktorer som fører til større bruk av friluftslivsområdene.

Uavhengig av fremtidig befolkningsvekst forventes også økt besøk til øyene i indre oslofjord etter at Ruter har flyttet sin osloterminal fra Vippetangen til Aker Brygge eller Rådhuskaia i 2014. (Ruter# 2012) anslår en etterspørselsvekst på 10–20 %. Antatte turiststrømmer er på totalt 2,0 – 3,0 mill besøkende per år i perioden 2015-2030. De fordeler seg slik:

Hovedøya	--> 1 mill besøkende (2,0 mill med tilrettelegging)
Langøyene	--> 500 000 besøkende (1,5 mill med tilrettelegging)
Gressholmen/Rambergøya	-->500 000 besøkende
Husbergøya	--> 50 000 besøkende
Malmøykalven	--> 20 000 besøkende
Håøya	--> 50 000 (200 000 med tilrettelegging)

Flyttingen av osloterminalen vil medføre mer spontant besøk av Langøyene, tror (Bymiljøetaten, 2012)

Det vil bli mer besøk «etter innfallsmetoden»: Man sitter på uterestaurant på Aker brygge og finner plutselig ut at «Hei! Vi tar oss en tur på Langøyene! Båten går rett der borte! – og så tar vi neste båt tilbake hit og fortsetter festen!» Pr. i dag har vi stort sett planlagte besøk til Langøyene, og publikum blir der mye av dagen. Man er ikke tilfeldigvis på Vippetangen og bestemmer seg for å ta en tur på øyene. Det er kun en grunn til å gå eller reise til Vippetangen, og det er en øytur. (eller dansketur) Ved anløp til og fra Aker brygge eller Rådhusbrygga vil vi få både tilfeldige turister på øyhopping eller snartur til en av øyene og folk som kombinerer shopping, tur på byen og badetur eller kulturtur til øyene.

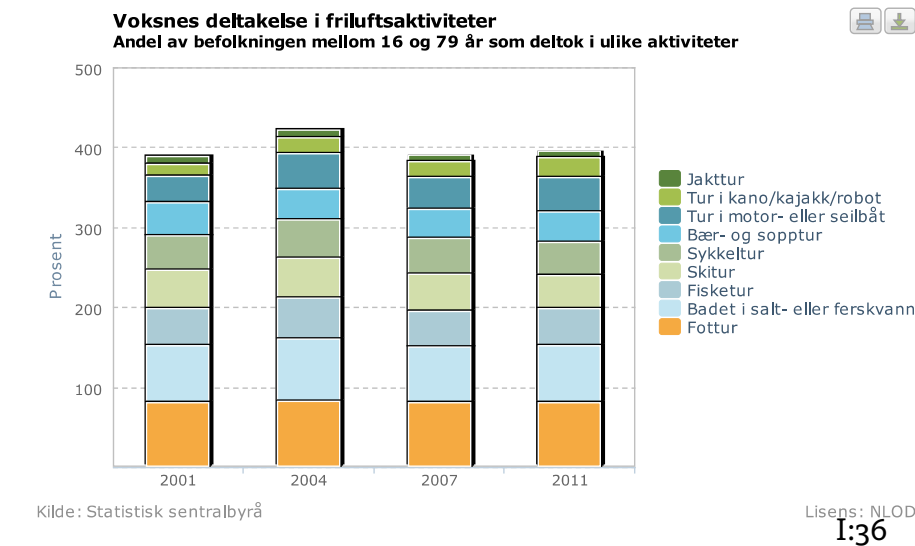
At fergeanløpet flyttes nærmere sentrale områder, kan også gjøre det enklere for turister å oppdage eller finne frem til fergen

Bruksstatistikk

Miljøstatus skriver at ni av ti nordmenn kan regnes som friluftslivsbrukere. Likevel har veksten i deltakelsen blant de eldre aldersgruppene stoppet opp. Mens de aller yngste er aktive, har ungdom en tendens til å svikte de tradisjonelle friluftaktivitetene. To tredjedeler av befolkningen ønsker å drive med fysisk aktivitet i naturen og nærmiljøet og undersøkelser viser at det først og fremst er fred og ro, og det å komme ut i frisk luft, folk ønsker når de går på tur. Store og små naturopplevelser blir minner for livet. [http://www.miljostatus.no/Tema/Friluftsliv/:](http://www.miljostatus.no/Tema/Friluftsliv/)

Undersøkelser viser at bading er en svært populær friluftslivsaktivitet sammenlignet med andre aktiviteter. Bading utføres av rundt 65% av befolkningen, men har høy popularitet blant barn og unge. Blant barn og ungdom mellom 10 og 18 år scorer soling og bading svært høyt og overgår spenningsaktiviteter som klatring hos gutter og riding blant jenter i tenårene. (Friluftsetaten, 2009)

En viktig observasjon er at både fisketur, bading og fottur er de mest populære aktivitetene. Langøyene kan tilby alle tre.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Lisegs: NLOD I:36

Generelle endringstendenser – rekreasjonskulturelt

Haslum (2010) hevder i Urbant friluftsliv Oslo i dag – tendenser: at endring i bykultur, demografi og befolkningens etniske sammensetning har ført til en endring i bruk av urbane friområder. Hun lister opp følgende rekreasjonskulturelle endringstendenser:

Mer fritid, men den er travlere og vi prøver stadig å få mer ut av den

Mer organiserte tilrettelagte aktiviteter

Større krav til opplevelseskvalitet, tilrettelegging, optimalisering, mobilitet

Sterkere grad av identitetsproduksjon knyttet til rekreasjonsaktiviteter

Mer regionale bruksmønstre ("intern turisme")

Mer spesialiserte og utstyrskrevede aktiviteter

Mer konsumpregede aktiviteter, med akselererende utstyrs-teknologiutvikling

Økende individualisme og forbrukermentalitet i rekreasjon; utagerende bruksmønstre og selvhevdende brukergrupper

Mer tilretteleggelse for "smale" ekstremspor for et betalende publikum som forventer at det dermed er trygt (akselerasjon av 'det sublime')

Mer fritid brukes til "rekreasjon" foran en skjerm

Flere betaler for å "bli trent" i treningsstudioer, framfor å røre seg i friluft for egen maskin

Hansen (2013) skriver at at trenden med kommersialisering i indre oslofjord kanskje ikke er så omfattende likevel og at tradisjonell bruk er opprettholdt. Forsøkene på å hindre privatisering og kommersialisering av kystlinjen har langt på vei lyktes hva gjelder friarealer.

Det er tegn på at det tradisjonelle, enkle friluftsliv vil få økt betydning i fremtiden. Fokus på naturopplevelsen og de miljømessige rammene rundt fysisk aktivitet blir viktige.

Det er tre relevante faktorer som virker positivt på oss når vi utøver friluftsliv: Den fysiske aktiviteten, miljøforandringen og naturopplevelsen. Menneskets anatomi er utviklet gjennom millioner av år i naturens skjød. Det kan ikke viskes bort i løpet av et par generasjoner. Mange forskere hevder derfor at friluftslivets positive virkninger på menneskets mentale og fysiske helse nettopp ligger i dette at vi nærmer oss vår opprinnelige livsform. I økende grad er man også blitt klar over den verdien det ligger i å vite at natur i et visst omfang finnes og er tilgjengelig dersom en har ønske om eller behov for å oppsøke den. Internasjonalt snakker man om "existence value" – eller verdien av naturens blotte eksistens og tilgjengelighet. (Miljøverndepartementet, 2008)

Kortreiseopplevelser og det enkle friluftsliv vil bli den nye ferietrenden hevder amanuensis Børge Dahle ved Norges idrettshøgskole. (nih.no, 2007) I fremtiden vil det ikke være status å reise med fly. Vi vil få andre målestokker for status og kortreiseopplevelser vil bli et nytt begrep. Det å oppdage sitt eget land og natur kommer til å bli viktig. Derfor er det viktig at vi kan gi de yngre et rikt og meningsfylt liv uten miljøbelastende aktiviteter. Friluftsliv med enkle midler er minst miljøbelastende og det er viktig å understreke at enkle midler kan gi store opplevelser.

Langøyene er en miljøvennlig destinasjon, i den forstand at mange ikke bruker bil, men kollektivtransport eller andre fremkomstmidler for å nå dit. Langøyene innbyr også til enkelt friluftsliv.

Parkkarakteristika og bruksinteresser

Løpet Langøyene Rundt er et eksempel på organisert tilrettelagt aktivitet som faller inn under det “urbane friluftsliv” som Haslum (2010) kaller det. Langøyene Rundt arrangeres av foreningen Sognsvann Rundt Medsols. Løpet med maksimalt 33 løpere starter med obligatorisk prøveløping av løypa, og avsluttes med spekemat ved målområdet spandert av arrangørene. Dette er rekreasjonskultur der fysisk aktivitet, konkurranse og sosialt samvær kombineres. Og det skjer på et offentlig friluftsområde.

Slik type friluftaktivitet passer meget godt på Langøyene, og den er heller ikke miljøbelastende. Langøyene har potensiale til å ta imot flere brukergrupper som driver fysisk aktivitet. f.eks helsesentere o.l. Om Langøyene tilrettelegges for det kan disse utgjøre en betydelig del av besøkende på Langøya i fremtiden. Mange av de som trener på Sognsvann idag (Oslo’s viktigste treningsløype) kan like gjerne bruke Langøyene. Og i likhet med Sognsvann kan man også grille, bade, spille strandvolleyball og drive annen leik og moro på Langøyene.

Flere studier understreker at en rekke ulike parkkarakteristika, som størrelse og innhold, har innvirkning på bruk. (Gardsjord 2010) Likevel blir nærhet til parker og grøntområder, sett på som den viktigste faktoren. (Se figur) Jo nærmere grøntområdet er til hjemmet, jo mer blir det brukt (gardsjord) Disse studiene indikerer viktigheten av de andre karakteristikaene hvis man skal skape et godt besøksgrunnlag i et mer perifert område.

Langøyene er ikke helt i samme kategori som byparker og nærmiljanlegg. Men med sin bynære beliggenhet og status som urbant rekreasjons og friluftsområde vil studier på byparker og grøntområder likevel gi et visst sammenligningsgrunnlag. Det faktum at Langøyene er en øy, en “destinasjonspark”, gjør at øya ikke scorer veldig høyt på tilgjengelighetskalaen. Langøyene har med sin størrelse og åpenhet imidlertid potensial til å utvide sine bruks og opplevelseskvaliteter. Sport og bevegelsesfasiliteter, trygghet, veier og stier, natur og grøntområder er parametere som Langøyene allerede har, og som kan styrkes ytterligere.

Når det gjelder sammenheng med parkkarakteristika og betydning for bruk presenterer (Gardsjord 2010) flere interessante studier. Der hevdes det at:

Sannsynligheten for at det nærmeste grøntområdet var det mest brukte grøntområdet økte jo større området var.

At størrelse som en faktor for økt bruk bør undersøkes ytterligere, mange studier viste at størrelse ikke hadde noen betydning.

Studier som bruker mer direkte observasjonsmetoder, viser at innhold kan være en viktigere målestokk for bruk enn kun tilgang til og størrelse på parken

Spørsmålet blir hvilke spesifikke parkkarakteristika som gjør at mennesker bruker en park eller grøntområde til fysisk aktivitet når kravet om tilgjengelighet er innfridd

Variert utforming av grønne områder innbyr til både opphold og fysisk aktivitet

Antall fasiliteter og variasjon (multifunksjonalitet) har stor betydning for bruk.

Et vellykket aktivitetsområde er et sted som kan anvendes til flere ulike aktiviteter og av flere ulike aldersgrupper samtidig

Områder som stort sett ble brukt til konkurranseidretter, var dominert av menn.

Jenter som bor i nærheten av flere parker, og da spesielt parker som inviterer til å gå tur, var mer fysisk aktive i fritiden enn de som hadde færre slike parker i nærområdet.

Det er mer sannsynlig at parker med asfalterte gangstier eller -veier ble brukt til fysisk aktivitet. I tillegg var også en naturlig utforming av parkene relatert til økt fysisk aktivitet.

Hvis flere aktiviteter skal foregå samtidig, er det viktig at området inndeles i avgrensede rom med gode overganger mellom de ulike aktivitetene.

Et sted som ikke kun er til for utøverne av en aktivitet, men også gir plass til tilskuere, et sted å møtes, kan være med på å skape et vellykket aktivitetsområde. Iscenesettelsen er viktig, det å stimulere eller bli stimulert.

Selvorganisert idrett, gjør at det skjer noe. Det medfører at folk har lyst til å oppholde seg der.

Attraksjonsverdi og renoveringstiltak er vesentlige faktorer for å tiltrekke folk til en park eller grøntområde

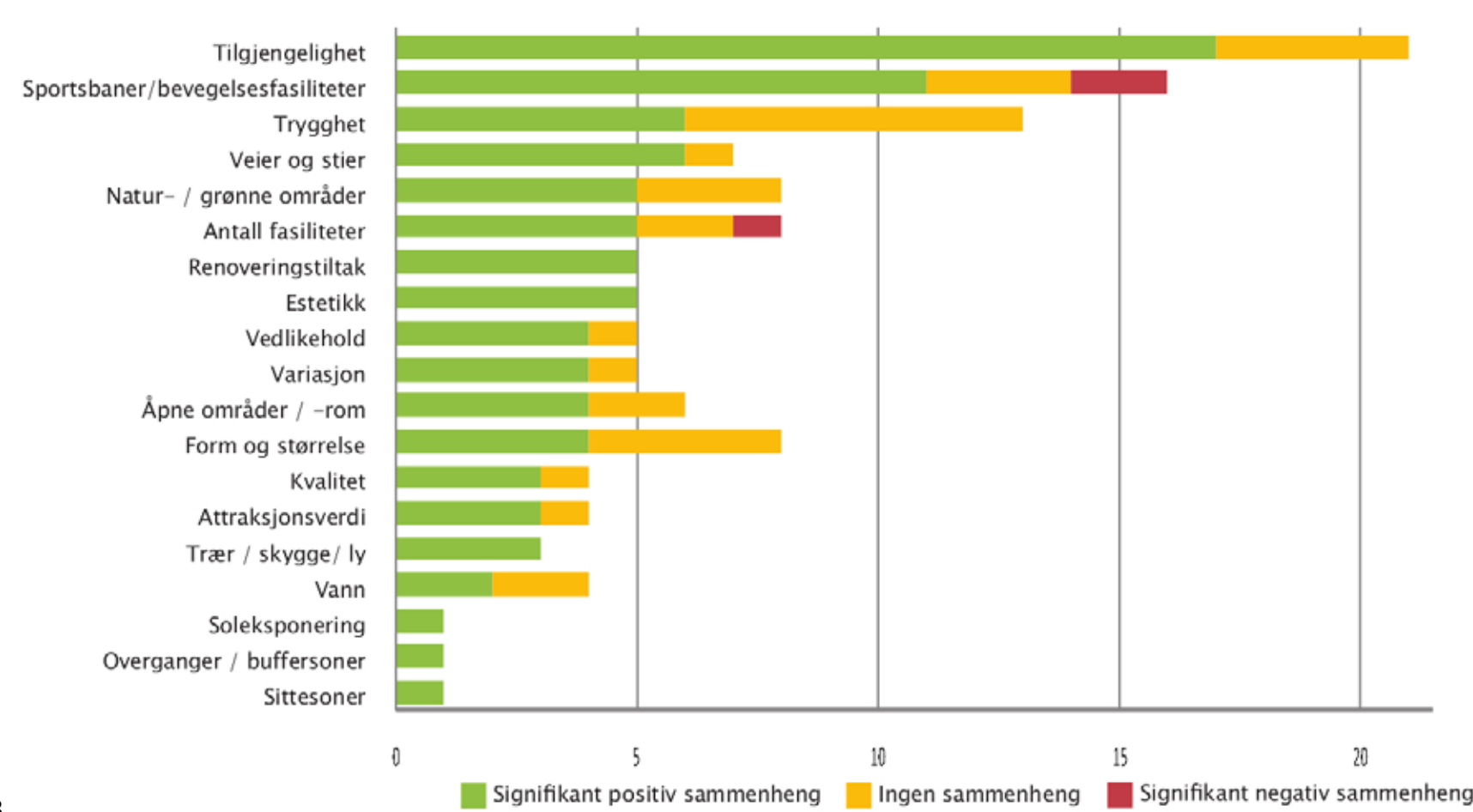
Renovering eller oppgradering av aktivitetsområder i parker kan føre til en markant økning i fysisk aktivitet, til og med øke intensiteten på den fysiske aktiviteten .

Om det er bygging av nye anlegg eller oppgradering av eksisterende blir likevel spørsmålet hvor lenge nyhetens effekt varer

Ungdommen er mest tiltrukket av parker med aktive rekreasjonsfasiliteter, med spesifikt tilrettelagte muligheter for aktivitet.

Kombinasjonen av et oppgradert område og et påfølgende godt vedlikehold kan gjøre at ungdommen oppfatter en park som et område med høy kvalitet..

Ungdoms oppfatning av parkene eller grøntområdene som områder med kvalitet, gjør det mer sannsynlig at de bruker stedene.

I:38

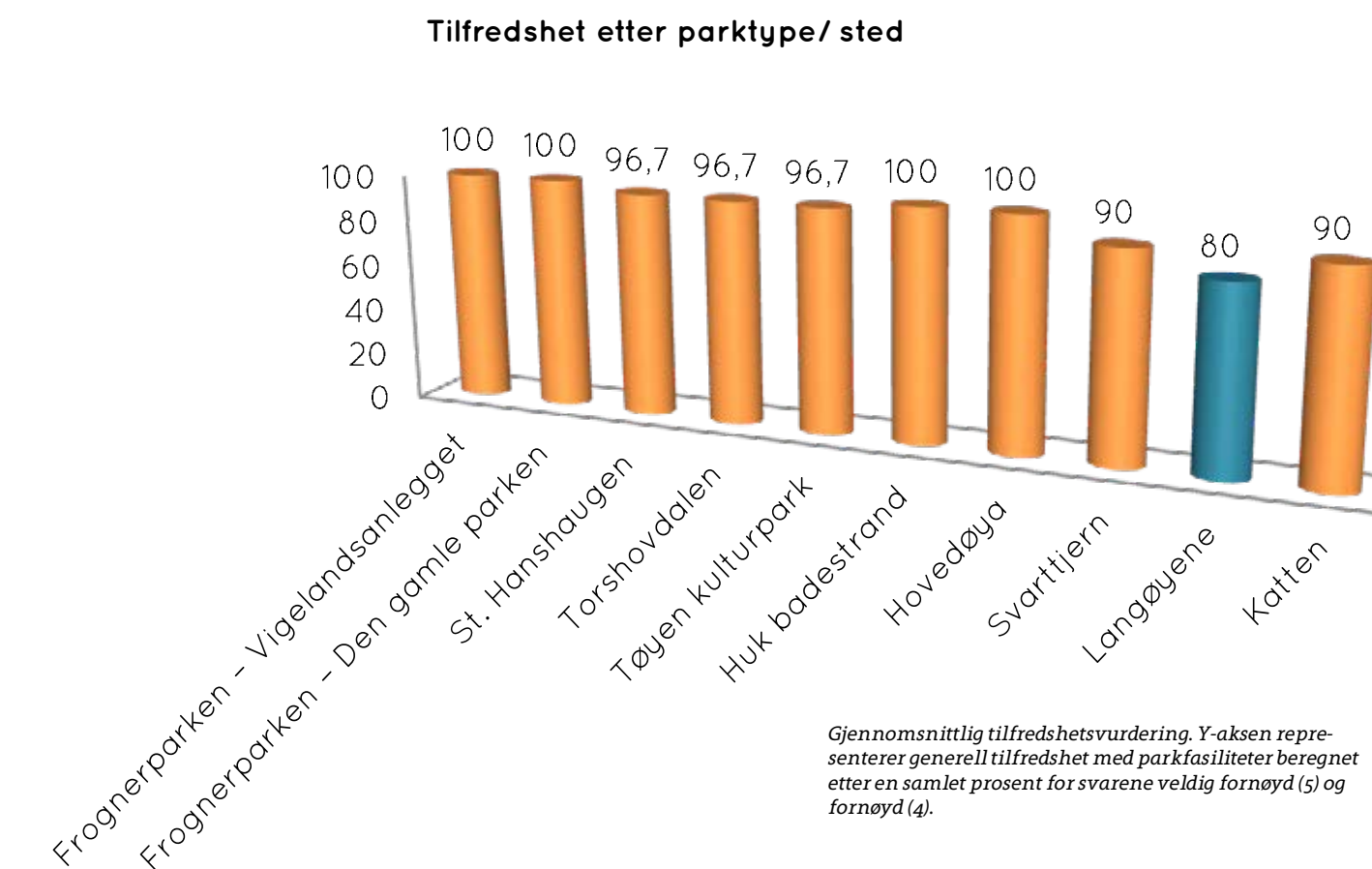
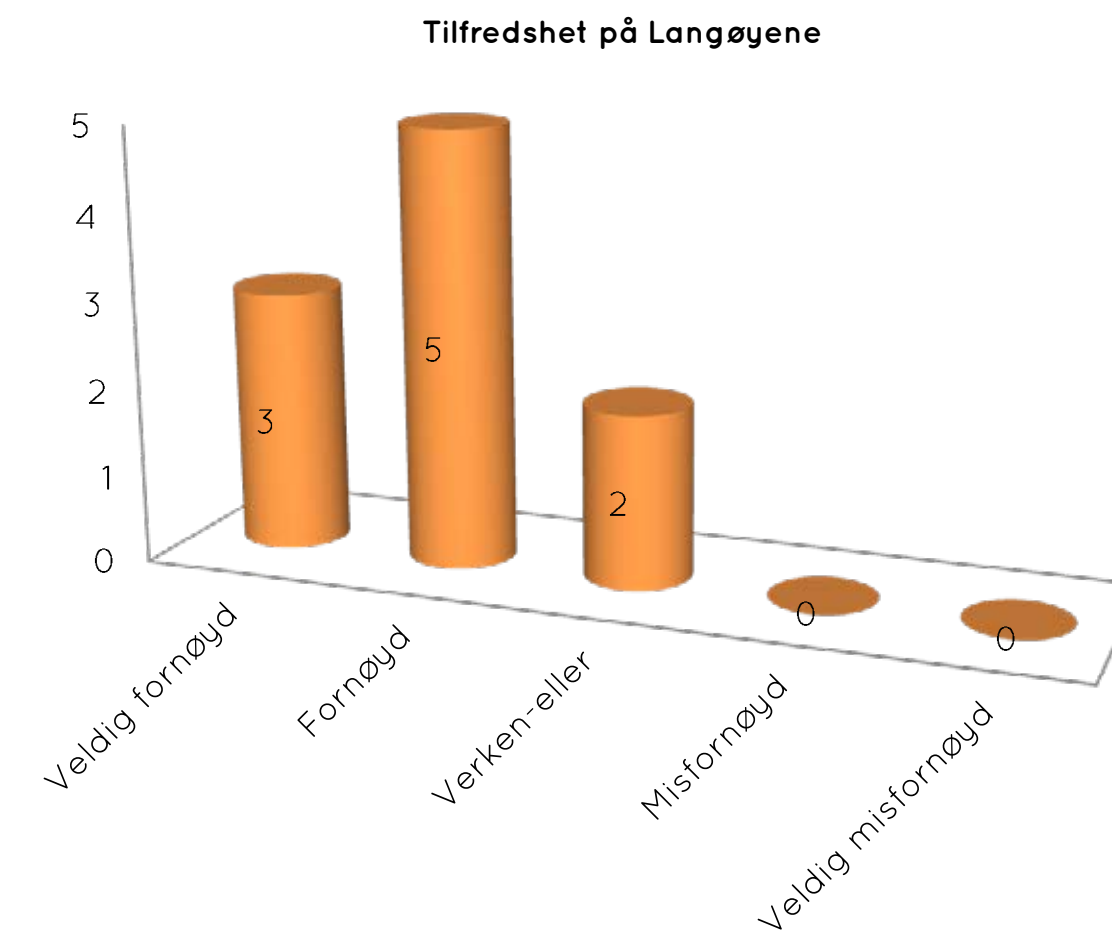
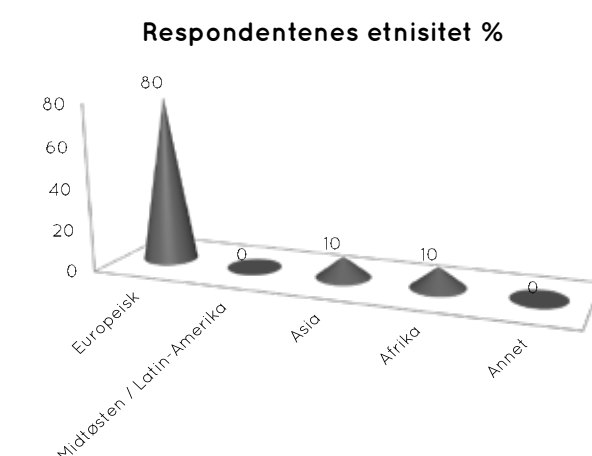
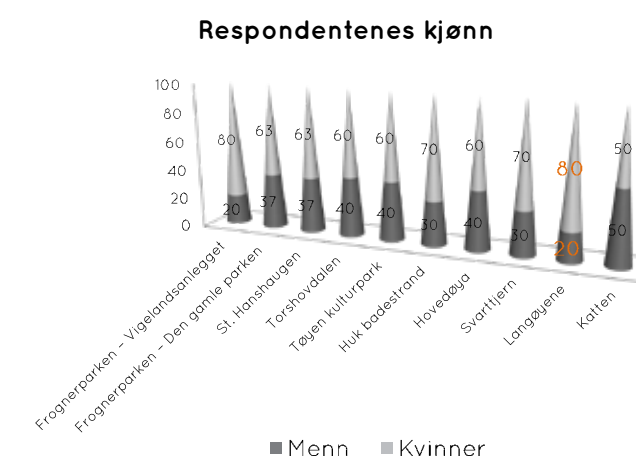
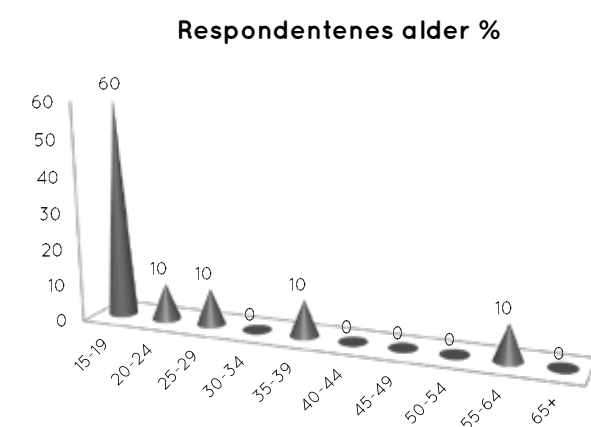
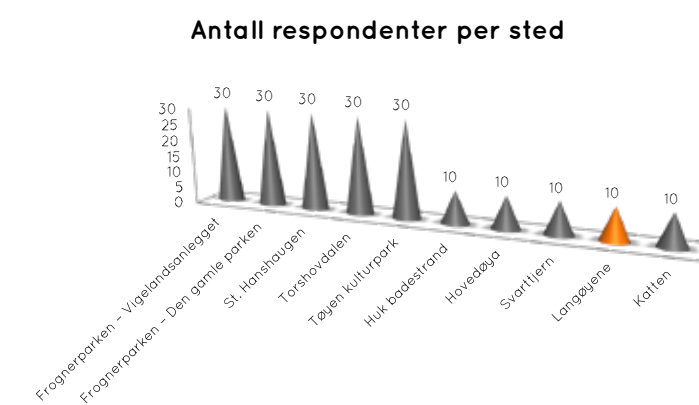
Figuren sammenfatter undersøkte parkkarakteristika med mulig betydning for ungdoms bruk av og fysiske aktivitet i parker og grøntområder.

“Det strategiske målet i friluftslivet er at «alle skal ha høve til å drive friluftsliv som helsefremjande, trivselsskapande og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og i naturen elles”.

(Stortingsmelding_nr39, 2000-2001)

Brukerundersøkelse

Yardstick gjennomførte en brukerundersøkelse av enkeltparker i Norge og Oslo i 2011. (Parkcheck, 2012) Undersøkelsene er del av en større undersøkelse av parker i Europa kalt Parkcheck Europa. Langøyene var en av områdene i undersøkelsen, og i diagrammene nedenfor har jeg samlet noen nøkkelfunn herfra.

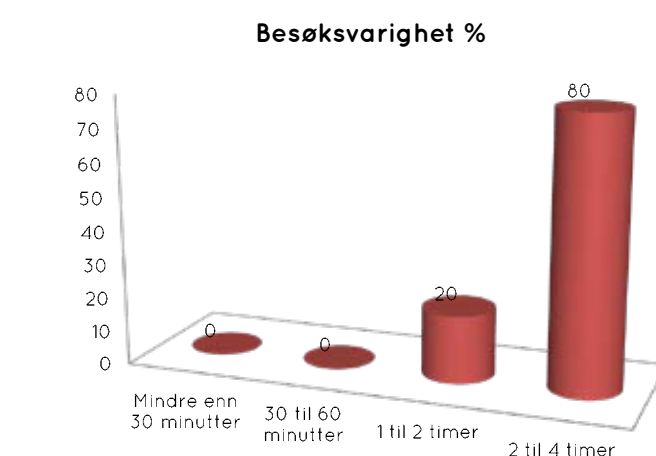
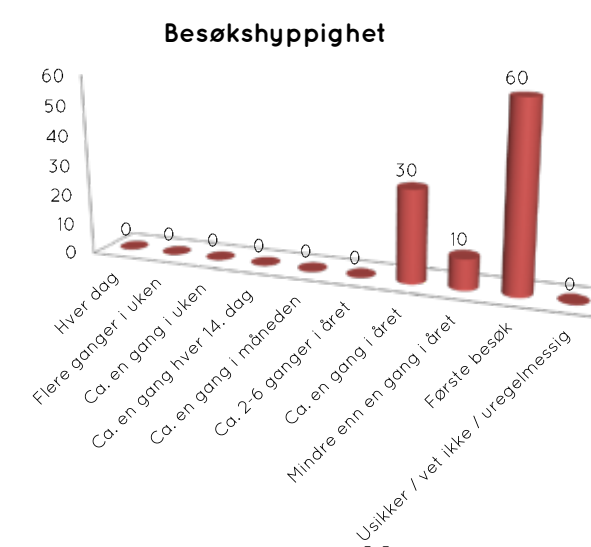
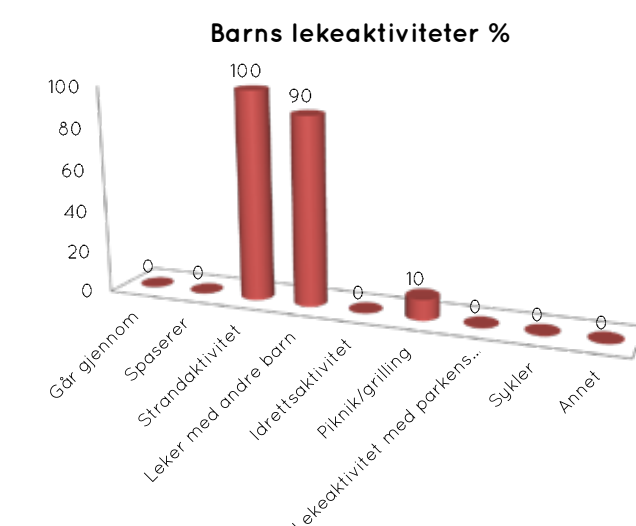
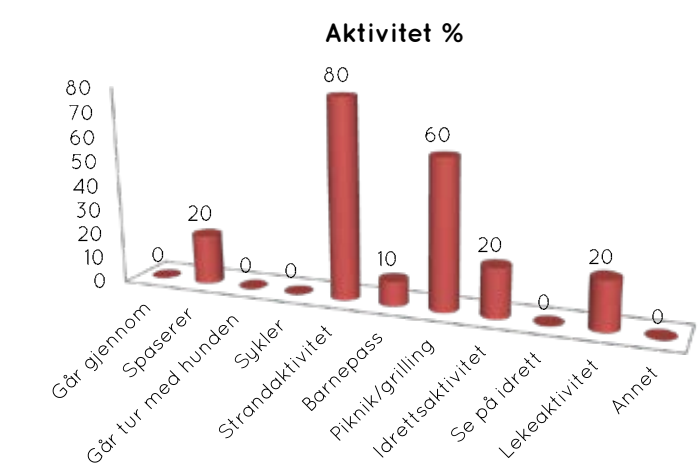
Gjennomsnittlig tilfredshetsvurdering. Y-aksen representerer generell tilfredshet med parkfasiliteter beregnet etter en samlet prosent for svarene veldig fornøyd (5) og fornøyd (4).

Antall respondenter som har svart på Langøyene er ikke representativt for et fullverdig, grundig bilde av situasjonen på Langøyene. Likevel kan det gi noen indikasjoner

I denne undersøkelsen er det overveiende flertallet av respondentene unge under 19 år. Det gir ikke nok bredde i utvalget til å kunne danne et helhetlig inntrykk av den totale bruken.

Kvinnene ser ut til å dominere bruken av parkene, særlig på Langøyene. Det kan kanskje ha noe å gjøre med at mange kvinner som er fødselspermittert ofte bruker parker og friområder. Tidspunkt for undersøkelsen kan også ha noe å si, ved at forskjeller kan jevne seg ut i helgene.

Majoriteten av respondentene er europeiske, men det er interessant at 20% hadde annen etnisitet. Det kan indikere at Langøyene fenger også disse gruppene. Undersøkelser viser at ikke-vestlige innvandrere har det sosiale som motivasjon for bruk av utendørsarealer

Resultatene viser som forventet at det er strandaktivitet som er mest populært. Det er også verdt å merke seg bredden av aktiviteter som foregår.

Det sosiale aspektet ved at barna leker sammen er interessant i dette resultatet. Kanskje en viktig grunn til at bading er den mest populære friluftaktivitet blant barn og ungdom.

Det er interessant at veldig mange er her for første gang. Dette resultatet kan indikere at mange turister eller "lokalturister" oppsøker stedet. Det er også tydelig at Langøyene er et destinasjonssted der besøket er mer eller mindre planlagt.

Resultatet indikerer at når man først besøker øya blir man der lenger enn man gjør i byparker og nærmiljøanlegg. Øya er ikke et sted man bare passerer gjennom, men opphold er en nøkkelfaktor i bruken.

Resultatet indikerer at de fleste er godt fornøyd med fasilitetene på Langøyene. Av konkrete tilbakemeldinger og anbefalte forbedringer nevnes følgende:

- Få renere gressplen og strender
- Oppgradere toalettene
- Fjerne fugleekskrementer
- Få flere avfallsbeholdere
- Få flere fellesgriller
- Flere benker og bord, gjøre dem koseligere
- Få lekeapparat for barn
- Få et stupetårn
- Mer beplantning og blomster
- Få utleie av aktivitetsutstyr (baller, leker etc)

Alle parkene scorer veldig høyt på tilfredshet-skalaen, og i dette selskapet peker Langøyene seg ut som et sted med forbedringspotensial. Et resultat på 80% tilfredshet er likevel ikke dårlig, og ingen av respondentene svarte at de var misfornøyd. Langøyenes åpenbare utfordringer gjenspeiler seg i disse resultatene, med behov for oppgradering og revitalisering innen mange områder. Det dreier seg om nye attraksjoner, bedre tilrettelegging, bedre vedlikehold og bedre standard på fasilitetene. Langøyene har potensial til å tiltrekke seg mange brukergrupper, og konkurrere med de beste urbane parkene i Oslo.

Utfordringer i forvaltningen

Nedenfor er en oversikt over utfordringer Bymiljøetaten har i sin forvaltning av Langøyene som friluftsområde og aktuelle tiltak som vurderes for å løse dem. Oversikten er laget på bakgrunn av intern dokumentasjon hos Bymiljøetaten. (Bymiljøetaten, 2012a og b) Kolonnen som antyder prioritet er tilført av meg for å antyde en rekkefølge på tiltak.

Utfordring	Beskrivelse	Aktuelle tiltak	Prioritet
Økende bruk, nye brukerinteresser og trender for rekreasjon og friluftsliv	Forventet befolkningsvekst i osloreregionen vil føre til flere besøkende på øyene. RUTER planlegger å legge om båtanløpene slik at Rådhusbrygga eller Aker brygge i stedet for Vipppetangen blir utgangspunkt for øy-fergene fra 2014. Dette vil sannsynligvis medføre både økt og endret besøk. Det er en utfordring å opprettholde og videreutvikle variasjon og kvalitet, mht opplevelser og bruk.	<ul style="list-style-type: none"> Tilrettelegging for endret og økt bruk (UU, gjestebrygge, servicebygg, infrastruktur o.l) Økt standard og tilgjengelighet til oppholdsarealer Flere oppholdsarealer og attraksjoner Endret forvaltning og drift Avlaste bruk av de sårbare øyene (Hovedøya) med å "sluse" trafikk til Langøyene som er mer robust 	Høy
Erosjon	Erosjon på sletta over gammel søppelfylling. Spesielt utsatt i strandkanten på nordsiden av øya, her er det vasket bort mange meter. Mye søppel.	<ul style="list-style-type: none"> Gjenoppbygging av utvasket område på nordsiden (med masser fra tunnelbygning?) Bygge nytt bryggeanlegg over problemområdet på nordsiden (anløpsbrygge, driftsbrygge og gjestebrygge) Terrehegning på sletta mot vannet Innføre restriksjoner på telting Endring i forskriften for telting Nye driftsmetoder Oppgradere bygningsmassen Ta i bruk for almenntilrettelegging formål. (kystledhytte, kajakkklager, serveringssted, toaletter, dusj mm) Tildekking og terrengheving 	Høy
Uønsket telting	En vesentlig del av teltingen er uønsket. Den medfører privatisering, slitasje, tyveri, bråk, narkotika, fyll, hærverk og forsøpling. Mange av teltene står ubeboede til enhver tid. Dette er også en viktig årsak til at Langøyene får et svekket omdømme, og kun blir en "privat" ferieøy for de få.	<ul style="list-style-type: none"> Oppgradere bygningsmassen Ta i bruk for almenntilrettelegging formål. (kystledhytte, kajakkklager, serveringssted, toaletter, dusj mm) Tildekking og terrengheving 	Høy
Vedlikehold og bruk av eksisterende bygningsmasse	Vannlekkasjer, råteskader, generelt forfall er i ferd med å gjøre seg gjeldende på bygningsmassen. Det gamle hvite huset står tomt og ubrukt.	<ul style="list-style-type: none"> VA-ledning fra fastlandet til hele øya (og øyene omkring) Ny kabel og trafo 	Høy
Setningskader og søppel på overflate.	Søppelfyllingen som er 60 år gammel synker/setter seg gradvis. Søppel kommer til syne på overflata. Forurensningsproblem?	<ul style="list-style-type: none"> Oppfølgende prøvetaking av grunnvann/sigevann Tildekking av landomradene over det gamle avfallsdeponiet, inkludert blottlagte fyllingsfronten ut mot sjøen i nordost. Som del av erosjonssikring i den nordøstlige strandlinjen, bygge en gjestebrygge/gjestehavn som naturlig avslutning mot vannet. 	Høy
Manglende og gammel infrastruktur	Hvis Langøyene skal tilrettelegges for økt og endret bruk og fremstå enda mer attraktiv er det viktig å få på plass infrastruktur	<ul style="list-style-type: none"> Bygge servicebygg knyttet til området ved fergeanløpet og gjestebryggen. Tilpasning ved adkomst og fergebrygge Etablere baderamper Oppgradere turveier og turstier Oppgradere toaletter Merking og skilting Flere toaletter Oppgraderte toaletter Åpning av stier på de to opprinnelige øyene Skjøtsel Oppgradering av stiene, sørge for bedre fremkommelighet Høyere støttemur på stranda Terrengheving Etterfylle med sand Oppgradering av brygge Montere dypoppsamler(e) for avfall på servicebrygge 	Middels
Forurensning fra søppelfyllinga	Miljøteknisk undersøkelse fra juni 2013 har vist at det finnes betydelig forurensning i/fra det gamle deponiområdet på Langøyene. Avfallsfyllingen inneholder så høye konsentrasjoner av miljøgifter at den fortsatt må sees på som en aktiv forurensningskilde.	<ul style="list-style-type: none"> Oppgradere skilt og informasjonstilbudet 	Middels
Manglende gjestehavnfasiliteter og ilandstigningsmuligheter for privatbåter	Det er for få muligheter for privatbåter å legge til på Langøyene, og derfor behov for en gjestebrygge. Det bør også vurderes om det skal tilbys gjestehavn-fasiliteter.	<ul style="list-style-type: none"> Etablere nødvendig infrastruktur (VA, el) Planlegge for smarte transport og logistikk løsninger Tilrettelegge "Tranga" som driftstomt (overbygg etc) Strøm og vann til "Tranga" og ny driftsbrygge Skaffe tilveie nødvendig utstyr Lage en forvaltningsplan 	Middels
Manglende servicebygg	Gjestehavn og økt bruk medfører behov for et bygg der man kan tilby tjenester som toaletter, dusj, vaskemaskin etc. Dette er også et viktig kriterier for "blått flagg"-status for en marina	<ul style="list-style-type: none"> Forenkle tilgang ved å knytte dem til stiene Sette opp plattformer, rekkverk, benker og bord for bedre oppholdsmuligheter Montere flere fastmonterte griller, særlig i de områdene der oppholdskvalitetene er best 	Lav
Manglende UU-tilpasning	Gjeldende regler og forskrifter for tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne er ikke tilfredstillende		Lav
Toaletter	Toaletter er fåtallig og vanskelig å holde rene. Behov for mer UU.		Middels
Utilgjengelige stier og tråkk	Stirydding har ikke vært prioritert og vegetasjon har fått tatt overhånd enkelte steder. Teltingen medfører stengte traseer. Det er også behov for å kanalisere ferdseil for å unngå unødvedig slitasje.		Middels
Oversvømming	Ved høy vannstand går vannet over murkanten på badestranda og inn på sletta. Sand vaskes inn på turveien. Forøvrig holder sandstrand en relativt god standard		Middels
Manglende servicebrygge	Brygge er i dag midlertidig og er i ferd med å forfalle. Det er viktig å ha en velfungerende servicebrygge der man kan laste varer og hente søppel fra. Denne brygga må være tilpasset de båter (med eller uten hamekran) man har og det utstyret man har på land.		Middels
Mangelfull skilting og informasjon	Det mangler anvisningsskilter og opplysninger om f.eks øyas historie og geologi. God skilting og informasjon er et kriterie for å oppnå "blått flagg"-status		Middels
Tilrettelegging for konserter og andre større arrangementer	Langøyene har potensial til å holde store arrangementer med tusenvis av mennesker. I dag er det ikke lagt til rette for dette.		Middels
Ny driftstomt og driftsutstyr	Det er behov for en driftstomt med overbygg og driftsutstyr som kan gi driftsorganisasjonen bedre i stand til å gjøre det arbeidet som forventes.		Middels
Manglende helhetlig forvaltningsplan	Byutvikling og befolkningsvekst øker behovet for en helhetlig forvaltningsplan for alle øyene i indre Oslofjord		Middels
Utsiktspunkter og åpne plasser	Mange fine utsiktspunkter og åpne plasser er ikke godt tilrettelagt. Spesielt gjelder dette på Sorøya.		Lav
Manglende grillplasser	Det er mangel på fastmonterte griller		Lav

Oppsummering

Styrker
 plasseringen midt i fjorden
 størrelsen
 åpenheten
 diversiteten og særpreg
 robustheten
 landskapet
 naturen
 klima
 allsidigheten i rekreasjon og friluftsliv
 historien
 badestranda
 det friske badevannet
 teltnulighetene
 fokus fra BYM

Muligheter
 økt bruk
 mer ferbruk
 nye brukergrupper
 blått flagg-status
 UU
 gjestehavn
 park
 standardheving
 prekære behov for oppgradering
 Del av Fjordby-prosjektet

Svakheter
 alle utfordringene i forvaltningen
 tilretteleggingen
 tilgjengeligheten
 standard på oppholdsoner og fasiliteter
 uklar rolle i Fjordbyen
 ubrukt potensial i bruk og opplevelse
 merking/skilting
 manglende helårsbruk

Trusler
 alle utfordringene i forvaltningen
 tilgjengeligheten
 manglende helhetstenkning
 manglende planlegging
 økonomi og kostnader
 manglende politisk vilje og engasjement
 verneproblematikk
 Andre øyer og friarealer i området

Dette er en av flere utstikkere i den bratte fjellskråningen på sørøya.

DEL 3

Utviklingsforslag

Utforming av overordnet landskap

Konsept overordnet utforming

Intensjon

Overordnet illustrasjonsplan

Delområdene

Gjestebrygga på nordre strand

Anløp og serviceanlegget

Badestranda

Gressletta

Kiosk, leke og aktivitetsanlegget

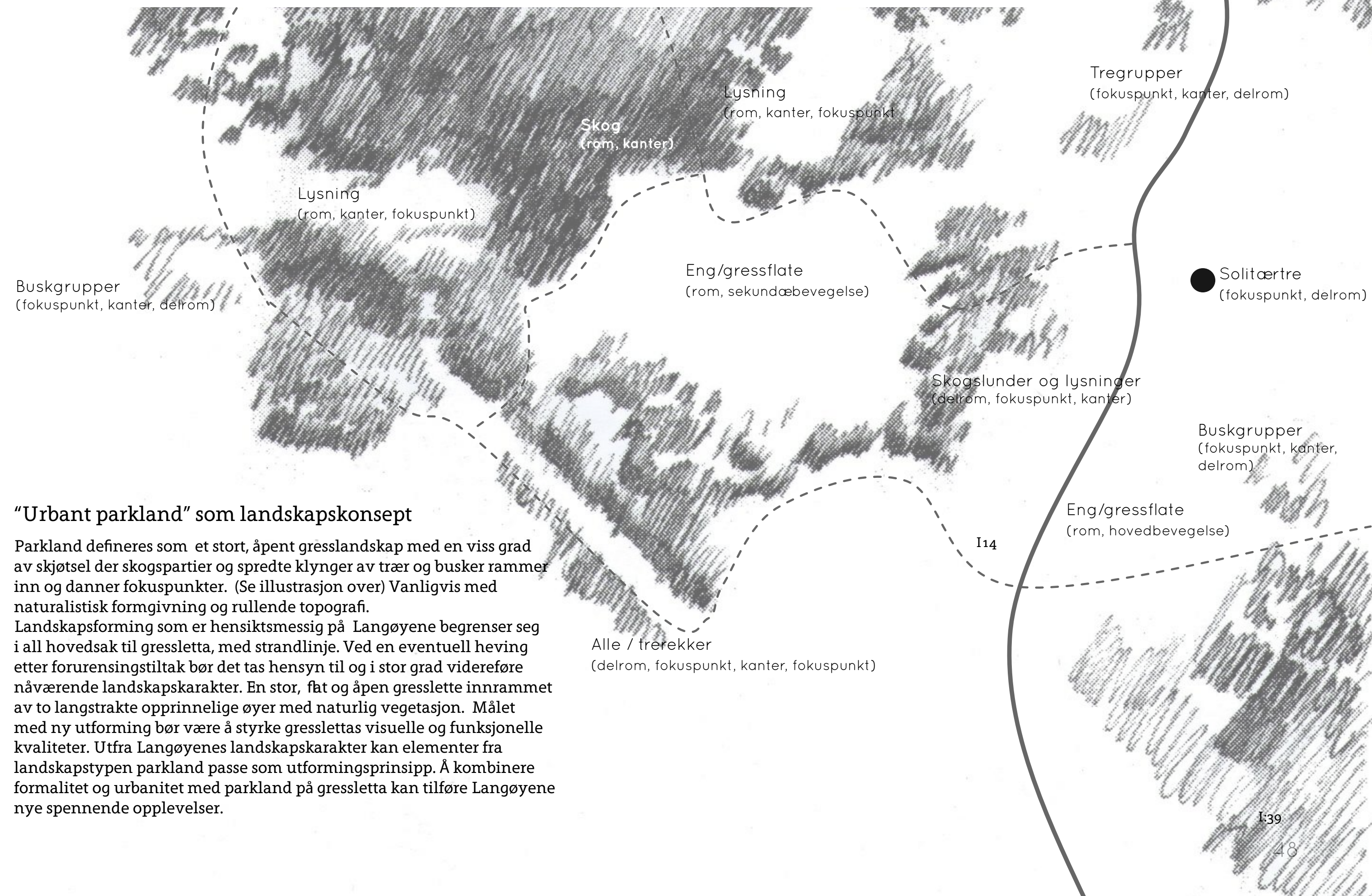
Sørøya

Nordøya

Diverse

Veien videre

Utforming av overordnet landskap

“Urbant parkland” som landskapskonsept

Parkland defineres som et stort, åpent gresslandskap med en viss grad av skjøtsel der skogspartier og spredte klynger av trær og busker rammer inn og danner fokuspunkter. (Se illustrasjon over) Vanligvis med naturalistisk formgivning og rullende topografi. Landskapsforming som er hensiktsmessig på Langøyene begrenser seg i all hovedsak til gressletta, med strandlinje. Ved en eventuell heving etter forurensingstiltak bør det tas hensyn til og i stor grad videreføre nåværende landskapskarakter. En stor, flat og åpen gresslette innrammet av to langstrakte opprinnelige øyer med naturlig vegetasjon. Målet med ny utforming bør være å styrke gresslettas visuelle og funksjonelle kvaliteter. Utfra Langøyenes landskapskarakter kan elementer fra landskapstypen parkland passe som utformingsprinsipp. Å kombinere formalitet og urbanitet med parkland på gressletta kan tilføre Langøyene nye spennende opplevelser.

Aktuelle landskapselementer

Skog

Skogen har høy grad av tetthet og lukkethet. Rommene er strukturelt rike og komplekse og “gjemt” under trekronene. Skogen kan ha et formalisert uttrykk eller være “naturlig” for å vekke ulike følelser.

Skogslunder og lysninger

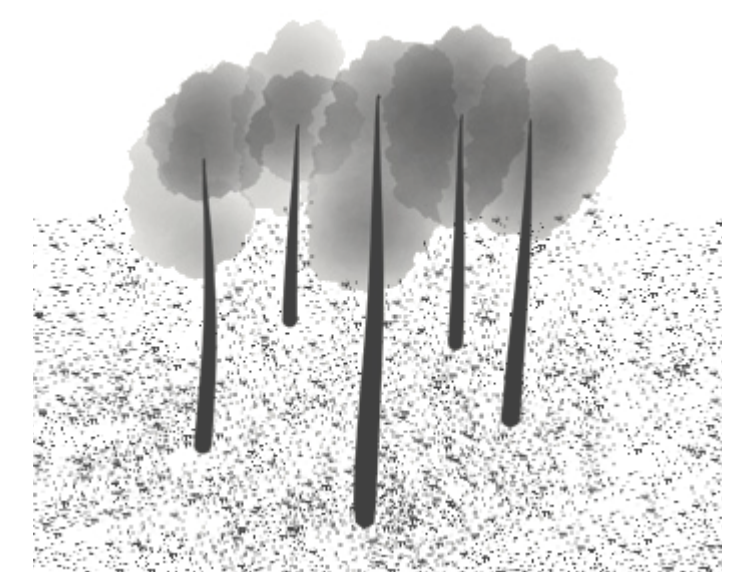
Slik skog, kalt “woodland” på engelsk, har lav tetthet og åpne til halvåpne habitater med rikelige mengder sol og begrenset med skygge. Slik skog kan ha nedre vegetasjonssjikt (gulv) bestående av lave busker, urteaktige planter og gress.

I:40

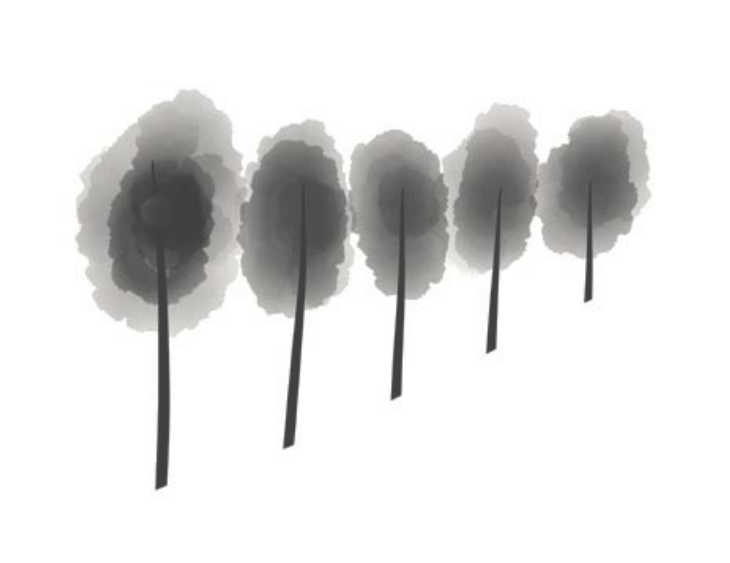
Tregrupper

Liten samling av tre (minst 3) som står så tett at kronene når sammen. Grappa ofte ikke særlig breiare enn høyden på trærne. Disse er romdannende fokuspunkter med oppholdskvaliteter som skygge og skjerming.

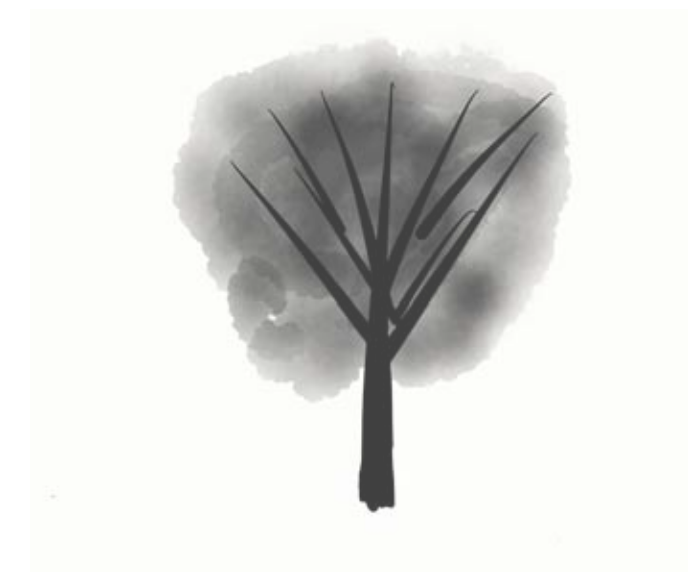
Alle / trekker

Aleer og trekker har mange effektive funksjoner. De orienterer, skygger, danner overgangssoner/kanter, de er habitater og gir miljømessig gevinst i urbane områder. De har ofte historisk betydning også.

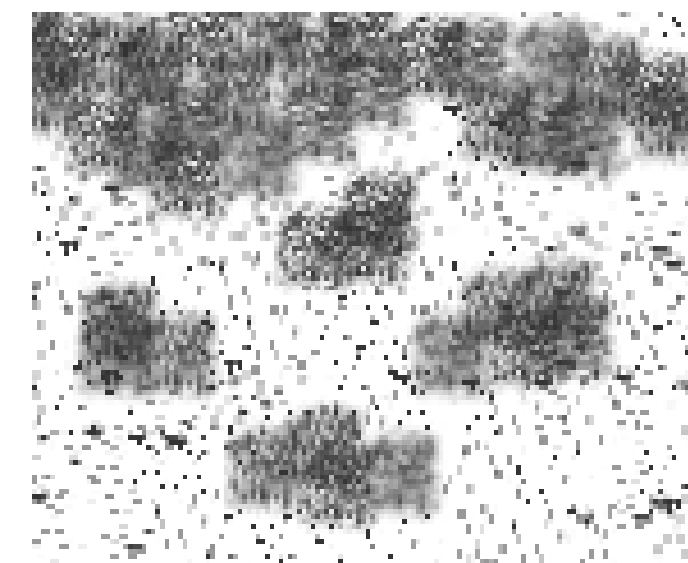
Solitærtre

Et tre som står alene i landskapet og danner distinkt romlig karakter, som f.eks løvtak når man står under. Det har ofte særegne visuelle kvaliteter, er et fokuspunkt og populært oppholdsted.

Buskgrupper

Busker varierer veldig i karakter og kan tilpasses kontekst og behov. De er effektive til å ramme inn og definere rom, og har en menneskelig skala. Buskgrupper kan danne fokuspunkt, og nisjer som egn seg som sitte og oppholdsplasser.

Eng

En natureng har et stort spekter av ulike urter og gress, med stor økologisk verdi, mens dyrket eng gjerne består av monokulturer. Enger gir spesielle visuelle kvaliteter, som kan forsterkes ved variert skjøtelsesregime, f.eks. klippe sti gjennom.

Klippet gress

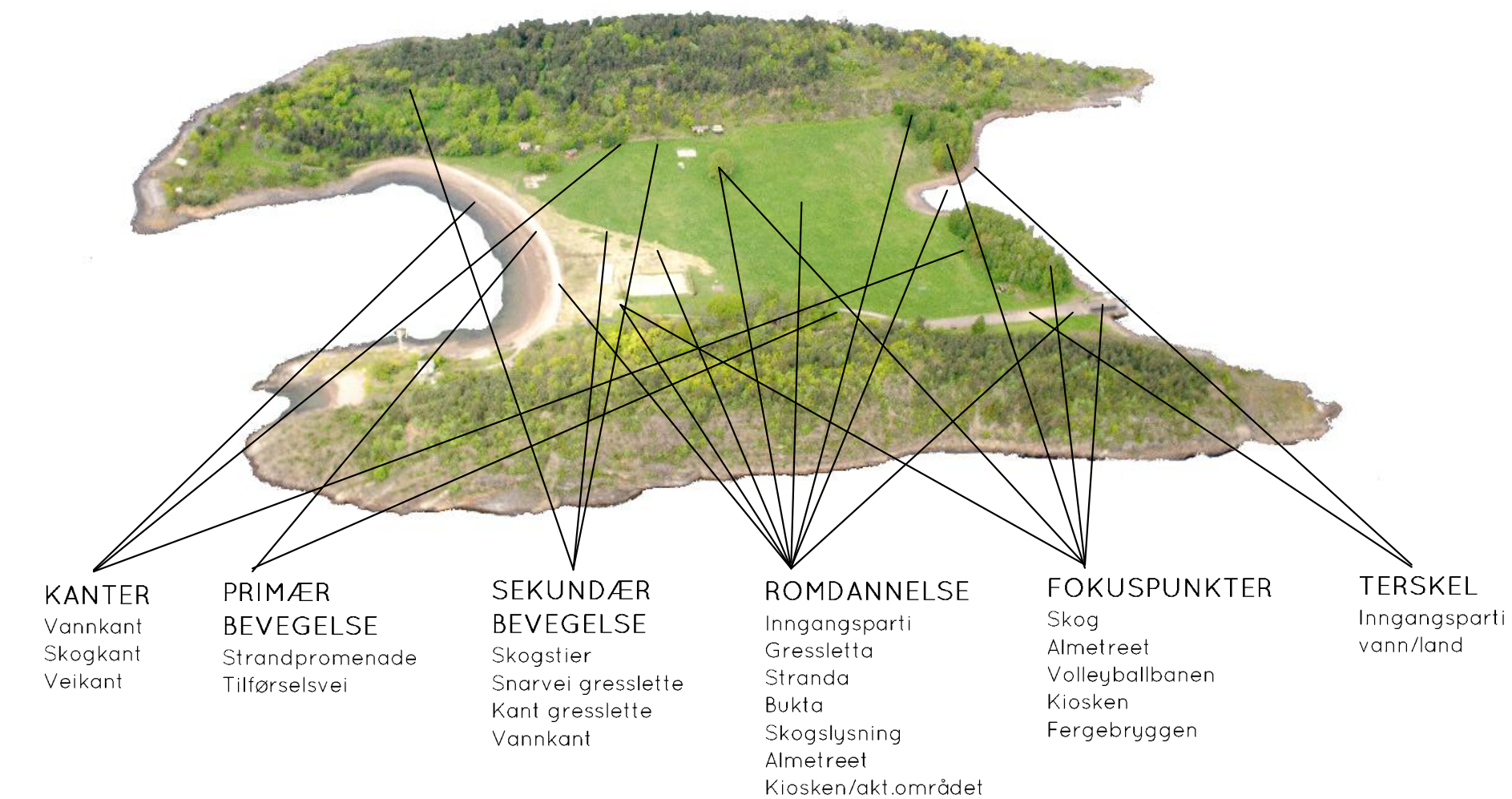
Danner grønne, enhetlige flater som gir ønsket estetisk effekt og muliggjør rekreasjonell og sportslig bruk. Krever regelmessig skjøtsel for å holde kort og frisk. Ofte hovedkomponent i parker og rekreasjonsområder.

Alternative utforminger av gressletta

Gressletta utgjør idag et stort landskapsrom der de opprinnelige øyene utgjør markante kanter, samt vannet på begge sider og skogspartier i nordøst. Åpenheten og "fatheten" er visuelt sett en kvalitet i seg selv, men oppleves også som et tomrom og en barriere. Barrierefølelsen oppstår i stor grad også av slettas beskaffenhet. Sletta består mer av ugress enn gress, og er ujevn og full av setninger.

Foruten almetreet er gressletta monoton og uten fokuspunkter. Det er tilrettelagt for hovedbevegelse kun langs den sørlige kanten av sletta, noe som har ført til dannelse av snarveier/tråkk på sletta. Gressletta mangler landskapselementer som kan fjerne barrierefølelsen, øke tilgjengeligheten og gi oppholds og bevegelseskvaliteter. Det er tatt utgangspunkt i "parklandkonseptet" og alternative utforminger er illustrert skjematisk. Dette gir grunnlag for den endelige og overordnede illustrasjonplanen.

Langs kanten

Ved at landskapselementer og hovedbevegelse er plassert langs kanten av sletta, beholdes preget av et stort overordnet rom i midtpartiet, med mye plass for fri utfoldelse. Sekundære stier lett tilgjengelig fra den primære veien sørger for forbindelser mellom rom og fokuspunkter. Fokuspunktene er jevnt fordelt rundt sletta. Vegetasjonsrommene har en her fått en stilisert, sirkulær formgivning.

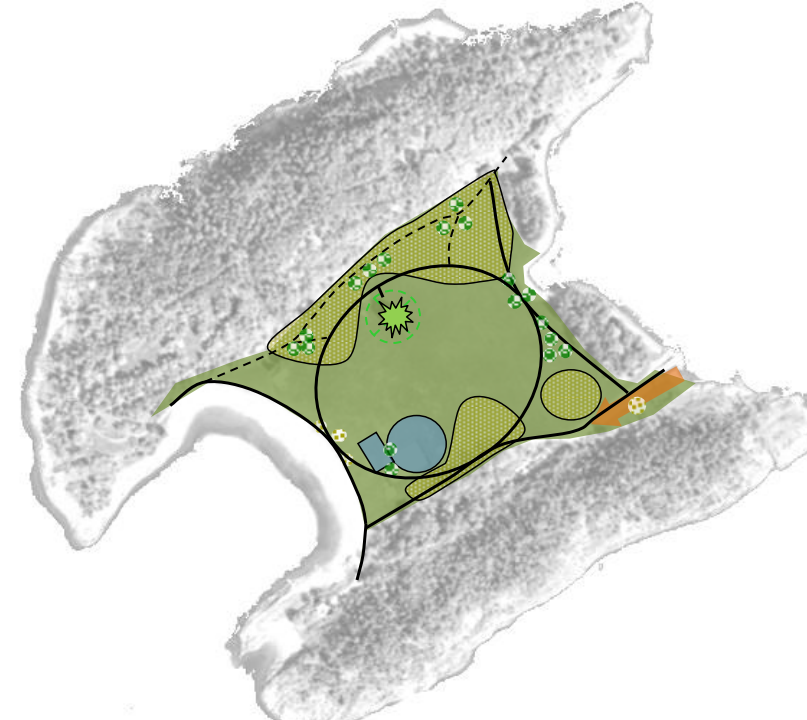
Sirkel nord-sør

Her er en sirkel tverrvendt mot Langøyas naturlige romorientering introdusert som overordnet rominndeler og hovedsirkulasjon. Dette skaper orden og symmetri og binder øya sammen effektivt. Sekundære stier fra kantene knyttes til sirkelen og fokuspunktene inne i sirkelen. Bevegelse foregår inne i, mellom, og langs ulike rom og fokuspunkter. Åpent midtparti sørger for uhindret aktivitet, dagens siktlinjer beholdes i stor grad.

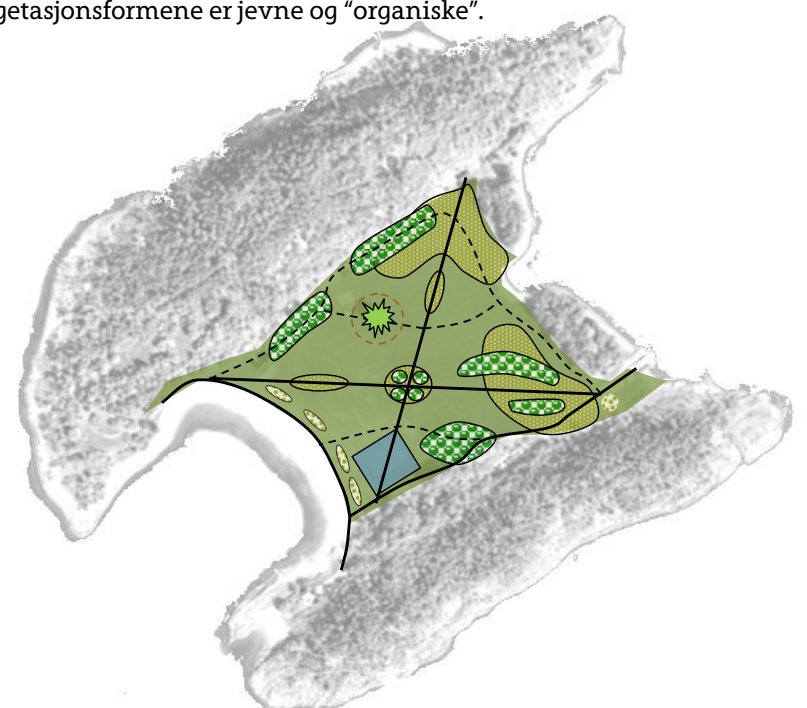
Sirkel øst-vest

Denne sirkelen følger Langøyas romorientering og binder sammen større deler av sletta. Den dekker på en naturlig måte også behovet for snarvei mot midten av badestranda, og introduserer et spennende møtepunkt med strandpromenaden. Fokuspunktene er orientert mot kantene, og bevarer dagens landskapskarakter med åpent midtparti.

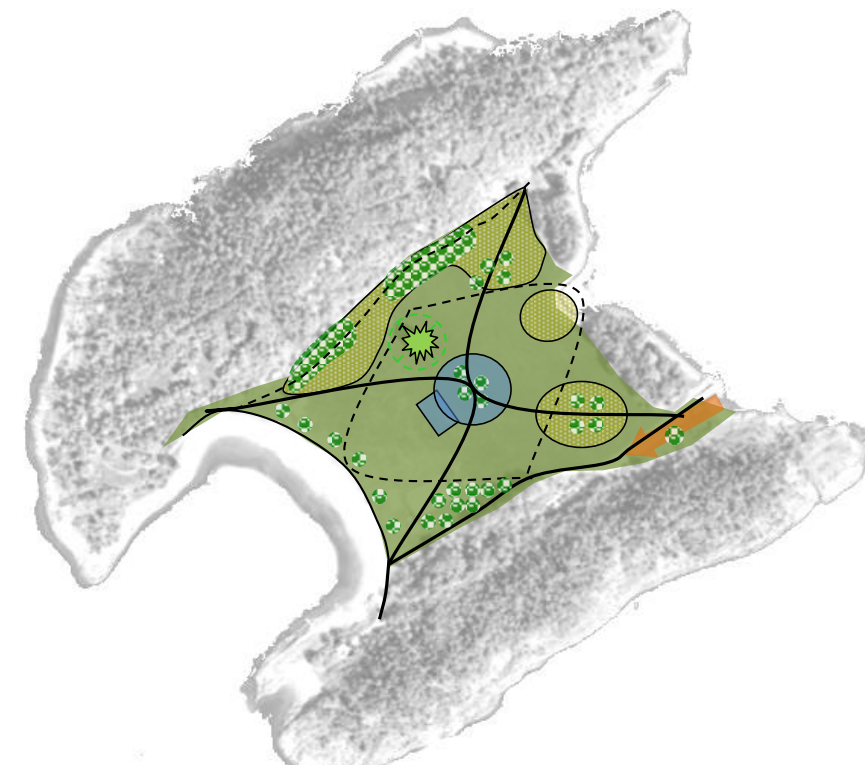
Diagonal

Her er hovedbevegelse langs rette diagonaler som er effektive forbindelseslinjer og som knytter sammen sletta. Sekundære stier sørger for bevegelse ved kantene. Fokuspunkter er jevnt fordelt opplevelsesmessig for å skape dynamikk. Midtpartiet har et tydelig fokuspunkt der veiene krysser hverandre. Ved anløpsbryggen ledes man inn på øya ved at landskapselementene og dermed siktlinjene er orientert vestover. Vegetasjonsformene er jevne og "organiske".

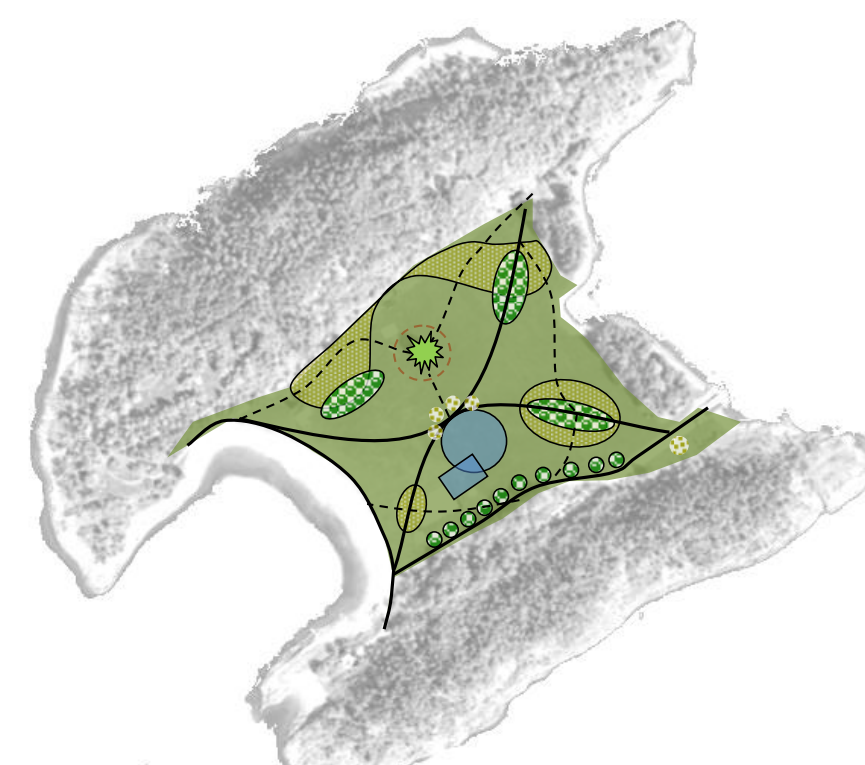
Midtpunkt1

Her er diagonalforbindelser opprettholdt, uten den lineære utformingen. Leke og aktivitetsområdet er flyttet til senter av sletta, og skaper øyas tyngdepunkt, et hovedbindeledd. De sekundære stiene harmonerer utformingsmessig med hovedveien, og gir samtidig mer variasjon og tilgjengelighet på midt på sletta. Midtpartiets siktlinjer og åpenhet er noe begrenset.

Midtpunkt2

Diagonalforbindelser og sentralt tyngdepunkt opprettholdt, der primær vei går mellom leke og aktivitetsområdet og almetreet. Trerekke langs den sørlige kanten kan gi spennende romlige effekter, likeledes veien som går gjennom tregrupperinger og eng. Utformingen med midtpunkt legger mer hevd på de store flatene, større inndeling, noe som kanskje ikke er ønskelig.

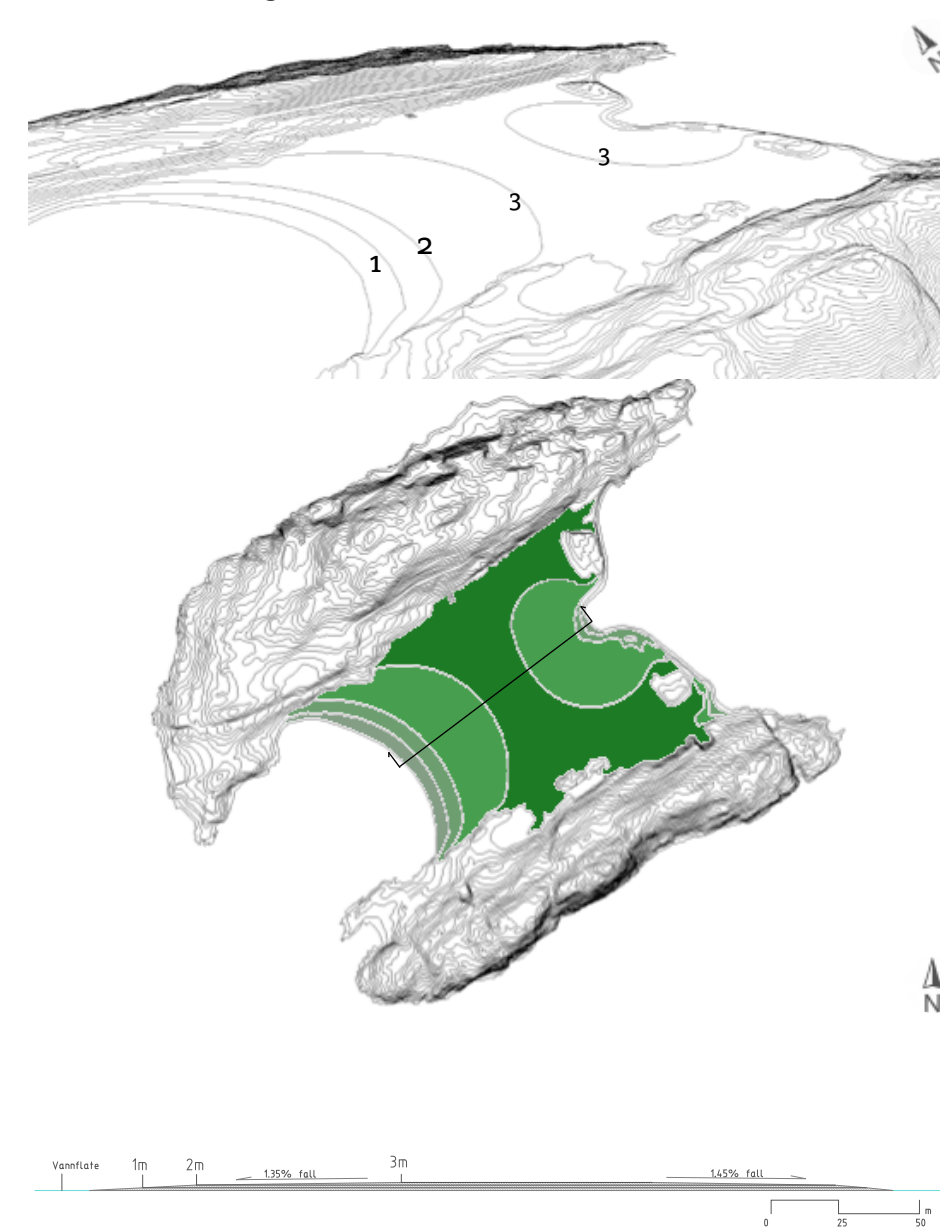
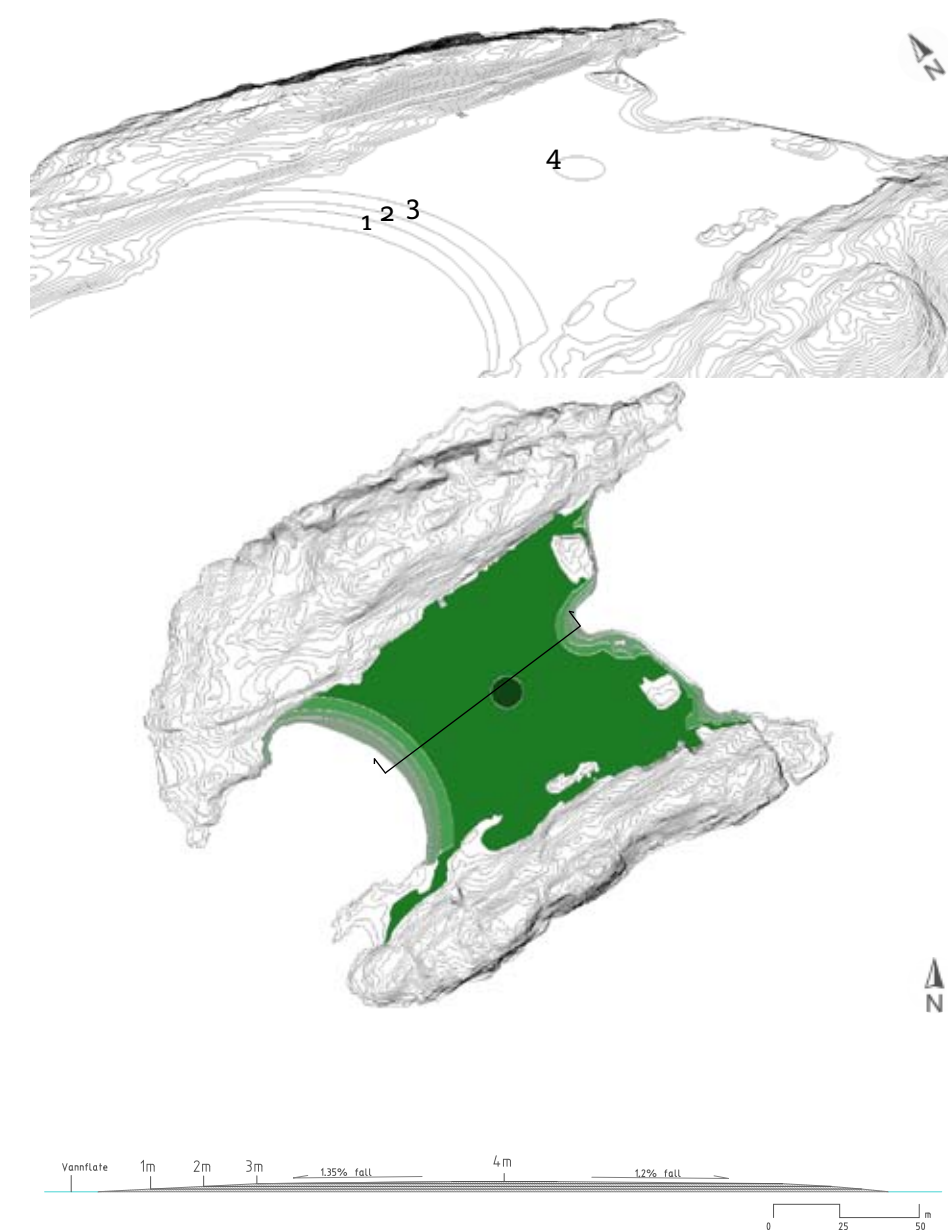
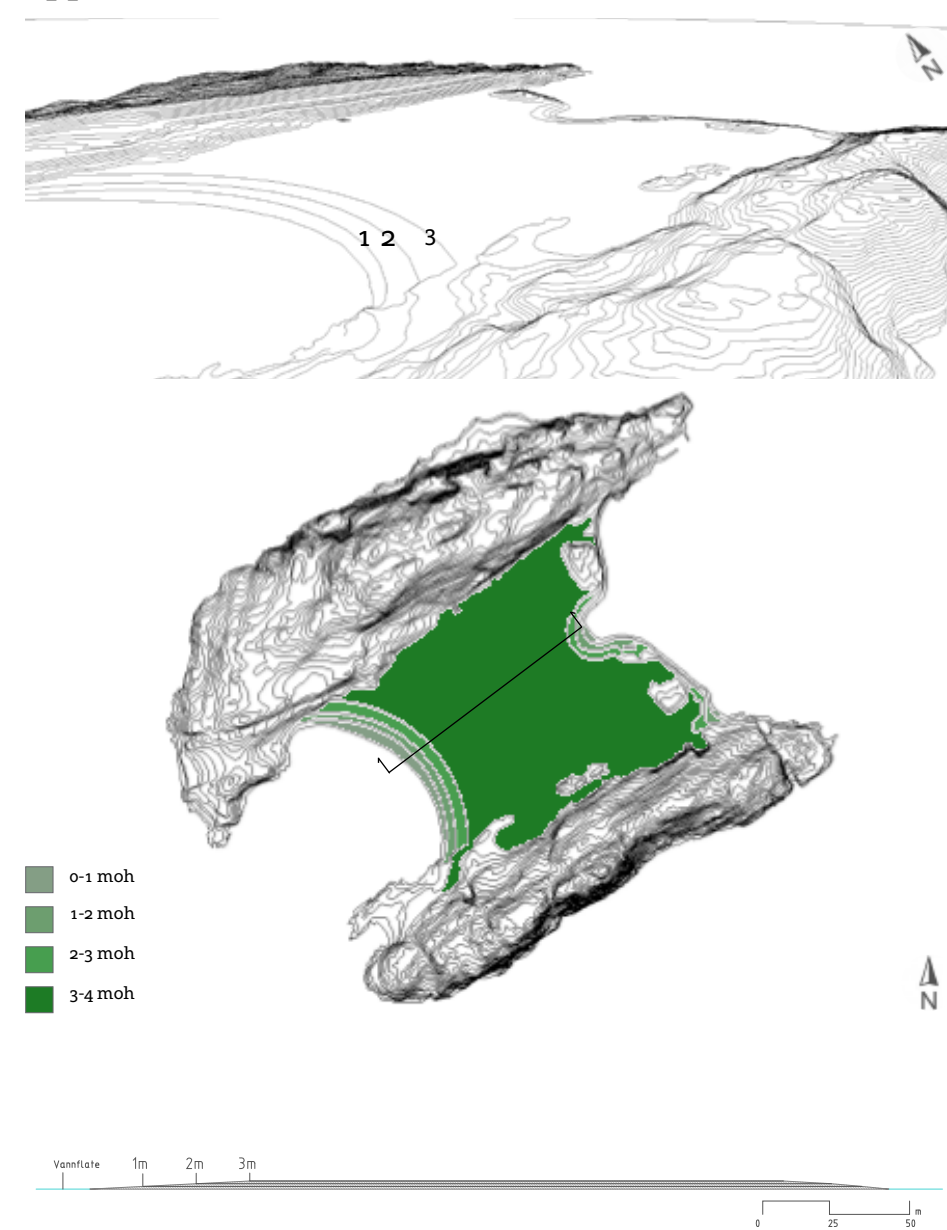

Alternative landformer- heving av sletta

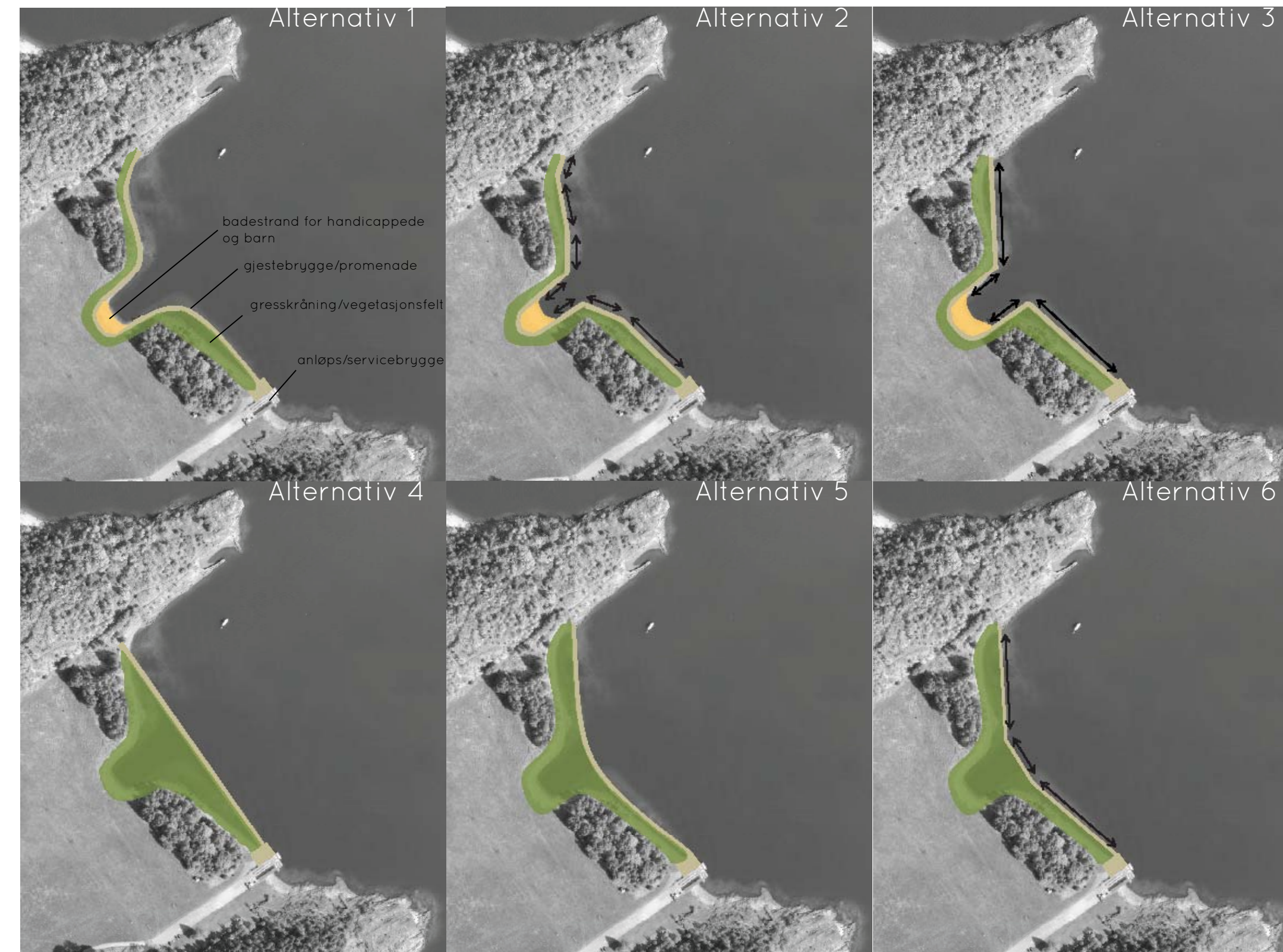
I dette alternativet ligger store deler av sletta jevnt på 3 moh. Terrenget skråner jevnt de siste 40-metrene mot strandpromenaden (1 moh) og noe brattere mot den lille bukta. Normen med store gressfåter (f.eks fotballbaner) er å ha 1% fall fra midten for å lede overvann vekk. En løsning med flat gresslette er helt avhengig av at grunnforholdene har en god dreneringsevne, hvor overvannet drenerer direkte ned i grunnen. I tillegg må grunnarbeidene utføres på en slik måte at setninger ikke oppstår.

I dette alternativet markerer sirkelen en terrengheving til 4 moh på slettas midtparti. Terrenget skråner jevnt til alle sider fra sirkelen, og på den måten bidrar til at overvann ledes vekk fra gressletten i tillegg til å dreneres ned i grunnen. Fallet fra sirkelen er omtrent 1:100 alle veier, og en slik helningsgrad vil oppleves tilnærmet flat når man befinner seg på sletta. Hevingen i midtpartiet trenger ikke nødvendigvis være sirkulær, fordelen er at vann ledes bort i alle retninger.

En slags mellomløsning mellom de to andre alternativene er å ha et forhøyet midtparti, tilnærmet flatt, men som utgjør en mindre del av totalarealet. Større deler av sletta vil skråne med fall omtrent 1:100 mot øst og vest. Omtrent 20 meter fra strandpromenaden går 2 meters-koten, og fra her skråner terrenget brattere mot strandpromenaden som ligger på 1 meters-koten. I alle alternativene er terrenget formgitt i en halvsirkel for å følge linjene på badestranda og bukta i nordøst.

Alternative utforminger av nordre strand og gjestebrygga

Alternativene

- Alle alternativer innebærer erosjonsikring og en utfylling fra dagens erosjonskant.

- Alle alternativer integreres med anløps/servicebryggen

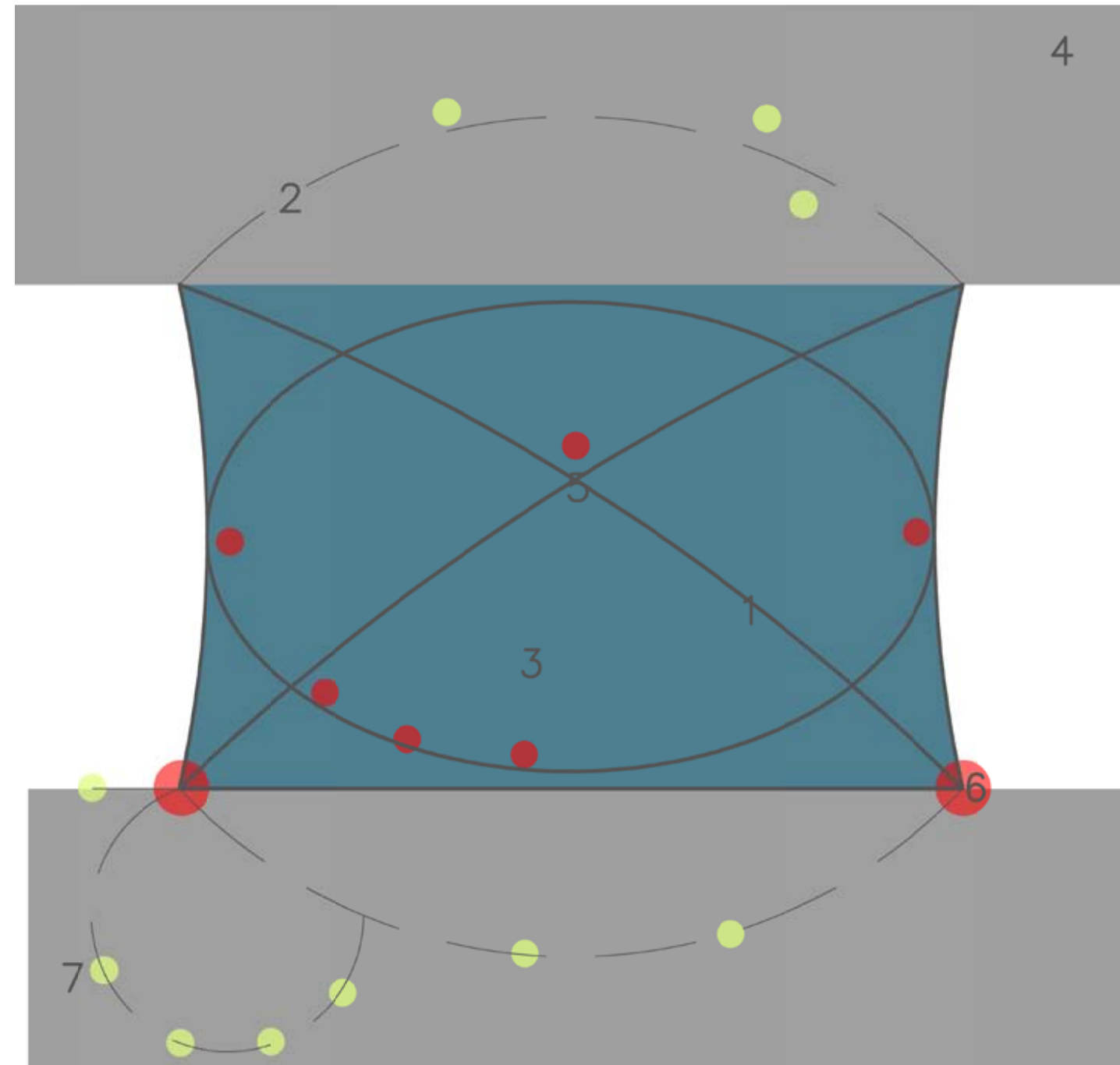
- Alternativ 1-3 har alle opprinnelig bukt med som badestrand for barn og handicappede. I alternativ 4-6 fylles bukta igjen og gressletta forlenges mot gjestebryggen.

- Alternativ 1 og 5 har en kurvet, organisk utforming på gjestebryggen. De andre alternativene er alle variasjoner med lineær, rettvinklet utforming på gjestebryggen

Fordeler og ulemper

En badebukta er positivt i seg selv, men vil redusere gjestebryggas sammenheng og fremkommelighet. Det er også rimelig å anta at behovet for en slik badestrand kan dekke på den store badestranda. Videre er det ikke sikkert at gjestebrygge og badestrand for små barn kan la seg kombinere av sikkerhetsmessige årsaker. En gjenfylling av badebukta, vil på en naturlig måte binde gressletta sammen med gjestebrygga, og etablere et interessant rom mellom skogene. En kurvet, naturlig utforming av brygga er kanskje penest estetisk sett, mens en lineær brygge kan være enklere å konstruere, og mer funksjonell.

Konsept overordnet utforming

- 1 bevegelse, orienteringsrom, hovedsirkulasjon (turveiene)
- 2 bevegelse, sekundærsirkulasjon (turstiene, tråkk)
- 3 hovedsone (sletta), oversiktlige, ordnede strukturer, definert av 4, lett tilgjengelig fra 1
- 4 sekundærsoner (øyene), lukkede, ustrukturerte områder definert av 2 o 3
- 5 senter, midtpunkt definert av 1
- 6 knutepunkter, åpne oppholdssoner, lett tilgjengelig fra 1
- 7 private/halvprivate oppholdssoner, lett tilgjengelig fra 2

sirkulasjon
forbindelser
tilgjengelighet
fokuspunkter
dynamikk
oversikt

Intensjon

Visjon

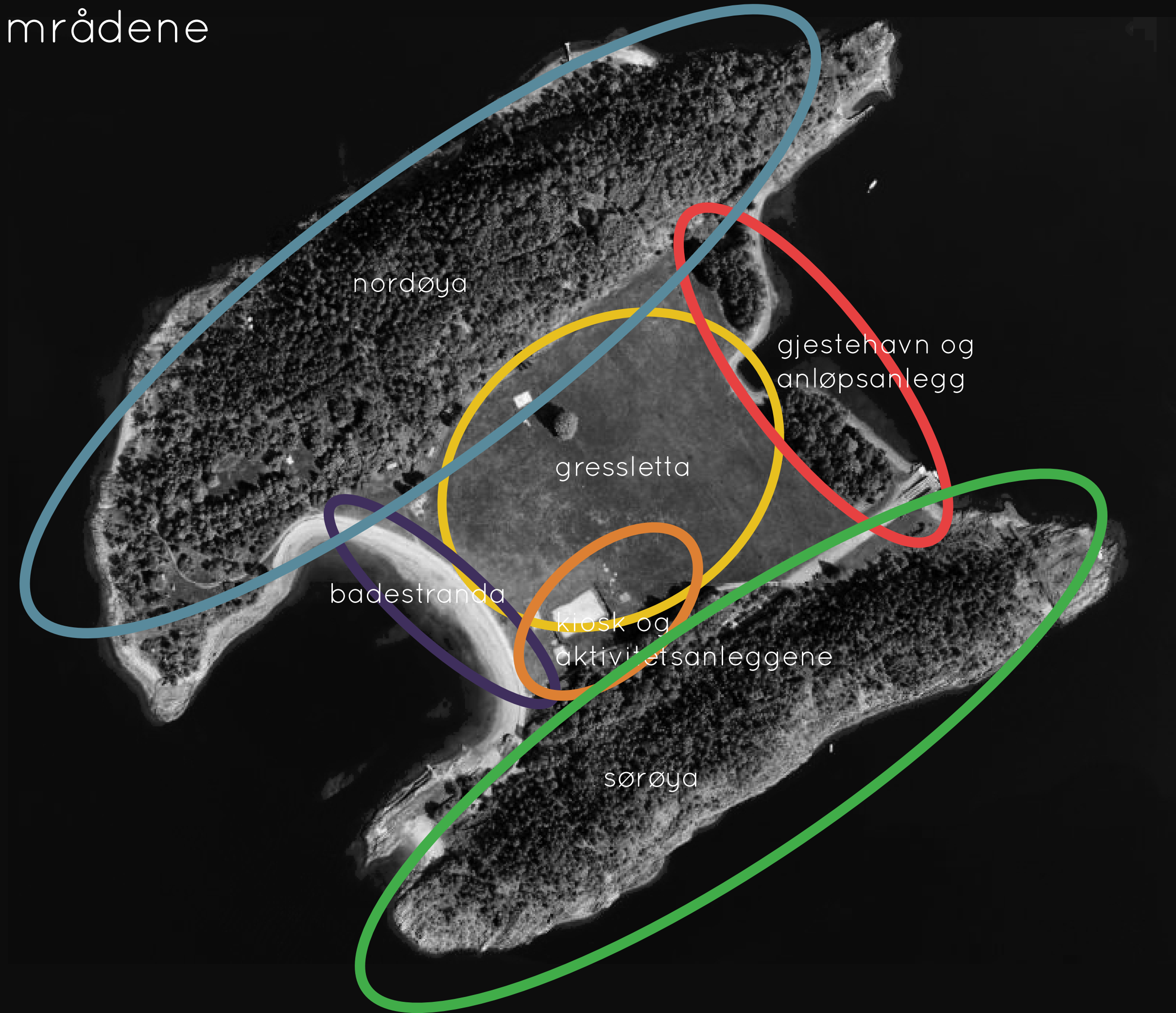
Langøyene skal med sin unike beskaffenhet og sin sentrumsnære beliggenhet være en av de mest allsidige destinasjonene innenfor rekreasjon og friluftsliv, fritid og helse i Osloområdet. Langøyene skal være lett tilgjengelig og et sted som ALLE kan ta i bruk. Blant de andre øyene i Fjordbyen skal Langøyene være øya som er best tilrettelagt og egnet for fferbruk. Langøyene skal bli en foregangsøy for strandaktivitet og båtliv ved å bli sertifisert med det miljøvennlige kvalitetstemplet "Blått flagg".

Programmering

Programmene nedenfor er i stor grad sammenfallende med Bymiljøetatens egen liste over ønskede tiltak på Langøyene. Programmene nedenfor representerer kanskje en sterkere fokus på mangfoldigheten, fferbruk og multifunksjonalitet. Målet med grepene er at de både samlet og hver for seg, skal bidra til å gjøre øya mer attraktiv og tilpasset økt bruk.

Blått flagg -sertifisering kan gi et miljø og kvalitetsstempel på badestranda og gjestehavnen (se under vedlegg for mer info om dette)
Gjestehavn med bryggepromenade, sjøtrapp og servicehus tilgjengiggjør øya for båtfolk og stimulerer til et hyggelig båtmiljø, forbedrer kontakten med sjøen på denne siden av øya
Oppgradert fergeanløp og servicebrygge legger tilrette for god logistikk og effektiv drift.
Oppgradert badestrand hever standarden for bruk og opplevelse av det som skal være den viktigste attraksjonen på øya
Ny kiosk og strandbar tilfører kvalitet i service og ytelse, og er et viktig samlingsted/knutepunkt
Nye, oppgraderte anlegg for lek og sport sørger for attraktive fasiliteter for fysisk utfoldelse for en bred brukergruppe
Nye oppholdssoner gir muligheter for å finne steder av både privat og offentlig karakter der det er hyggelig å slå seg ned og tilbringe tid
Nye turveiforbindelser binder øya sammen og legger til rette for fferbruk
Oppgraderte turstier sørger for enklere og triveligere ferdsel
"Parkmessig" opparbeidet gresslette bryter dagens monotone preg, og gjør sletta mer tilgjengelig og attraktiv både visuelt og funksjonelt.
En løsning på teltproblematikken er en forutsetning for å oppnå visjonen
Moderne infrastruktur, UU, god informasjon og oppgraderte sanitæranlegg er også en forutsetning for å oppnå visjonen

Delområdene

Delområdene med innhold

Gjestehavn og anløpsanlegg

trebrygge
sjøtrapp
svaibøyer
oppholdssoner (benker/plattinger og griller)
gjestehavnfasiliteter
asfaltert turvei
servicebrygge med rampe
anløpsbrygge
servicebygg med uteplass
informasjonsskilter

Badestranda

sandstrand
promenade
oppholdssone med sitteelement/platting og beplantning
utedusjer
drikkevannstasjoner
Murkant/vegg
ramper og trapper ned til stranda
stupetårn
badeøy
informasjonsskilter

Gressletta

turvei
almetreet med oppholdssone
Oppholdsplasser med bord, benker og grill
trelunder
engpartier
gressplen med fotballmål

Kiosk, leke og aktivitetsanleggene

Kiosk
strandbar
lounge
utleiebutikk
3 volleyballbaner med oppholdssone
lekeanlegg for barn
aktivitetsanlegget for ungdom
toaletter
uteareal med benker og bord

Sørøya

UU-sti langs strandlinjen
hovedtursti øst-vest
utsiktsplattformer med benker
trapper
informasjonsskilt

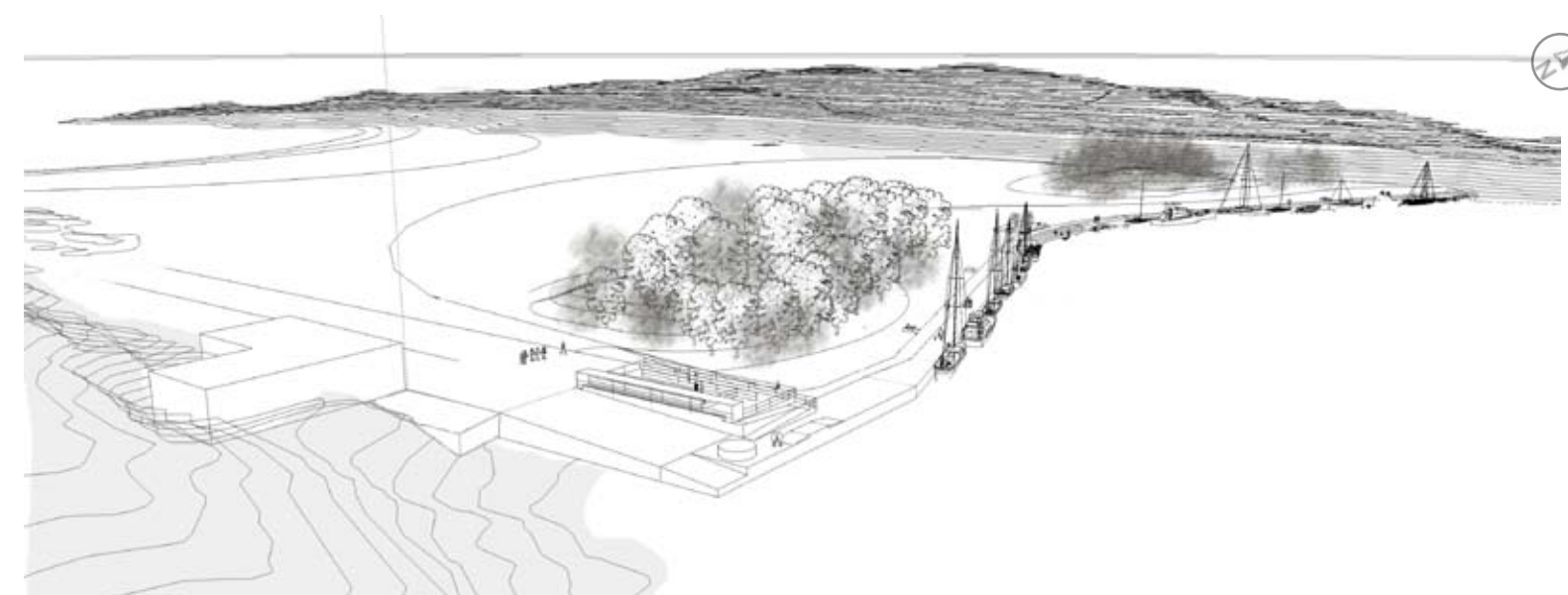
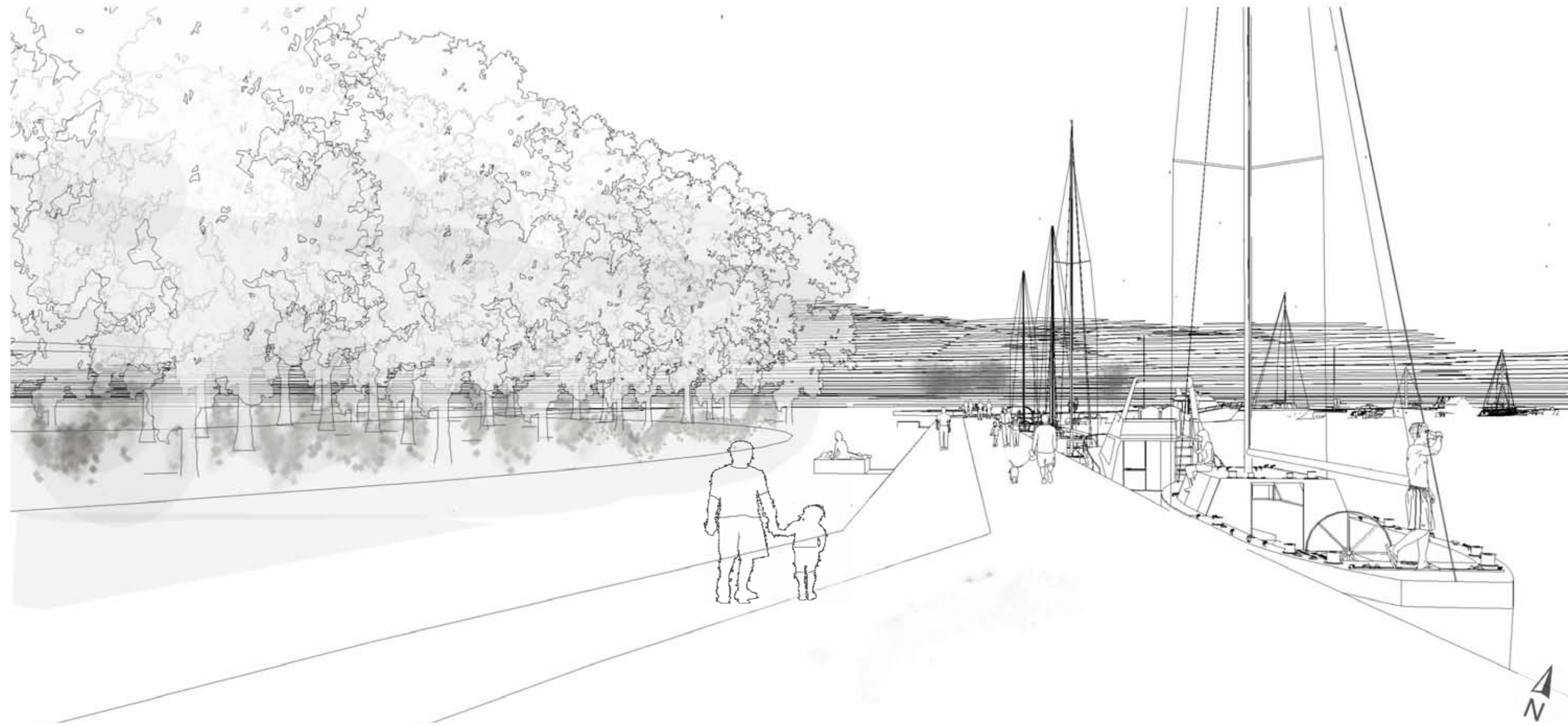
Nordøya

område for telting
hovedtursti øst-vest
mosjonsanlegg
freesbegolfbane
toaletter
utsiktsplattformer med benker
informasjonsskilt

Gjestehavna og anløpsanlegg

Kombinasjonen med naturhavn og gjestebrygge-løsning på Langøyene kan bli et populært tilbud for båtfolk som ikke ønsker å ligge i en tradisjonell gjestehavn, men nærmere "skjærgård" og natur. Med økt båtutfart og båtturisme i Oslo, kan dette konseptet bidra med å dekke behovet for gjesteplasser. Med infrastruktur og servicebygg på plass er mulighetene for å tilby moderne marintjenester til stede. En slik gjestehavn vil også være et tilskudd til ferbruken og mangfoldigheten på øya. Båtmiljøer og gjestehavner skaper gjerne en egen hyggelig atmosfære. Tabellen til høyre indikerer fasiliteter som gjestebryggen bør ha. Om kapasiteten skulle vise seg å bli for liten etterhvert kan en løsning der flytebrygger med båser integreres i gjestebryggen vurderes.

Sesong:	15. april - 15. oktober
Kapasitet:	30-40 båter. Gjestebrygge på 230 meter. Maks 45 fot.
Dybde i havnen:	2 - 15 meter
Fortøyingstype:	Langskips
Innseiling:	Fra øst
Avstengning/vakthold:	Ja, kontinuerlig vakthold
Havneavgift:	Ja, ved overnatting
Ilansettingsmuligheter:	Ja
Strøm og drikkevann:	Strøm mot avgift
Toalett:	Ja
Dusj:	Ja
Drikkevann:	Ja
Vaskemaskin:	Ja
Stellerom:	Ja
Husholdnings- og spesialavfall:	Ja

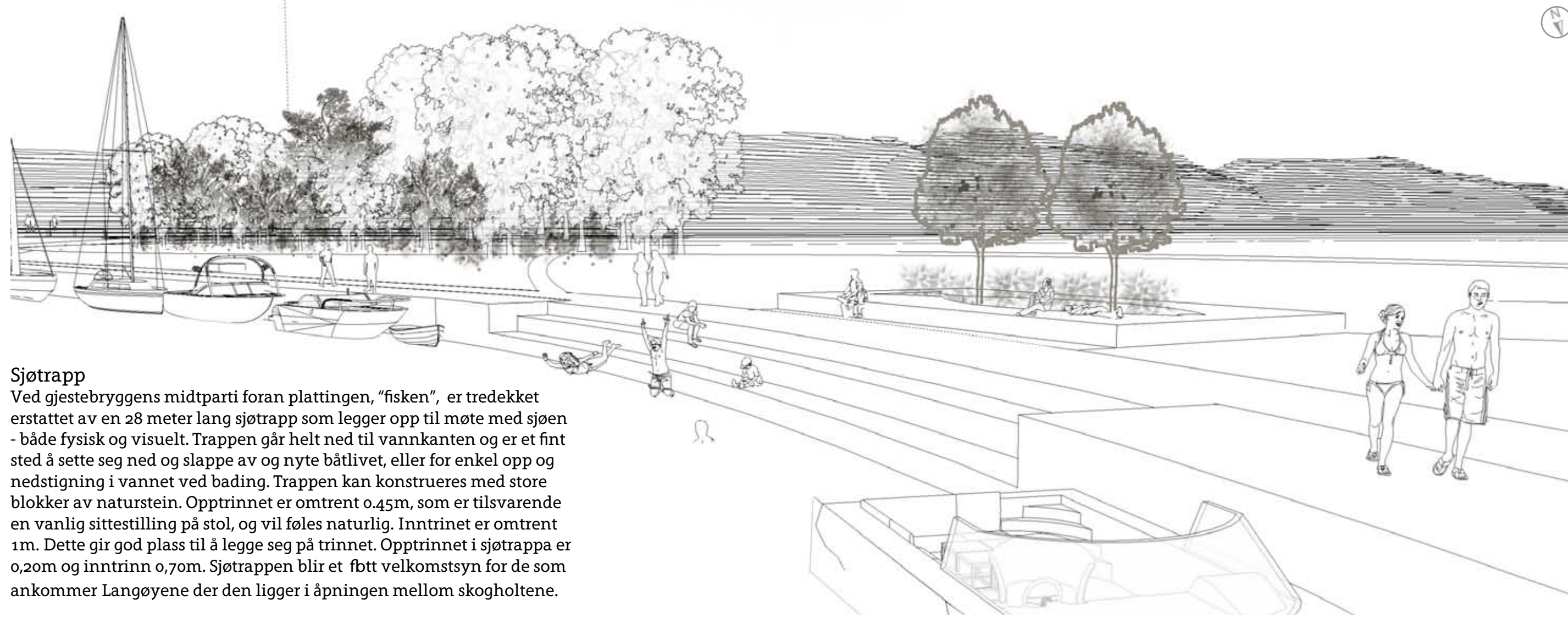
Anløpsanlegget

Anløpsanlegget er integrert med gjestebryggen. Gammel fergebrygge er uforandret, med unntak av rampen som bruker hele bredden. Ny servicebrygge med rampe og dypoppsamler etablert på sørsiden. Servicebygget naturlig innpasset i terrenget og i strategisk plassert i forhold til gjestehavn og anløpsanlegg.

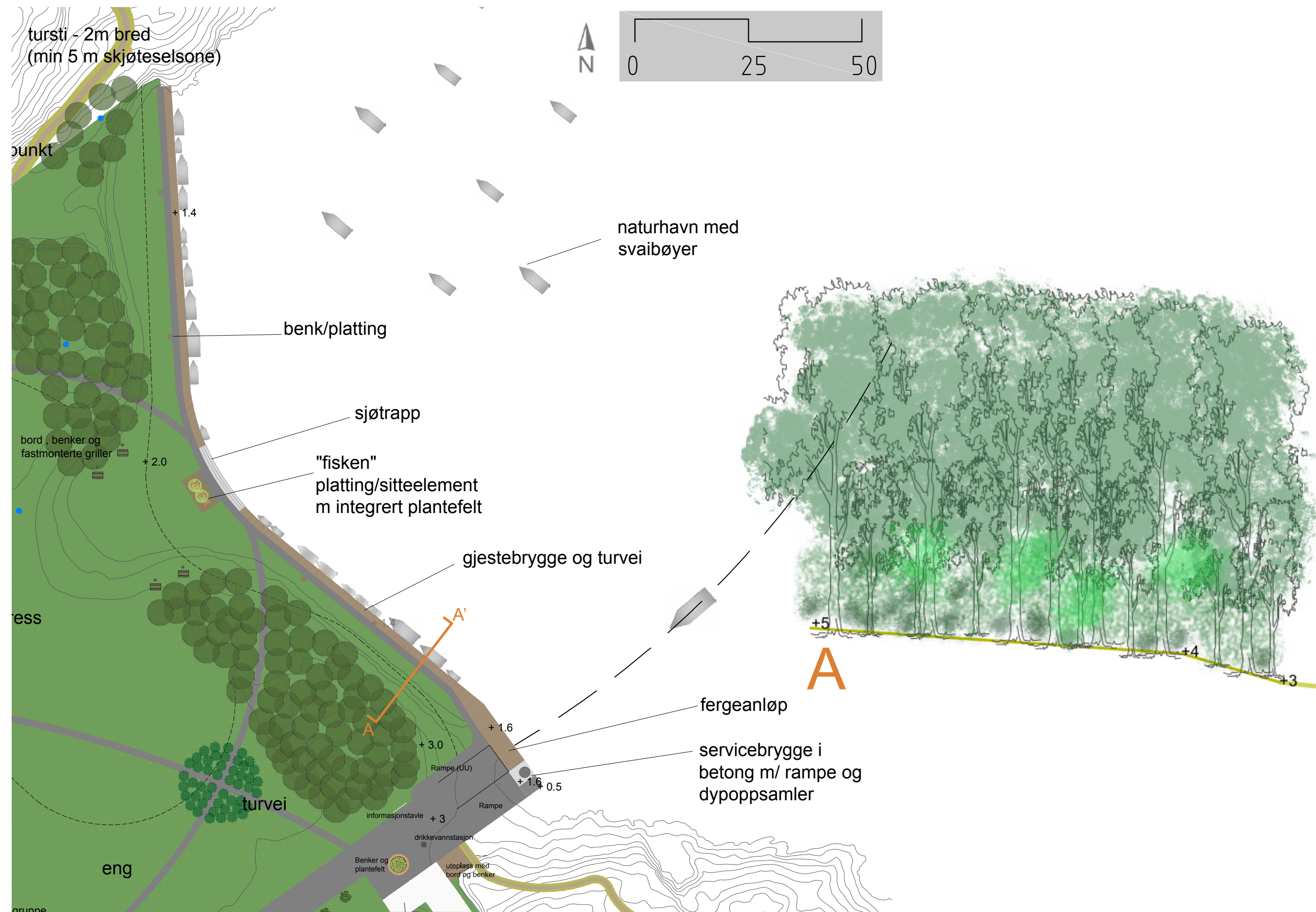
Havnepromenade

Kombinasjon av trebryggen og asfaltert turvei inntill gir en bred og fremkommelig promenade. Gressletten går helt inntill promenaden og skaper en romslig sone mellom skogholtene og promenade der det er gode forhold for opphold og bruk. Benker /plattinger og fastmonterte griller langs promenaden forsterker disse kvalitetene.

Sjøtrapp

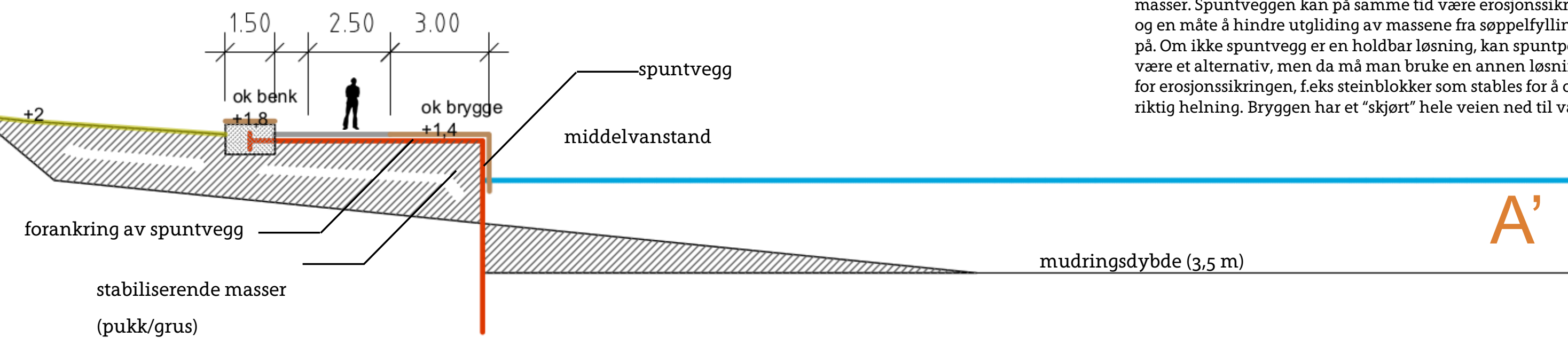
Ved gjestebryggens midtparti foran plattformen, "fisken", er tredekket erstattet av en 28 meter lang sjøtrapp som legger opp til møte med sjøen - både fysisk og visuelt. Trappen går helt ned til vannkanten og er et fint sted å sette seg ned og slappe av og nyte båtlivet, eller for enkel opp og nedstigning i vannet ved bading. Trappen kan konstrueres med store blokker av naturstein. Opptrinnet er omtrent 0,45m, som er tilsvarende en vanlig sittestilling på stol, og vil føles naturlig. Inntrinnet er omtrent 1m. Dette gir god plass til å legge seg på trinnet. Opptrinnet i sjøtrappa er 0,20m og inntrinnet 0,70m. Sjøtrappen blir et flott velkomstsyn for de som ankommer Langøyene der den ligger i åpningen mellom skogholtene.

Situasjon idag
 På bildet til venstre ser man enden av anløpsbrygga, og servicebrygga bak. Anløpsbrygga er omtrent 1.5 meter høy idag, med en forhøyning der fergen legger til. Ny gjestebrygge bør være litt lavere, tilpasset av og påstigning for småbåter. Høyde på 1.2 og 1.4 meter kan være ideelt. Den gule linjen antyder hvor gjestebrygga vil gå.

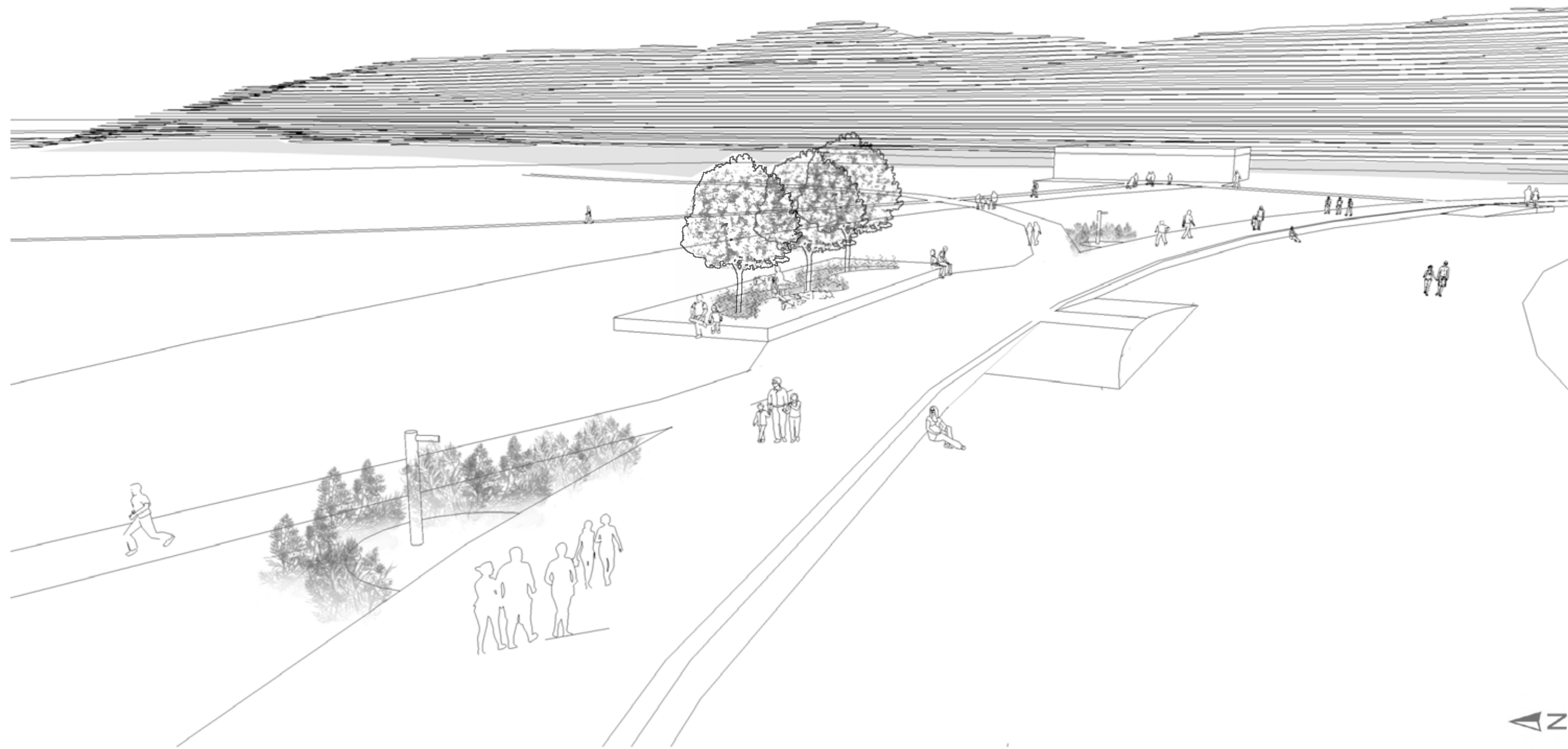

Konstruksjon
 Snittet nedenfor viser et konstruksjonsprinsipp som ble brukt på gjestebryggen på Kadettangen i Sandvika. (Se bildene) Bruk av spuntvegg i stål gjør at bryggeanlegget med turvei kan legges direkte på denne konstruksjonen med stabiliserende masser. Spuntveggen kan på samme tid være erosjonssikring, og en måte å hindre utgliding av massene fra søppelfyllingen på. Om ikke spuntvegg er en holdbar løsning, kan spuntpeler være et alternativ, men da må man bruke en annen løsning for erosjonssikringen, f.eks steinblokker som stables for å oppnå riktig helning. Bryggen har et "skjørt" hele veien ned til vannet.

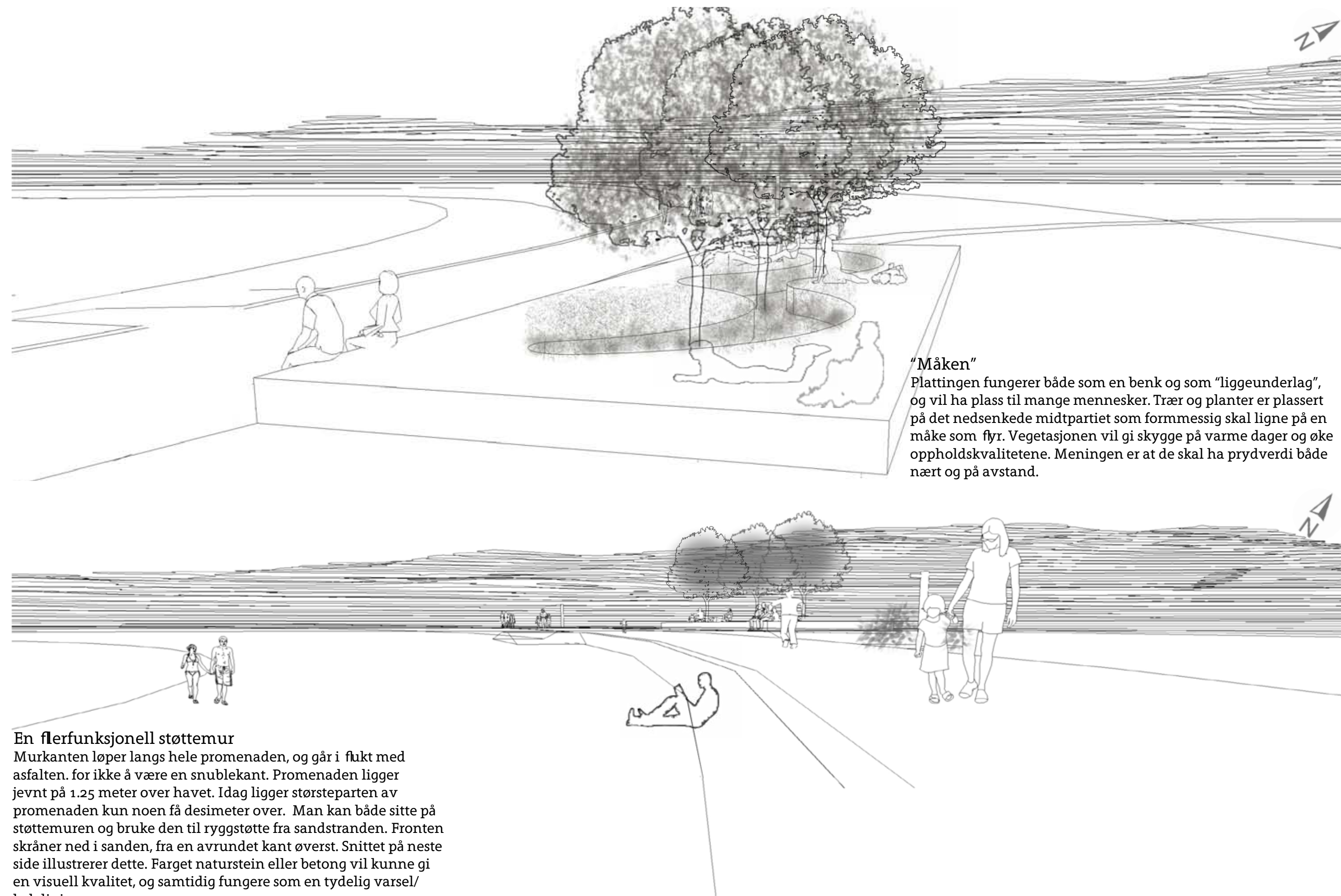
A'

Badestranda

Sentral oppholdsplass på lang strandpromenade

Strandpromenaden er omtrent 300 meter lang og trenger å deles inn i ulike soner som bryter det monotone preget som er idag. I det midterste partiet foreslås en plass for opphold og møter. På strandområdet blir dette et knutepunkt, hvor mange vil gå forbi eller oppholde seg ved. Fra sjøpromenaden går det ramper ned til stranda. Rampene er plassert der turveiene leder ned til stranda, 3 tilsammen. Utedusjer og drikkevannstasjoner er plassert mellom turveien og promenaden der mellomrommet er smalest og der det er minst egnet å slå seg ned. Disse skjermes med tett beplantning, f.eks saltålende busker. Ned mot sjøpromenaden går en åpen, slak gresskledd skråning, som vil være et godt alternativ å slå seg ned på for de som ikke er så begeistret for sand.

“Måken”
Plattingen fungerer både som en benk og som “liggeunderlag”, og vil ha plass til mange mennesker. Trær og planter er plassert på det nedsenkede midtpartiet som formmessig skal ligne på en måke som flyr. Vegetasjonen vil gi skygge på varme dager og øke oppholdskvalitetene. Meningen er at de skal ha pryddverdi både nært og på avstand.

En flerfunksjonell støttemur

Murkanten løper langs hele promenaden, og går i flukt med asfalten, for ikke å være en snublekant. Promenaden ligger jevnt på 1.25 meter over havet. Idag ligger størsteparten av promenaden kun noen få desimeter over. Man kan både sitte på støttemuren og bruke den til ryggstøtte fra sandstranden. Fronten skråner ned i sanden, fra en avrundet kant øverst. Snittet på neste side illustrerer dette. Farget naturstein eller betong vil kunne gi en visuell kvalitet, og samtidig fungere som en tydelig varsel/ledelinje.

Badeattraksjon
Slike lekeanlegg på vannet kan bidra til å gjøre badestranda svært populær for barn og ungdom. Produsenten beskriver anlegget over på følgende måte:

If you're a kid, there is simply nothing cooler on the water than the giant Summit play station. Towering above the water, this 15' tall mountain appears insurmountable.

Convenient climbing wall incorporates resting steps so even younger ones can make it to the top. Once there, survey the view (brie fy) then take the plunge! Those who have bagged the summit may want to rest in the cave. Don't rest long though, because the springy fbor is great for bouncing and there are overhead handholds for even more "monkey business".

I:44

Smarte utedusjer og drikkefontener
Produktene over er miljøvennlige, og har iøynefallende estetikk, som er en kvalitet i seg selv.

Utedusjen over heter Happy, er solenergidrevet (oppvarmet vann) og laget med termoplast og skal være både økonomisk, funksjonell og robust. Den skal tåle vindfulle salte sjoområder. Drikkefontenen heter Play og skal være et økovenlig produkt. Den er laget av gjenvinnbare plastmaterialer og veier lite.

I:45

I:46

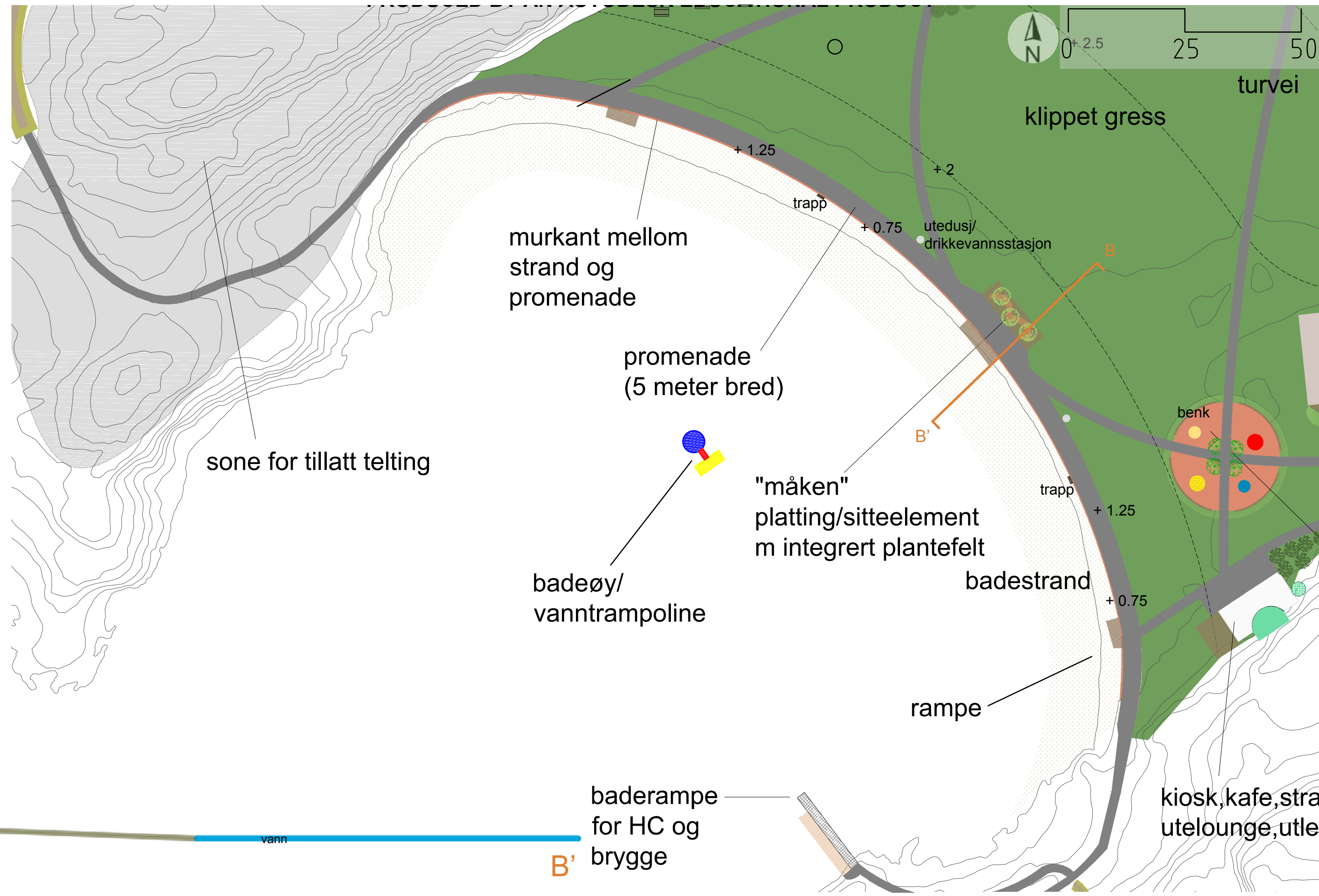
Utforming støttemur
Murkanten på bildet til venstre er fra Park am Gleisdreieck i Berlin, og viser en plass/terrasse med rødlig betongdekke, grus og betongkant. Terrassen som ligger direkte inntill en stor gresslette er et sentralt, synlig element i parken.

Strandpromenaden til høyre er fra Sjøbadet i Moss, som forøvrig er sertifisert med blått flagg. Her er en skråning ned mot sandstranden plastret med steinplater, og er en estetisk, brukervennlig løsning å ta opp terrenghøyden på.

På Langøyene kan en kombinasjon av de to utformingene være en spennende løsning. En massiv skråskjært kant i betong/naturstein mot promenaden som går over i en skråning belagt med stein/betongplater.

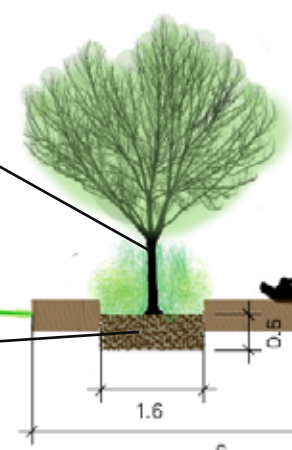
I:47

B

Salttålende herdig vegetasjon kan danne et grønt, frodig landskapselement, godt synlig i hele strandsonen. Lavtvoksende trær i øvre sjikt, stauder, busker i mellom/nedre sjikt. Egnede arter kan være diverse piletrær og prydgress.

Vegetasjonsfeltet kan f.eks rammes inn med plasstøpt betong som samtidig utgjør et indre fundament for plattingen.

Platting kan fundamenteres med søyler og stolpefotter. Egnede treverk kan være herdig kebonny-tre

En ny støttemur kan bygges direkte over den gamle muren som vil fungere som en del av fundamenteringen/underliggende masser.

ok promenade +1.25

+0.75

sandstrand

sone for tillatt telting

murkant mellom strand og promenade

promenade (5 meter bred)

badeøy/vantrampoline

"måken" platting/sitteelement m integrert plantefelt

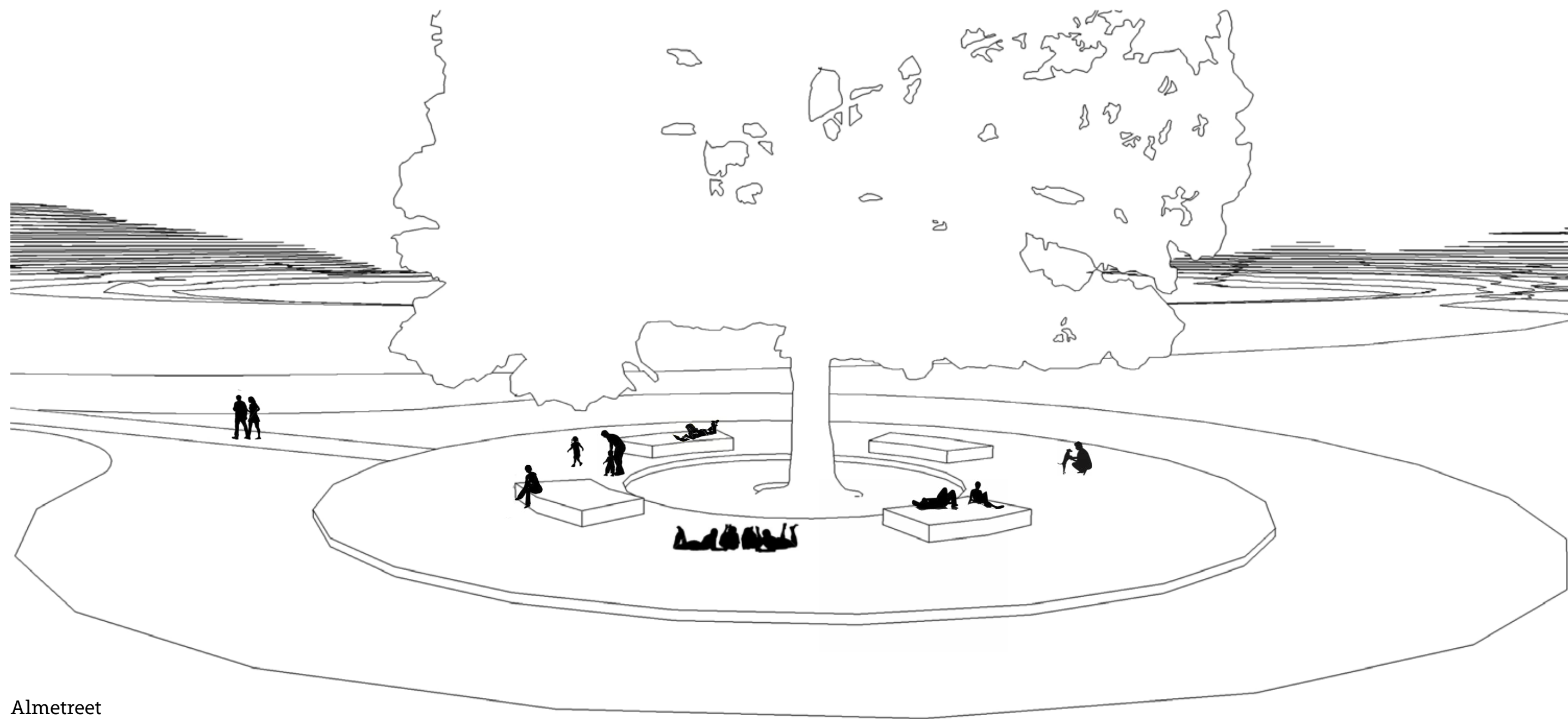
badestrand

rampe

baderampe for HC og brygge

kiosk, kafe, strautelounge, utlei

Gressletta

Almetreet

Almetreet er det tydeligste landskapselementet på gressletten, og er så stort at det kan ha stått der før søppelfyllingen tok til i sundet, på en odde eller en liten øy. (Bildene til venstre) Almetreet får en sentral betydning på gressletten, oppholdsmessig og visuelt. For de som bruker sletta, ballspill, løping, gåturer etc. kan almetreet bli en populær plass for hvile og rast. Oppholdsplassen er robust og enkelt utformet med god kapasitet slik at mange skal kunne være der samtidig. Den runde plattformen med sitteelementer definerer treet's omfang, og hele den runde terrengforsenkningen og gir en fin kontrast mot gresset. Turveiene som krysser sletta orienterer seg alle mot treet, slik at det oppstår et møtepunkt i forkant. Det er med på å bryte opp den monotone følelsen når man beveger seg over sletta idag.

Parkland

Siktlinjer og det åpne preget er beholdt, men sletta deles inn i partier med eng, skog, lunder, lysninger og gress. Hver med sin distinkte karakter og opplevelsesverdi, satt sammen til å oppnå variasjon. Sekvenser med åpenhet og lukkethet, lyst og mørkt, avstand og nærhet, naturlig og formgitt er kontraster man kan oppleve, når man beveger seg rundt. Turveiene sørger for tilgang til alle, og er samtidig tydelige forbindelseslinjer, som får deg effektivt fra A til B. Ved skogkantene hvor det er le og ryggdekning er det plassert ut benker, bord og fastmonterte griller. Illustrasjonen er basert på et bilde fra Langøyene i juli, og engen er ikke manipulert.

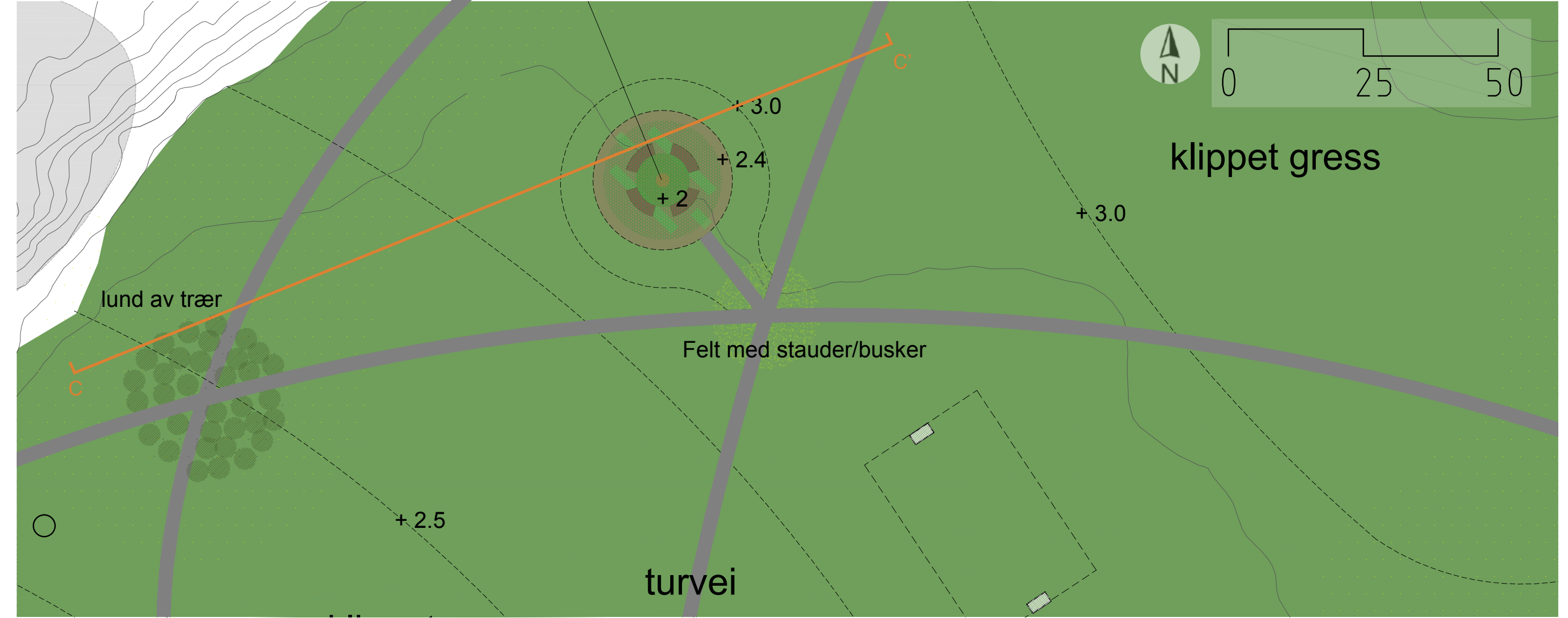

Eng og klippet gress i samspill

Englandskap (gress, blomster og urter) er fine romdannere. Man kan variere klippeintensitet og skjøtelsgrad for å få frem ønsket utseende. På bildet over til venstre er det laget en lav, men tydelig kant som et bevisst formelement i landskapet. Ved å holde traseer i engen kortklippet tillater man nær kontakt med planter og utsikt over engen/terreng. Dette er faktisk gjeldende praksis på Langøyene idag. Størsteparten av sletta egner seg idag ikke til fysisk aktivitet eller opphold på grunn av ujevnheten. I stedet er sletta en stor eng, med klippede traseer langs kantene, og diagonalt gjennom sletta. Når det gjelder etablering av en artsrik, naturlig eng er ikke det så enkelt, og det tar tid. Man kan velge å bruke den mest etableringsvillige engvegetasjonen først. Hovedproduktet i en eng er gresset. Så vil tiden vise hva som dukker opp. Bioforsk kan tilføre mye spisskompetanse, og kanskje kan et forskningsprosjekt være aktuelt lenket til forurensningsproblematikken og tiltak. Som skjøtelsesmetode kunne beiting blitt en morsom kuriositet på Langøyene, noe som barna ihvertfall ville elsket. Provisoriske inngjerdinger kan være en løsning for å holde kontroll på dyra.

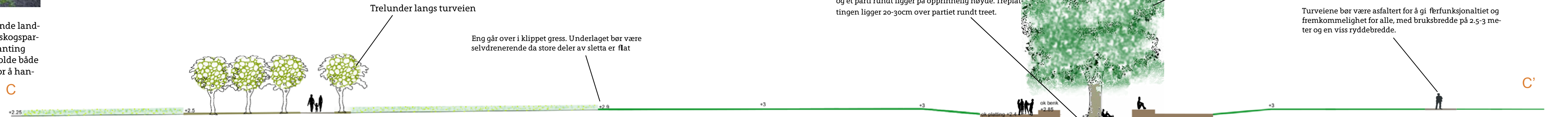
Trelunder langs turveien

Lunder av trær er gode fokuspunkter og hyggelig å bevege seg i. Lundene plantes der turveiene krysser hverandre, og har en diameter på 30 meter. Illustrasjonen i denne oppgaven viser 1 treetype per lund. Tanken er å oppnå samme visuelle effekt som på bilde ovenfor, hvor det er mulig å se gjennom stammene, og hvor engen glir inn blant stammene. Hvis man ønsker et mer naturlig eller mangfoldig uttrykk på lundene kan man kombinere treslag og ta inn busker, stauder og urter som kan danne flere sjikt blant trærne. Egnede treslag kan være sorter av rogn, piletrær, hassel, bok, agnbøk, eik, lønn og lind. Hvis man ønsker å bruke bjørk som ovenfor fins det allergifrie sorter. Mindre stier, tråkk og oppholdsrom kan etableres inne i og ved kantsonen på lundene.

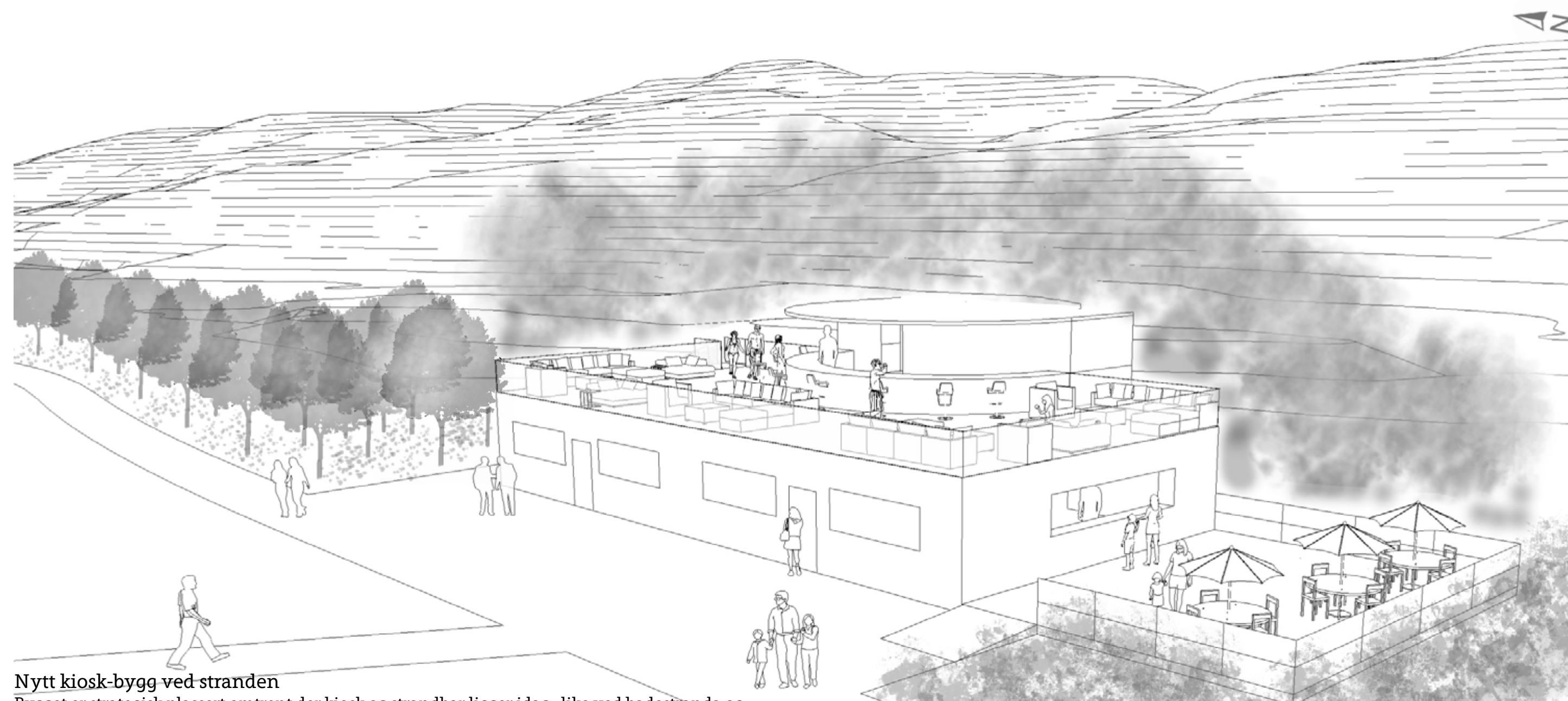

Grunnlag

Almetreet og skogspartiene i nord er verdifulle, eksisterende landskapselementer som bør utnyttes. Muligheter for å gjøre skogspartiet enda mer variert og frodig, i form av skjøtsel og nyplanting bør vurderes. Noe som kan skape problem for å opprettholde både almetreet og skogspartiene er tiltakene som må utføres for å hankses med forurensingen. Røttene stikker ned i fyllingen.

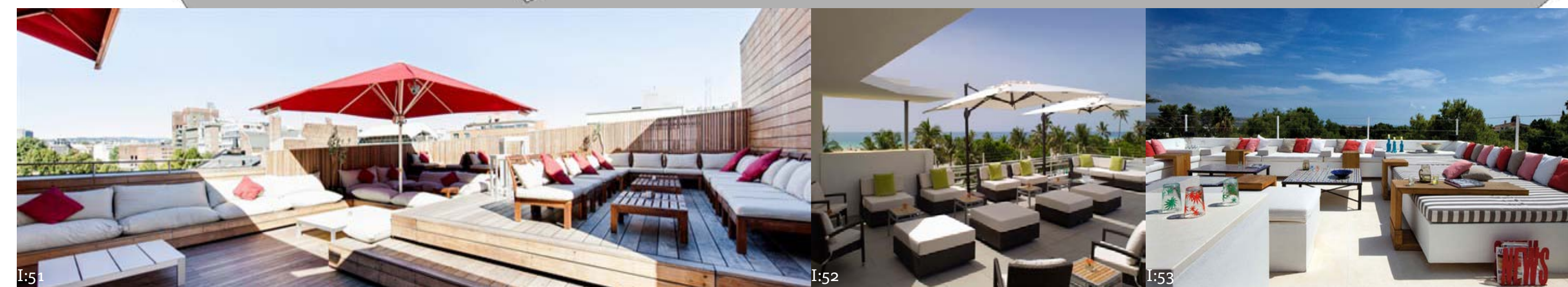
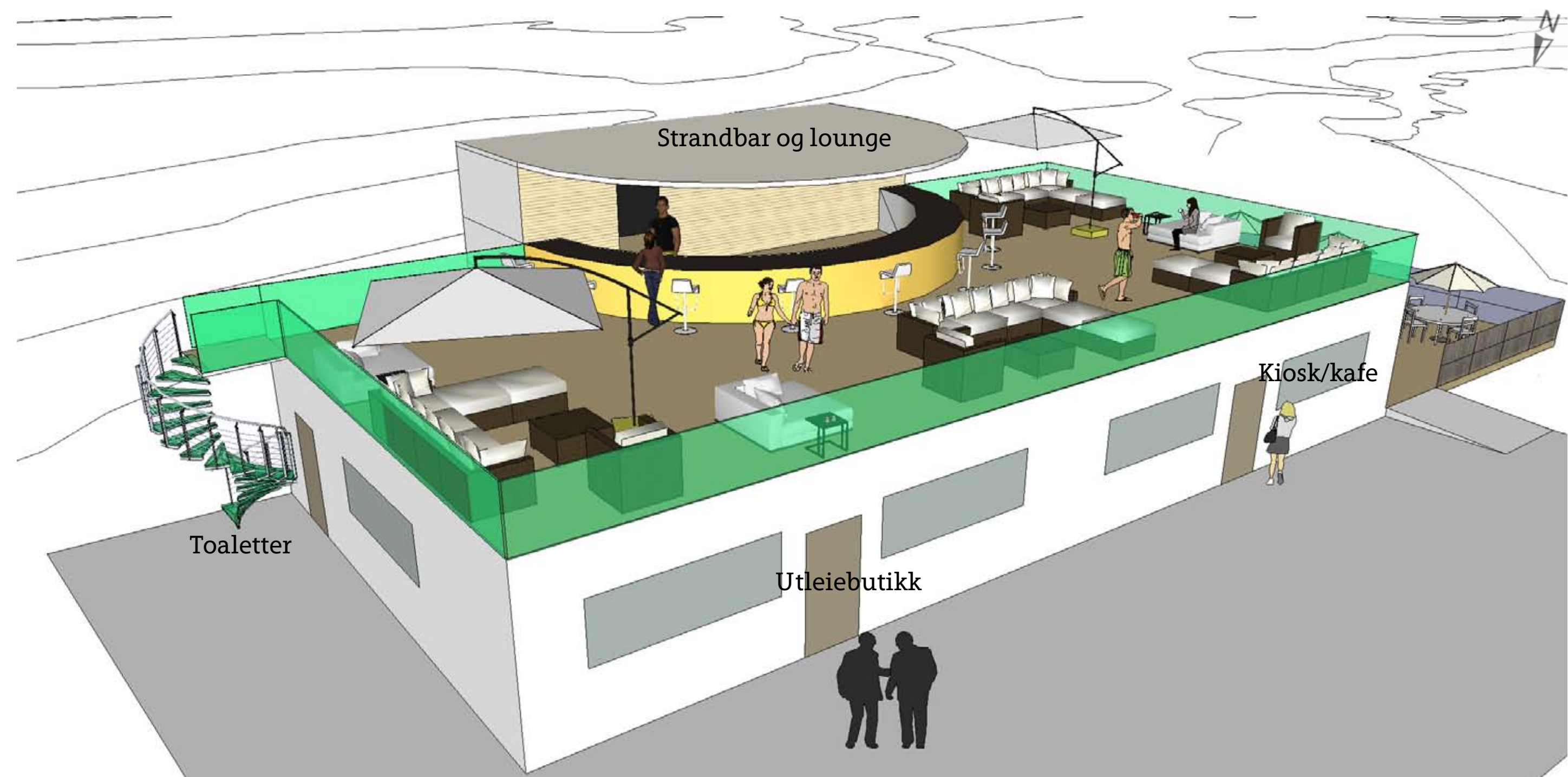

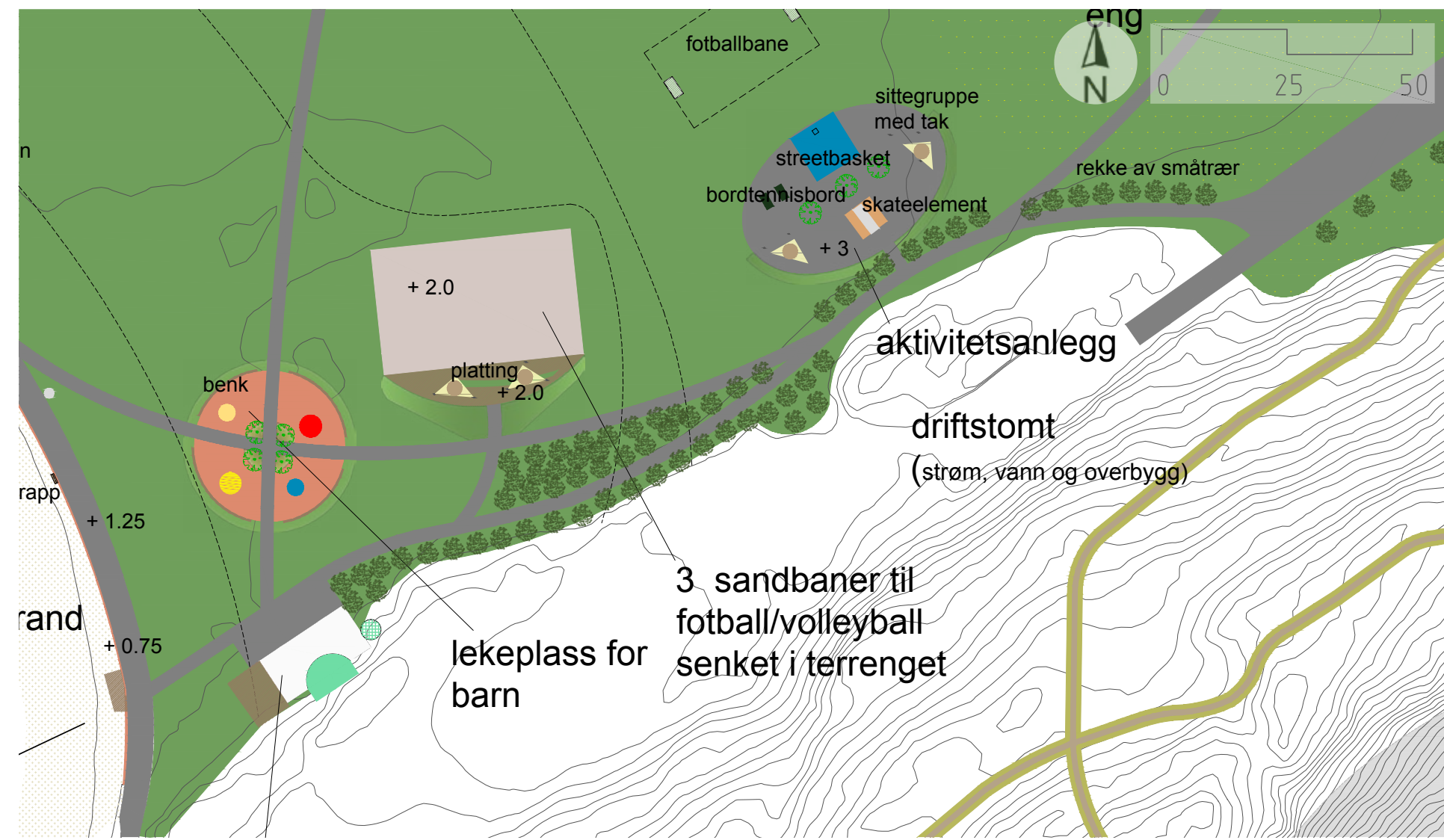
Kiosk, leke og aktivitetsanleggene

Nytt kiosk-bygg ved stranden

Bygget er strategisk plassert omtrent der kiosken og strandbar ligger idag, like ved badestranda og nærme leke og aktivitetsanleggene. Bygget på illustrasjonen har en grunnflate på 230 kvadratmeter og rommer både kiosk, utleiebutikk, toaletter og strandbar/lounge på taket. Utleiebutikken kan leie ut ulike bade og sportsartikler. Kiosken disponerer egen uteplass med bord og stoler. Strandbar og lounge har fått plass på taket, noe som har flere fordeler. Man får separat kiosk og strandbarkundene, som ligger rett ved siden av hverandre idag. Barn bruker ofte kiosken og de bør skjermes fra alkoholservicing og berusede mennesker. Det store takarealet gir rom for komfortable, store møbler, en stor bar og en mer gjennomført og helhetlig stil. Høydeforskjellen ned til bakkenivået forsterker "chille-faktoren", man kan trekke seg tilbake og samtidig ha fullt overblikk. Med utsikt vestover er det duket for deilige ettermiddager og kvelder med "syden"-atmosfære. Et slikt oppgradert bygg er også en positiv og nødvendig tilvekst i forhold til selskapsarrangementene og musikkfestivalene. Moderne og nødvendige fasiliteter for et kvalitetsbevisst publikum, men på en avslappet og folkelig måte. Langøyene vil skille seg ut i forhold til f.eks Ingierstrand og Huk med sine strandrestauranter.

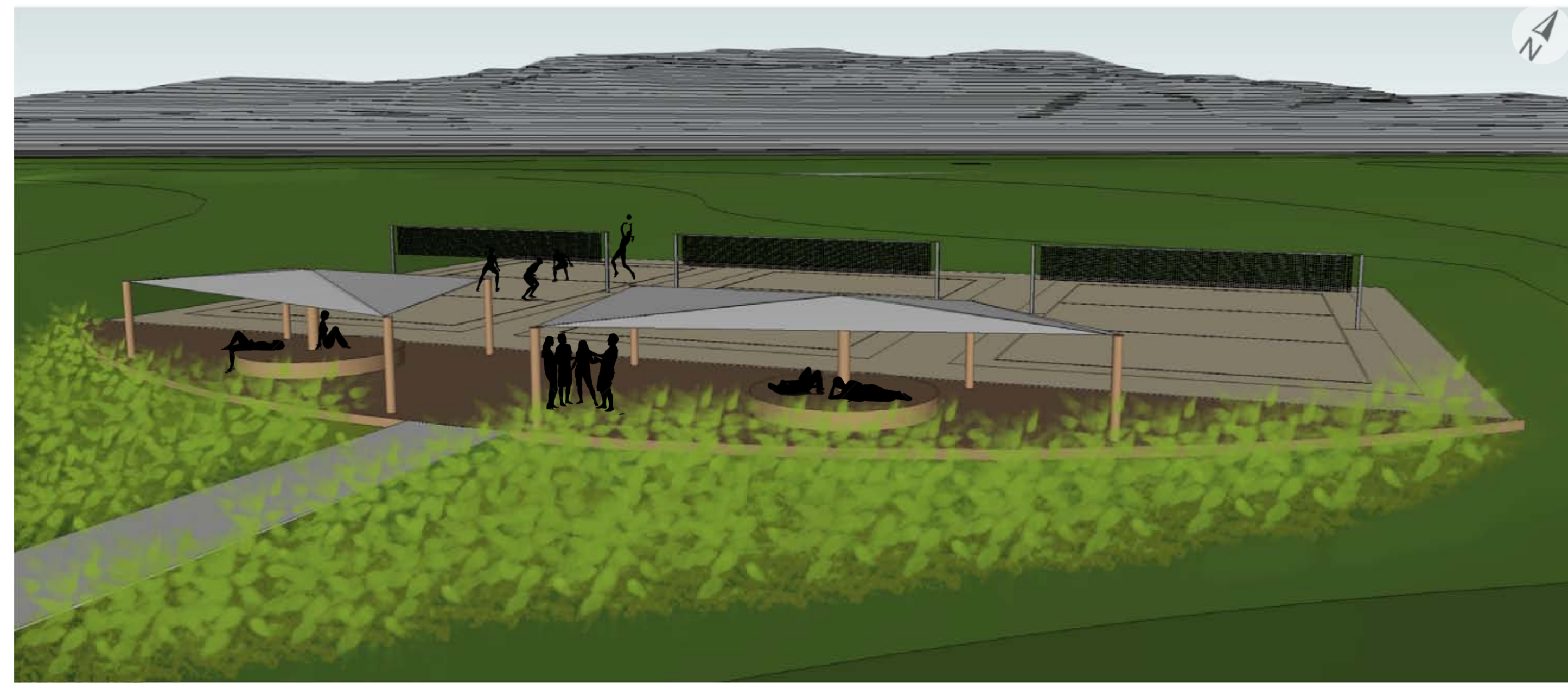
Lekeanlegg og møteplass

Dette anlegget er plassert i turveikrysset, og det muliggjør en differensiering av aktivitetene på hver side av turveien. Anlegget er rundt for å følge formgivningsprinsippet ved de andre turveikryssene med trelunder på sletta. Et vegetasjonsfelt inntill veikrysset utgjør en indre sone der 4 enkeltstående trær med busker eller stauder som nedre sjikt opprettholder et "lundaktig preg". Benker med buskskjerming rammer inn anlegget og her kan foreldre ha god oversikt. Illustrasjonene over er eksempler på innhold og utforming som lekeanlegget kan få. Varierte, fargerike, formfulle, solide elementer og mykt markdekke er nøkkelord. Ved at lekeanlegget er plassert i turveikrysset vil dette bli en travel plass, der både voksne og barn kan sosialisere.

Ballsport, skating og "henging"

Denne plassen kombinert med volleyballbanen får et typisk preg av nærmiljøanlegg. Nærmiljøanlegg er allment tilgjengelige uteanlegg eller uteområder for egenorganisert fysisk aktivitet. Et enkelt modulbasert skateanlegg kan lokke fær ungdom ut på øya, bordtennisbord, og streetbasketbane dekker behovet til de som ønsker å drive ballsport. Fotballbanene på gressletten like ved utgjør en utvidelse av anlegget. Sitteelementer med tak fungerer som "møteplasser" til opphold for de som ikke nødvendigvis ønsker å være aktive. Hele anlegget bør bestå av harde flater, foruten streetbasketbanen, slik at skatere får tumleplass på modulene som kan spres utover. Noen enkeltstående trær på den harde flaten samt buskskjerming mot turveien er trivselsfremmende faktorer

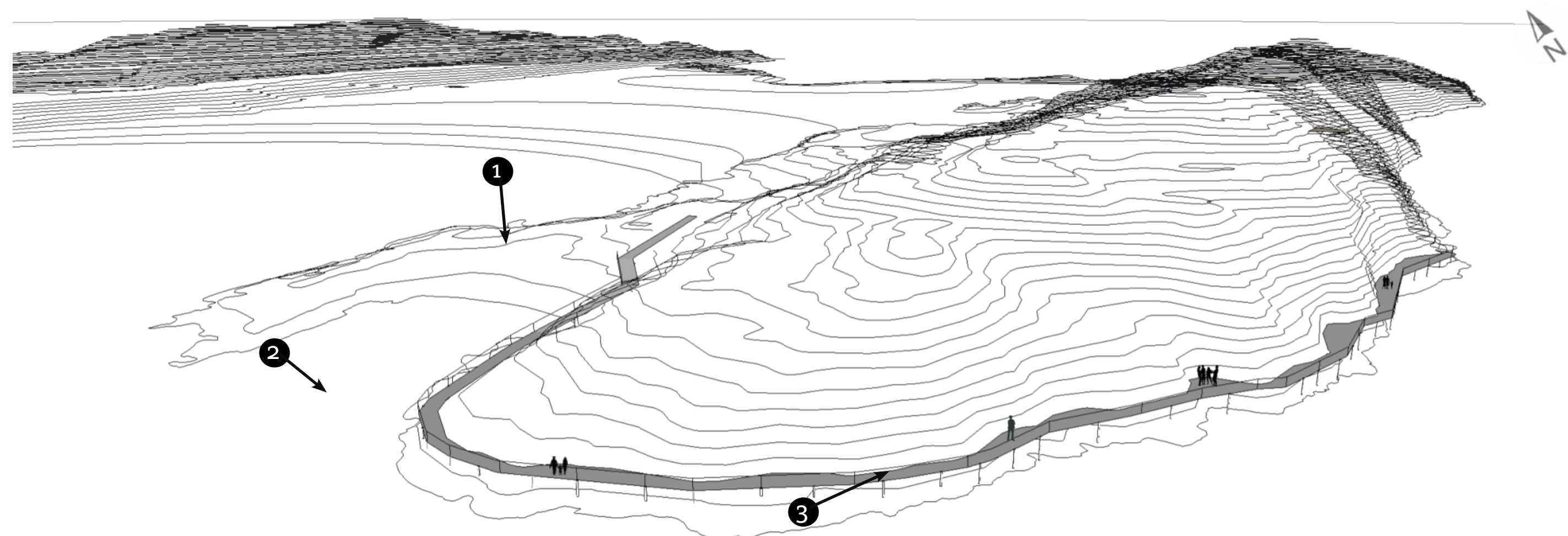

Volleyball, avslapning og sosial interaksjon

Volleyballbanene med oppholdssone er en del av "aktivitetsstripa" som går langs turveien med ballsport/skateanlegget, og lekeplassen for barna. Her er det tilrettelagt for tilskuere og deltakere i form av en romslig plattung med runde sitteelementer. En hyggelig plass å sosialisere eller hvile. En duk spennes over stolper for å gi skygge og ly for regn. Beplantning mellom turvei og anlegget gir en hyggelig atmosfære og skjerming. Terrenget langs den østlige og nordlige kanten av banen skråner slakt oppover, slik at ballen ikke skal trille vekk. I tillegg er skrånningen egnet for tilskuere å sitte, her kan man få en "arenafølelse". Bildet til høyre er fra byparken Plug n Play i København. Dette er en aktivitetspark som rommer mange forskjellige aktivitetsanlegg, og det er lagt stor vekt på oppholds- og ferdselssonene i mellom anleggene. Bildet illustrerer godt atmosfæren som er intensjonen med aktivitetsanleggene på Langøyene.

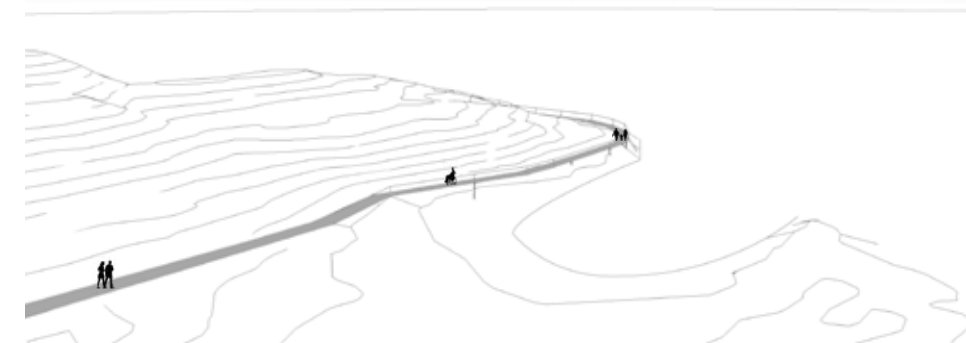
Sørøya

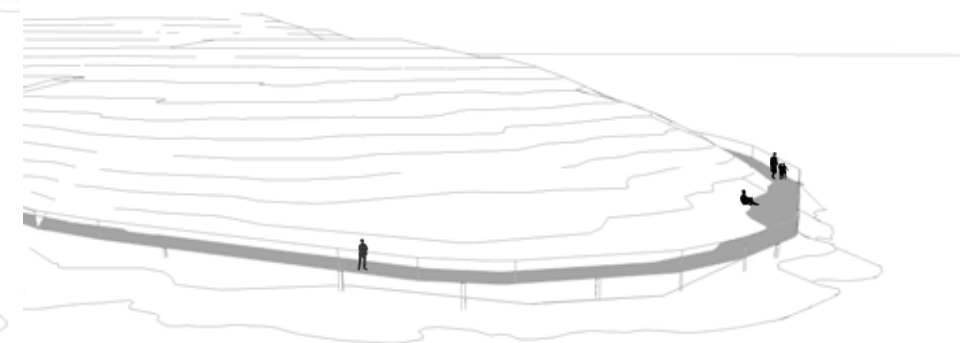
Kyststi for alle

Illustrasjonen viser en UU-tilrettelagt kyststi på treplattung, som vil gi bedre tilgang til den utilgjengelige delen av Sørøya som idag består av bratte skrenter og steile knauser. Her kan man både spasere, slå seg ned, bade eller fiske. Det bør sørges for noen atkomstpunkter ned til vannet med trapper eller ramper. Traseen følger 2-meters koten, og skal være tilnærmet flat for å gi optimal fremkomst. Likevel vil det være behov for stigninger og fall i enkelte partier der fjellknauser stikker opp, og der topografien tilsier det. Det er gode muligheter å følge UU-prinsippet om maksimal helning på 1:20. En konstruksjon med søyler, pilarer og festeanordninger mot fjellet legger til rette for en treplattung med rekkverk. Illustrasjonen viser kun et overordnet prinsipp på utførelsen. Bredden på kyststien bør ikke være smalere enn 2 meter noen steder. Ytterkant av plattingen vil være jevn, men trebordene tilpasses terrenget på innerkant og således vil kyststien variere i bredde. På enkelte partier vil det oppstå små avlukker der det er hensiktsmessig å plassere benker integrert med plattingen.

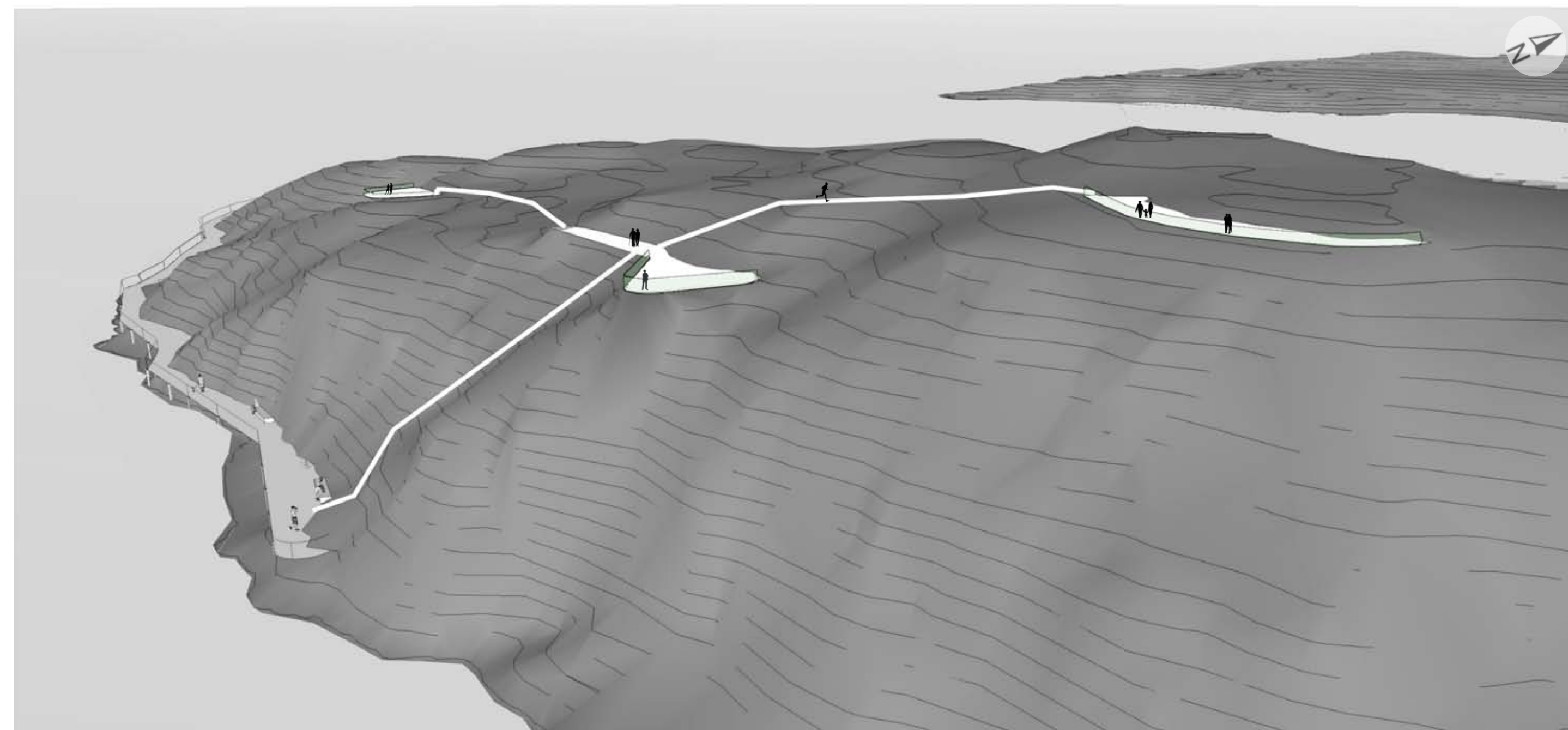
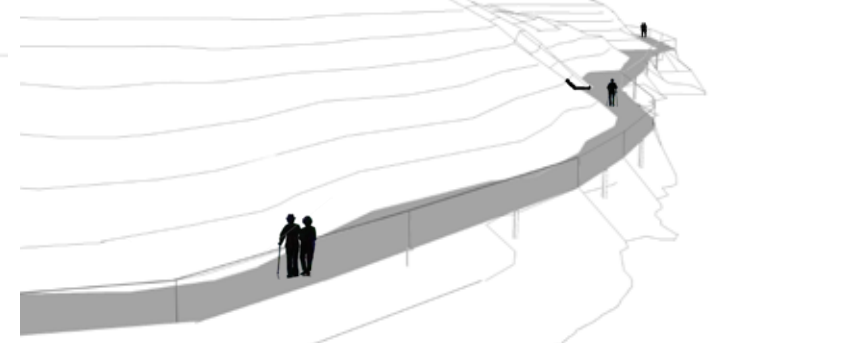
①

②

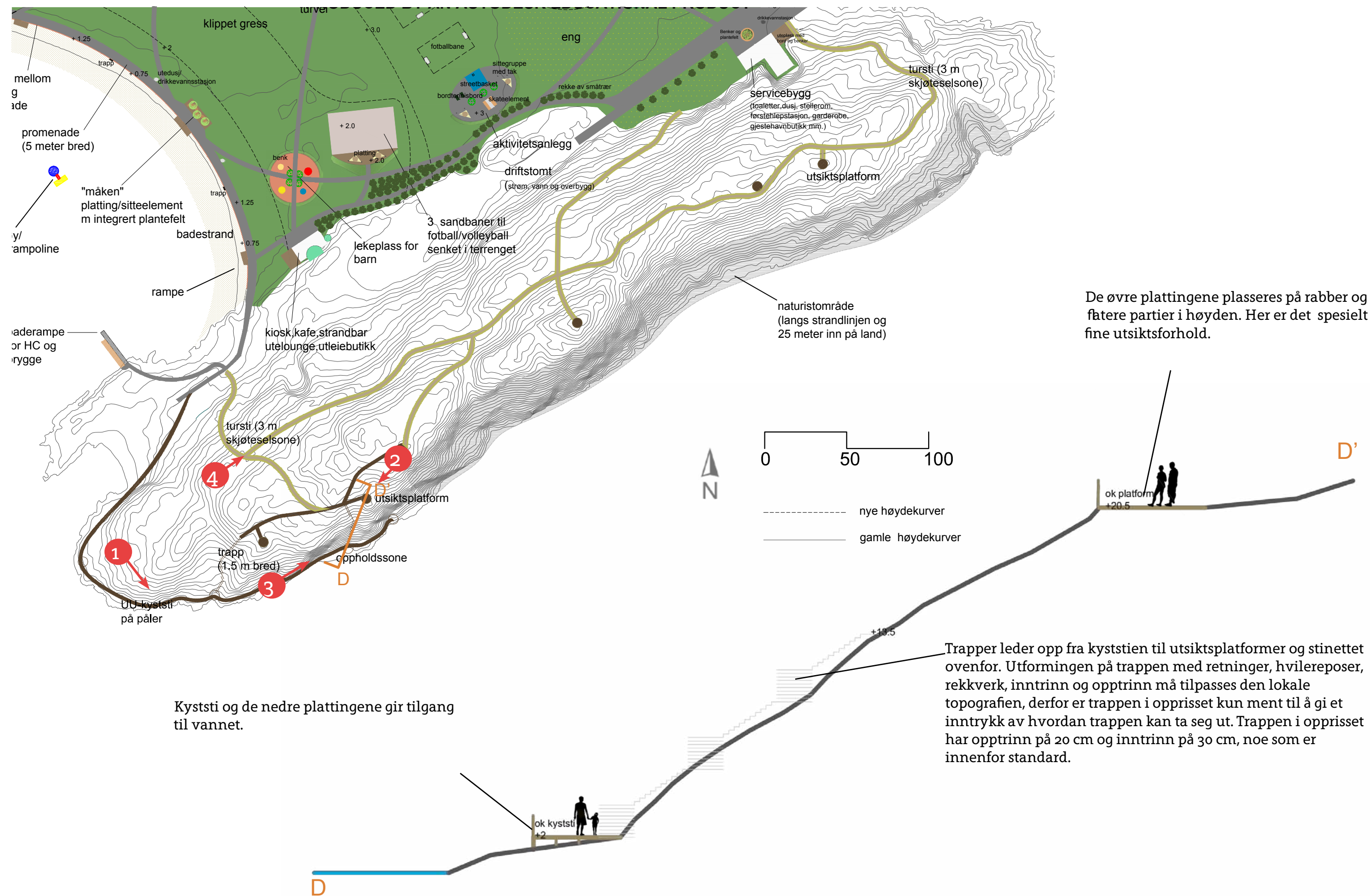

③

Utsiktsplattformer i høyden

Noen steder i høyden er flåtere og her og der stikker det små rabber og pynter ut i skråningen. Disse er flotte utsiktspunkter, som det går an å opparbeide til tilgjengelige oppholdsplasser. Idag er det vanskelig å komme til noen av disse på grunn av kratt og det ujevne terrenget. I tillegg er noen steder farlige å bevege seg ved på grunn av stupbratte skråninger. Tilrettelegging med plattinger, rekkverk, trapper kan binde punktene sammen, og sørge for trygg og enklere ferdsel. Plattingene knyttes til den oppgraderte turstien. For å forsterke kvalitene i forhold til utsikt bør kratt og enkelte trær fjernes på strategiske steder. Benker er et selvfølgelig element som bør plasseres på utsiktsplattformen, men også bord der arealet er stort nok. Informasjonstavler kan også plasseres ut her, som på kyststien. Det kan plasseres ut informasjonstavler over hele Langøyene der man skriver om en rekke temaer, samfunn og natur, lokale og generelle. Ungdomsskole-elever kan komme til Langøyene, gå rundt øya og lese pensum.

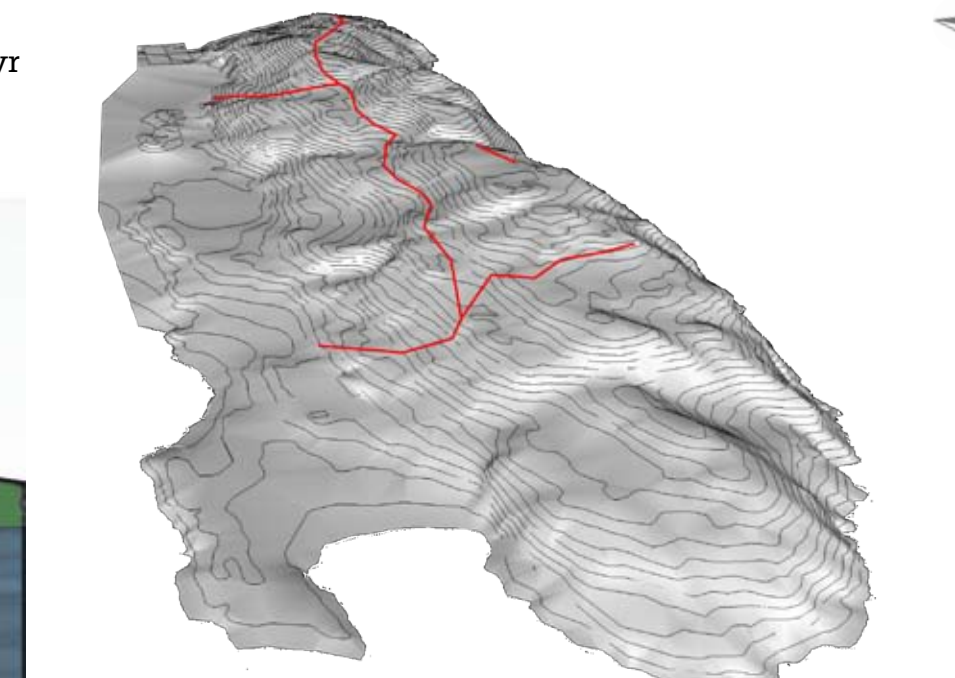
Turistattraksjon?

Den sørlige kyststripa på Langøyene tilbyr storslått utsikt sørover Bunnfjorden. Den sørlige beliggenheten og åpne karakteren tilbyr også de beste solforhold. Kyststien gir deg nærhet til vannet, og møter mellom stor og liten skala, utsiktsplattformer i høyden gir deg perspektiv og oversikt. Kyststien, utsiktsplattformene og forsåvidt Langøyene har potensiale til å bli en ny turistattraksjon i Oslo.

Vertikalitet vs horisontalitet

Her stimuleres sansene med taktilitet, struktur, romlighet, former, farger og lyder. En spektakulær visuell opplevelse oppstår i skjæringspunktet mellom den bratte, faste fjellskrenten, og det flåte, levende vannet. Det fjerne landskapet med sine horisontlinjer er med på å prege inntrykket. Den bratte fjellskrenten ned mot vannet inneholder også spennende geologi, med mange forekomster av fossiler. Her kan det være gunstig å henge opp informasjonstavler som forteller om geologi generelt og om lokaliteten spesifikt.

Hovedtrasee for ferdsel

Idag er det kun stier og tråkk på kryss og tvers på sørøya. Øya mangler en hovedtrasee beregnet for ferdsel til fots hvor det er enklere fremkommelighet enn idag. Sørøya er kupert og skrånene bratte på både nord og sørsiden. Foreslått trasee er lagt på jevnere partier av øya der stigningsforhold ikke er så omfattende, og der det er lettere med opparbeiding. Traseen over er unøyaktig. Hovedtraseen på sørøya bør opparbeides til tursti-status, tilrettelagt primært for ferdsel til fots. Ifølge Kultur og Kirkedepartementet (2013) skal en tursti være ryddet, merket og ha en begrenset grad av opparbeiding. En tursti har normalt en bruksbredde på minimum 1-1,5 m, og bør ha en ryddebredde på minimum ca. to meter. Etablering av turstien kan også være et ledd i å kanalisere ferdsel og et viktig tiltak for å hindre gjengroing.

Nordøya

Freesbe-golfbane

Frisbeegolf er en lavterskel-aktivitet og rekreasjonsport der alle kan delta. I vekst og som har mye å tilby. Dette er en av verdens raskest voksende sporter og det fins idag 50 baner spredt rundt i Norge, hvorav 5 i Oslo. Disse er Frognerparken, Muselunden på Sinsen, Stovner og Ekeberg.

Med økende behov for baner er Langøyene en god kandidat. Langøyenes fysiske befatning og profil som fritids og rekreasjonsøy er argumenter for dette. Banene er enkle og rimelige å etablere og gjør små endringer i eksisterende miljø. Baneutstyret er vedlikeholdsfritt. En bane på Langøyene har gode forutsetninger nord-øst på Langøyene og jeg har forsøkt i illustrasjonen til høyre å foreslå et banekart, uten å kjenne detaljer i terrenget her.

Norske Sune Wentzel er tidligere verdensmester i sporten. Et av produktene han tilbyr på sin internettbutikk, Sune sport&games er en nøkkelferdig løsning for etablering av bane. Dette inkluderer befaring, banedesign, kurver, utkastfelt, utkastskilt, infoskilt med banekart og spillregler.

Frisbeegolfens prinsipper er enkle, man skal kaste en frisbee fra A til B og prøve å bruke så få kast som mulig. Det ligner mye på vanlig golf men man bruker frisbee i stedet for ball og kurver i stedet for hull. Etter første kast går man bort og kaster videre fra der frisbeen ligger, helt til frisbeen ligger i kurven. Man noterer antall kast og går videre til neste «hull». En bane består som oftest av 9 eller 18 hull. Utfordringene er å kontrollere frisbeens svevekurve mot banens hindere og vanskeligheter. Banens vanskeligheter består til dels av hullens lengde og hindringer i form av trær, vann, buskas og høydeforskjeller. Når det blåser vil vinden gjøre det enda mer utfordrende og spennende.

I:63

I:64

I:65

I:66

Utendørstrim-område

Dette er nok en internasjonal trend, et lavterskeltilbud, der utendørs treningsapparater plasseres ut i parker, skog og friluftsområder. En slags mottrend til treningsstudioene. Det fins allerede enkelte steder i Oslo. Talsmenn og brukere av slike fasiliteter nevner følgende fordeler:

- Gratis
- Økende fysisk aktivitet blant befolkningen
- I friluft kommer det psykiske overskuddet lettere.
- Avbrekk fra å være innendørs mye
- Bedre og mer trening av motoriske ferdigheter og balanse
- Trening kombineres med naturopplevelse
- Flere kan finne treningsformer de liker
- Møteplass og oppholdsplass

Skiforeningen er også aktivt med på mottrenden mot treningsstudioene og har startet opp treningscenteret "Trening uten tak". Sesongen varer i ti uker (uke 36-46). Konseptet er å rett og slett å bruke det man finner ute i naturen som treningsapparater- stubber, steiner, trær og greiner. Yngvar Andersen, kjent fra helseprogrammet Puls i NRK, startet opp et utendørs treningsstudio, Activ Bootcamp sammen med Jeanette Rhode. De arrangerer utendørstrening i flere parker i Oslo, og på Stein gård i Bærum tar de med seg alle apparatene ut på tunet.

På Langøyene foreslås det å legge til rette for denne treningsformen langs turstien på nordøya, på et flåter og åpent parti her. Illustrasjonene og bildene viser trimapparater med informasjonsskilt i en park i Edinburgh, en buldre/klatrevegg i glassfiber på Porsanger, et treningsapparat i treverk for enkel styrketrening, og en aktivitets/hindreløype i trematerialer beregnet for balansetrening. Noe tilsvarende kan egne seg på Langøyene, i kombinasjon. Poenget er at disse fasilitetene skal tilby varierte, utfordrende og morsomme treningsmuligheter, og ved å samle dem på et begrenset område vil dette kunne bli nok en møte og oppholdsplass på Langøyene. Kanskje skoleklasser vil ta sine gymtimer her?

Plasseringen kan nok diskuteres, da området ligger utenfor hovedferdselssonene på øya. Eventuelt kan en løsning være å etablere et område med kun trimapparater et egnet sted på gressletta. Motargumenter for et slikt anlegg, er at det er dyrt, at brukergruppene er for snevre og risikoen for at et slikt anlegg blir stående ubrukt. Men besøkstallene på Langøyene øker, og med flebruk og nye attraksjoner vil også brukergruppene som kommer til øya endres. Rekreasjons og friluftstrendene peker også i retning av mer bruk av slike anlegg. Tilretteleggingen må uansett skje først, så vil tiden vise.

I:67

I:68

I:69

I:71

I:70

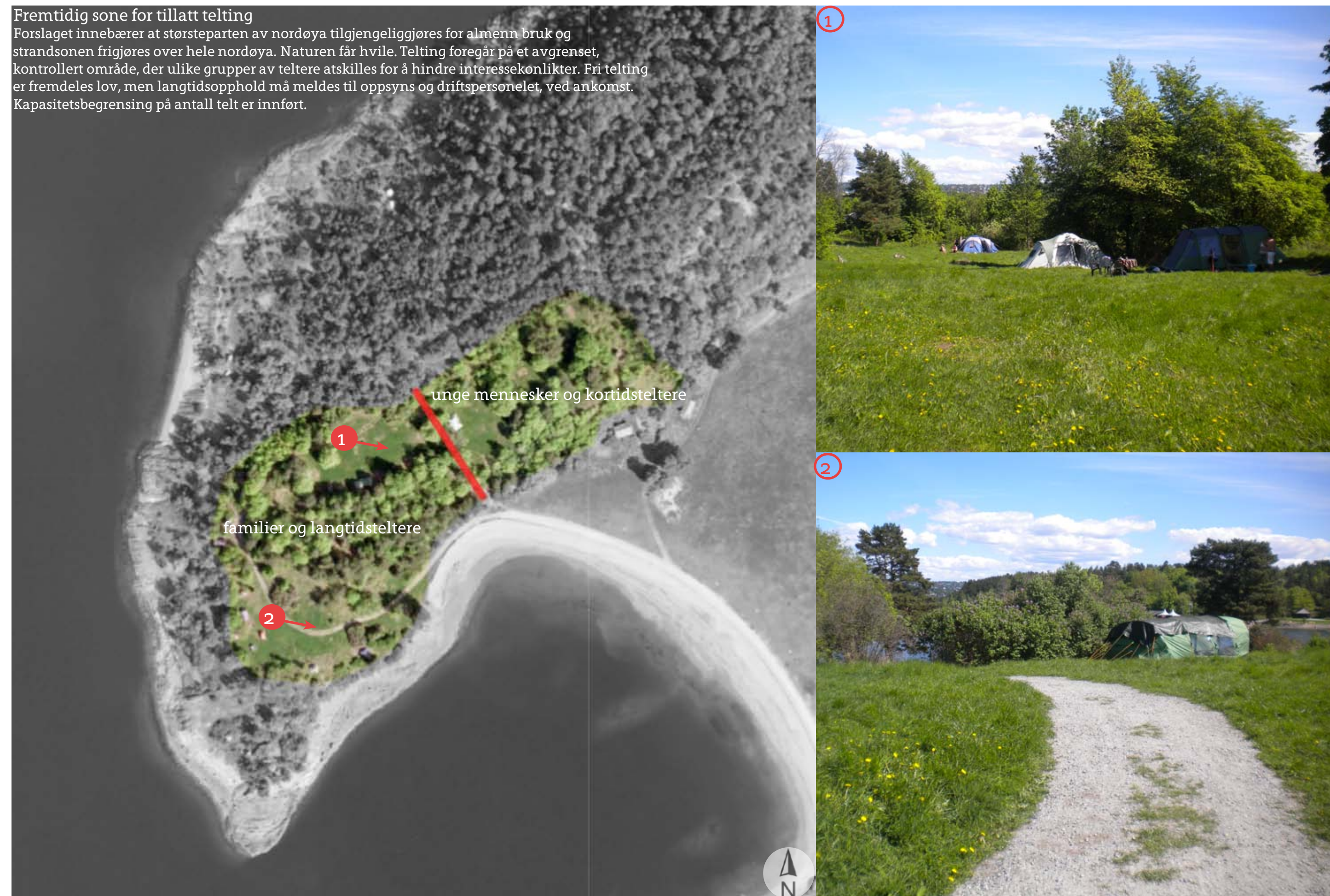
Telting

Hvis man skal nå målet om å forbedre opplevelses og brukskvalitetene på Langøyene, er et av de primære tiltakene å ta tak i teltproblematikken. For det er ingen tvil om at teltingen har gått over styr, og at situasjonen er ukontrollerbar for Bymiljøetaten. Som det står i Samlerapporten etter sesongen 2012: "Øya har potensial til å være et paradys for allmennheten, men den er på vei til å bli en "privat" ferieøy for noen få. For Langøyene er tross alt et offentlig rekreasjons og friluftsområde beregnet for allmennheten. Det er mulig å finne gode løsninger som de fleste kan stille seg bak. Langsiktig og helhetlig planlegging, og involvering av alle berørte parter er viktige faktorer for suksess. Uansett tiltak vil de sannsynligvis føles urettferdig og unødvendig for noen. Det viktigste er å reversere den negative utviklingen og gjenskape en hyggelig, bærekraftig telting. For at det skal skje må man ta et skikkelig grep, og bruke midler som virker, selv om de kan virke drastiske her og nå.

Tiltak	Kommentar	Min anbefaling
Innføre to-dagers telting (friluftsløven)	Slik situasjonen har vært de siste årene støtter jeg Bymiljøetatens initiativ fra 2010 ved å innføre todagers-telting og så må man forlate øya, i tråd med friluftsløven. Det ville nok ha medført en reduksjon av de uønskede teltaktivitetene, men det ville også åpnet øya opp for almenheten. På den negative siden ville tiltaket ha krevd ekstra ressurser til håndheving. Campingdrift har vært prøvd før, uten hell. Det krever dedikerte, erfarne folk som kan drive en slik praksis. Slik drift innebærer at fri telting eller telting etter friluftsløven ikke lenger er mulig, og dette er ikke en ønskelig konsekvens. Delvis campingdrift, som innebærer en betalingsløsning utover to dager kan gi gunstige effekter, men dette er igjen en praksis som krever ressurser.	Bør vurderes hvis andre tiltak ikke virker Bør vurderes hvis andre tiltak ikke virker
Innføre campingdrift	En drastisk fysisk reduksjon av grensene for tillatt telting vil ha en effektivvirkning. På den måten tvinger man gjennom en begrensning i totalantallet av teltere, og jobben med å følge opp blir mye enklere. Størsteparten av nordøya tilgjengeliggjøres for alle brukergrupper og man unngår mye av slitasjen på naturen. Dette vil nok medføre en rift om de tilgjengelige plassene hvis langtidstelting opprettholdes, men det i seg selv vil ha en regulerende effekt på antall teltere. Mange vil bli lei av å "stå på barrikadene" og telte i en smekkfull telplass. Over tid vil denne ubalansen i "tilbud og etterspørsel", nok gi seg. Man må også forutsette at reglementet for telting, og en mer effektiv kontroll og håndheving virker etter sin hensikt selv i et mindre område.	Bør utføres
Redusere grensene for tillatt telting	Å separere unge mennesker, og kortidsteltere fra familier og langtidsteltere kan være en god løsning, som ifølge noen av langtidstelterne har fungert før i tiden.	Bør utføres
Innføre designerte plasser for ulike brukergrupper	Bruken av øya bør relateres til øyas økologiske, sosiale, estetiske ressurser. Dette går på å identifisere og kontrollere antall brukere og type bruk, om de har høy eller lav påvirkningsgrad på ressursene. Hvor går tålegrensene, og hva skal tillates?	Bør utføres
Identifisere og etablere bærekraftig kapasitet	Gruppen, gjerne med representanter for brukerne overvåker situasjonen fra år til år, og jobber med å utvikle løsninger og systemer for håndhevelse av reglene	Bør utføres
Etablere en allokert arbeidsgruppe	Strengere håndheving med bortvisning av de som bryter reglene kan være en god løsning, men det må utføres av noen med myndighet og "kredibilitet". Det bør bli enklere for de som utfører vakt holdet å slå ned på upassende oppførsel, og vite at politiet kommer i ytterste konsekvens. Signaleffekten vil hjelpe ved at regelbrudd for konsekvenser.	Bør vurderes hvis andre tiltak ikke virker Bør utføres
Strengere vakt hold og håndheving	Mange av de fastboende (langtidsteltere) hjelper til med vakt hold og rydding. Dette er bra og bør fortsette, slik at deres nærvær oppmuntrer andre til å følge reglene. En kartlegging av hvem disse er kan være fornuftig for å formalisere samarbeidet.	Bør utføres
Frivillighet i forvaltningen	Dette går på å legge til rette for dialog med brukere og beslutningstagere. Her kan en enkel internett-portal (f.eks facebook) formidles gjennom Bymiljøetatens nettsider, eller langøyene.no. Og kommunen bør være initiativtagere til runder med diskusjoner eller debatt, for å vise at innspill er velkomne og blir tatt til etterretning.	Bør utføres
Involvere allmennheten (brukere) i beslutningsprosessene	Flere tavler bør settes opp på innenfor teltområdet, som kommuniserer reglene på en effektiv og oppmuntrende måte. Nærvær av "erfarne" teltere som veiledere og foregangsbrukere, vil også være til hjelp	Bør utføres
Bedre informasjon, guiding/opplæring		

Fremtidig sone for tillatt telting

Forslaget innebærer at størsteparten av nordøya tilgjengeliggjøres for allmenn bruk og strandsonen frigjøres over hele nordøya. Naturen får hvile. Telting foregår på et avgrenset, kontrollert område, der ulike grupper av teltere atskilles for å hindre interessekonflikter. Fri telting er fremdeles lov, men langtidsopphold må meldes til oppsyns og driftspersonalet, ved ankomst. Kapasitetsbegrensning på antall telt er innført.

Diverse

Eksisterende bygningsmasse, spesielt det gamle huset på sørøya bør rustes opp og tas i bruk til egnet formål. Kiosk-huset bør rustes opp eller erstattes. Containere til lagring som står på sletta hører ikke hjemme der og bør tas vekk, eller flyttes til f.eks driftstomten.

Toalett og sanitær-bygninger bør rustes opp til bedre standard eller erstattes med nye. Vinterisolering legger til rette for utvidet sesong.

Universell utforming bør bli et kjennemerke på Langøyene. Hele sletta inkludert bryggeanlegg og badestrand bør være tilrettelagt med UU.

Utvidet sesong bør vurderes etter hvert når øya blir mer tilrettelagt. Snørike vintre kan f. eks gi muligheter for skiløyper på øya, og det sies at det er bedre fiske om vinteren. Kiosk og kafedrift med vintermeny, sjøvannstamp og badstue er annet som kan lokke folk om vinteren.

Utvidet rutedrift er en forutsetning for økt og ny bruk av øya. Større båtkapasitet og flere fergeselskaper kan vurderes. Kan f.eks badebåten til Ingierstrand også omfatte Langøyene og andre badeplasser nedover kysten?

Belysning bør få en sentral plass i utformingen av de nye områdene, med tanke på at sesongen kan bli utvidet i fremtiden. I belysning ligger det mange spennende muligheter for å heve funksjonell standard, estetikk og opplevelseskvalitet

Nordøya har fått minst oppmerksomhet i min oppgave, og her kan det være steder som har uoppdaget potensial for bruk. Langs strandlinjen her ligger det mange koselige plasser å oppholde seg på. Flere fortøyningsbolter kunne lagt bedre til rette for båtfolk her. Fyrhuset og området rundt har attraksjonsverdi, og kan kanskje fylle flere funksjoner enn i dag.

Gjengroingen er tydelig mange steder på øya. Det er mye utilgjengelig kratt, og arter som ikke er hører naturlig hjemme her. Spesielt er det mye asal på sørøya, som tar over og hindrer ferdsel, utsyn og opphold. På nordøya er det mye syrin som sprer seg og tar over samt andre hageplanter fra de gamle hagene her. Tiltak for å stoppe og hindre gjengroingen bør få prioritet. Når øyene rundt, med lignende flora får vernestatus, er det ikke riktig at Langøyene overses.

Selskapsarrangementene er positivt da flere får øynene opp for hvor fin øya er. Hvis gressletta utformes mer parkmessig, med turveier og diverse anlegg, bør det bli restriksjoner på størrelsen, antall og plassering av selskapsteltene slik at disse ikke er til hinder, estetisk og funksjonelt.

”Musikkøya” er etter hvert et dekkende ord på Langøyene. Solar Weekend Festival (etablerer seg 2013) og samisk musikkfestival ble nylig arrangert med mediadekning. Små til middels store festivaler er passende å arrangere på Langøyene. Langøyene kan være stedet for de musikalske ”nisjene”. Et samarbeid med Øyafestivalen i Oslo ville også vært ganske naturlig.

”Tema-dager” kan være aktuelt å arrangere på Langøyene. Kanskje Kaptein Sabeltann-dagene kunne blitt populært. Med ”piratskip” for anledningen som frakter barna ut på øya.

Konferanse-og kursvirksomhet kan egne seg i nye og opprustede bygninger

PR og profilering kan ligge under Fjordby-satsningen, der øyene i indre Oslofjord er en egen underavdeling. Langøyene med blått flagg – status bør kunngjøres og utnyttes på en smart måte, og en egen logo for Langøyene bør vurderes. Bevisst og målrettet annonsering og bruk av media blir viktig. En konsolidering av nettsider og andre portaler vil være fornuftig, slik at man lett finner den informasjonen man er ute etter.

Realisering av ulike prosjekter må nødvendigvis skje gjennom de ”vanlige” kanalene. Samarbeid mellom næringsaktører, foreninger, Oslo kommune og tilgrensende kommuner. Spleiselag, sponsing, spillemidler, gaver og dugnader kan være aktuelt for realisering.

Veien videre - realiseringen av “nye Langøyene”

Bymiljøetaten etterspurte en oppgave som kunne utforske muligheter for hvordan Langøyene kunne tilrettelegges bedre for allmennheten. En oppgave som kunne peke på det ubenyttete potensialet, og foreslå nye fokusområder og attraksjoner. Kort fortalt har denne masteroppgaven forsøkt å besvare problemstillingens spørsmål:

Hvordan styrke Langøyene som et attraktivt, bynært område for rekreasjon, friluftsliv og lokalturisme?

Alle deler i intensjonsbeskrivelsen er ivaretatt i mine utviklingsforslag. Utviklingsforslagene er i stor grad de samme som Bymiljøetaten også har ønsket seg, men jeg har også forsøkt å introdusere nye ideer. Her er det gjort plass for gjestebrygge og badestrand med potensial for blått flagg- status, service og kiosk-bygninger, parkmessig opparbeiding av en hevet gresslette, turveier, turstier, oppholdsplasser, oppgraderte og nye aktivitetsanlegg, kyststi og utsiktsplattformer. Helhet og sammenheng er vektlagt, både funksjons og utformingsmessig.

Om man bestemmer seg for å realisere et delprosjekt vil et annet nødvendigvis også måtte realiseres. Forurensingsproblemene er nok førsteprioritet i dag, og kan fort tvinge frem handling, da det går opp for politikere hva Langøyene egentlig er og kan bli.

Det vil innebære store, omveltende og kostnadskrevennde tiltak, men det er også en mulighet til å løse mange av de forvaltningsmessige problemene. problemene. Hvis dette arbeidet skal ha noen verdi, bør resultatet involvere mange av forslagene i intensjonsbeskrivelsen, i hvert fall alle som berøres av søppelfyllingas skjebne.

Det er viktig at man arbeider frem ”nye Langøyene” i prosess, og ikke bare tar raske beslutninger på skrivebordspulten eller rundt møtebordene, hvordan

alt skal bli. Å ta tiden til hjelp blir viktig. Så lenge intensjoner og mål er noenlunde felles forankret, vil ”nye Langøyene” sakte men sikkert ta form.

Å investere i å gjøre øya mer tilrettelagt og attraktiv, innebærer en betydelig økonomisk satsning, men også en mulighet for å snu trender og skape noe unikt. Min masteroppgave kan anvendes som et grunnlag i den videre prosessen mot en realistisk plan, prosjektering og utførelse.

Langøyene er unikt i sitt slag, og et vakkert område med mange positive elementer. ”Nye Langøyene” blir bare seg selv hvis presisjon og innlevelse blir lagt ned i alt fra overordnet programmering til estetikken og de små detaljene. Det er mye mer som kunne vært beskrevet og illustrert, men for formålet i denne besvarelsen, settes et punktum her.

Kilder

#RUTER 2012. Ruters tilbud på fjorden. BAATPLASSEN.NO. 2012. Herbern Marina på Aker brygge på vei bort?. Tilgjengelig: (http://baatplassen.no/i/topic/90229-herbern-marina-paa-aker-brygge-paa-vei-bort/). BLUEFLAG.ORG. 2013. Blue flag award criterias. Tilgjengelig 08.03.2013: http://www.blueflag.org/ . BYMILJØETATEN. Fjordbyen Oslo- utfordringer og muligheter. 2012a. BYMILJØETATEN 2012b. Samlerapport oppsyn Langøyene 2012 sesongen. BYMILJØETATEN 2013a. Badeplasser i Oslo. BYMILJØETATEN. 2013b. Regler for telting på Langøyene. Tilgjengelig 08.08.2013: http://www.bymiljoetaten.oslo.kommune.no/friluftsomrader/oyene_i_oslofjorden/langoyene/regler_for_telting/). DEE, C. 2001. Form and fabric in landscape architecture. FRILUFTSETATEN 2009. Sektorplan friluftsliv, badeplasser. GARDSJORD, H. S. 2010. Aktiviserende parker og grøntområder - utforming av aktivitetsområder for ungdom. HANSEN, G. H. 2013. En mulighetsstudie for revitalisering av Håøya som rekreasjonsområde. KIRKEDEPARTEMENTET, K.-O. 2008. Tilrettelegging av turveier, løyper og stier. KNBF&NORBOAT 2012. Båtlivsundersøkelsen 2012. LANGØYENESVENNER. 2010. JA til langtidstelting på Langøyene! . Tilgjengelig 17.04.2013: http://www.underskrift.no/vis.asp?kampanje=2742. MILJOSTATUS.NO. 2013. Friluftsliv. Tilgjengelig 02.07.2013: http://www.miljostatus.no/Tema/Friluftsliv/. OSLO_KOMMUNE. 2013. Befolkningsframskrivningen 2014-2030. Tilgjengelig 12.06.2013: http://www.utviklings-og-kompetanseetaten.oslo.kommune.no/oslostatistikken/befolkningsfremskrivninger/. OSLOFJORDEN.COM 2013. Kyststi og turmuligheter i Oslo kommune. OSLOFJORDEN.ORG 2013a. Kajakk. OSLOFJORDEN.ORG (ed.) 2013b. Kart over badeplasser i Oslo kommune. PARKCHECK, Y. 2012. Yardstick Parkcheck Brukerundersøkelser Oslo – Norge. Rapport om undersøkelse av enkeltparker 2012. PUSCHMANN, O. 2005. Nasjonalt referansesystem for landskap Beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner. SSB. 2010. Befolkningsvekst rundt Oslo. Tilgjengelig 18.06.2013: http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/befolkningsvekst-rundt-oslo. STORTINGSMELDING_NR39. 2000-2001. Ein veg til høgare livskvalitet. Tilgjengelig 22.06.2013: http://www.regjeringen.no/nn/dep/md/dokument/proposisjonar-og-meldingar/stortingsmeldingar/20002001/stmeld-nr-39-2000-2001-.html?id=194963. WIKIPEDIA 2013. Friluftsliv

Illustrasjonsliste

Illustrasjon 1: Lokalisert 01.03.13 http://www.panoramio.com/photo/2561471?tag=Flyfoto
Illustrasjon 2: Lokalisert 01.03.13 http://kart.statkart.no/adaptive2/default.aspx?gui=1&lang=2
Illustrasjon 3: Lokalisert 03.03.13 https://www.google.no/maps/preview?f=s#!data=!1m7!1m3!1d3!2d10.7271091!3d59.870481!2m1!2f90!4f75!2m5!1e2!2m3!1s4660375!12e1!7e10&fid=6
Illustrasjon 4: Lokalisert 03.03.13 https://www.google.no/maps/preview?f=s#!data=!1m4!1m3!1d3819!2d10.720223!3d59.8717233!2m1!1e3&fid=7
Illustrasjon 5: Hentet fra Bymiljøetatens driftsavdeling
Illustrasjon 6: Hentet fra Bymiljøetatens driftsavdeling
Illustrasjon 8: Hentet fra Bymiljøetatens driftsavdeling
Illustrasjon 9: Lokalisert 08.03.13 http://oslobilder.no/search?searchstring=Lang%C3%B8yene
Illustrasjon 10: Hentet fra Bymiljøetatens driftsavdeling. Hefte To øyer som ble til en
Illustrasjon 11: Hentet fra Bymiljøetatens driftsavdeling. Hefte To øyer som ble til en
Illustrasjon 12: Lokalisert 08.03.13 http://oslobilder.no/search?searchstring=Lang%C3%B8yene
Illustrasjon 13: Lokalisert 08.03.13 http://oslobilder.no/search?searchstring=Lang%C3%B8yene
Illustrasjon 14: Lokalisert 08.03.13 http://oslobilder.no/search?searchstring=Lang%C3%B8yene
Illustrasjon 15: Lokalisert 08.03.13 http://oslobilder.no/search?searchstring=Lang%C3%B8yene
Illustrasjon 16: Lokalisert 08.03.13 http://oslobilder.no/search?searchstring=Lang%C3%B8yene
Illustrasjon 17: Lokalisert 08.03.13 http://oslobilder.no/search?searchstring=Lang%C3%B8yene
Illustrasjon 18: Lokalisert 12.03.13 http://www.panoramio.com/photo/2561471?tag=Flyfoto
Illustrasjon 19: Lokalisert 27.03.13 http://www.nettavisen.no/nyheter/article3522806.ece
Illustrasjon 20: PUSCHMANN, O. 2005. Nasjonalt referansesystem for landskap Beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner.
Illustrasjon 21: Lokalisert 01.05.13 http://sharki.oslo.dnmi.no/portal/page?_pageid=73,39035,73_39049&_dad=portal&_schema=PORTAL
Illustrasjon 22-26: Lokalisert 05.05.13 http://kilden.skogoglandskap.no/map/kilden/index.jsp?theme=LANDSKAP
Illustrasjon 27: Lokalisert 15.05.13 https://www.google.no/maps/preview?f=s#!data=!1m7!1m3!1d3!2d10.7181661!3d59.869126!2m1!2f90!4f75!2m5!1e2!2m3!1s26020050!2e1!7e10&fid=6
Illustrasjon 28-30: #RUTER 2012. Ruters tilbud på fjorden.
Illustrasjon 32: Lokalisert 25.05.13 http://oslofjorden.com/kyststi/kyststi_oslo.html
Illustrasjon 32: Lokalisert 25.05.13 http://www.oslofjorden.org/portal/page/portal/of/artikkel?displaypage=TRUE&element_id=3366219
Illustrasjon 33: Lokalisert 25.05.13 http://www.havna.com/wip4/havneguide/1.epl?cid=29307&port=213722
Illustrasjon 34: Lokalisert 25.05.13 http://www.bymiljoetaten.oslo.kommune.no/friluftsomrader/smabathavner/
Illustrasjon 35: Lokalisert 02.06.13 http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/befolkningsvekst-rundt-oslo

Illustrasjon 36: Lokalisert 03.06.13 http://www.miljostatus.no/Tema/Friluftsliv/
Illustrasjon 37: Lokalisert 27.07.13 http://www.sognsvannrundtmedsols.no/4389-2/
Illustrasjon 38: GARDSJORD, H. S. 2010. Aktiviserende parker og grøntområder utforming av aktivitetsområder for ungdom.
Illustrasjon 39-40: DEE, C. 2001. Form and fabric in landscape architecture.
Illustrasjon 41 Lokalisert 23.06.13 http://foter.com/kadettangen/
Illustrasjon 42 Lokalisert 23.06.13 http://www.heidelbergcement.com/no/no/norcem/press_media/Nyheter/kadettangen.htm
Illustrasjon 43: Lokalisert 07.07.13. http://www.watertrampolineshop.com/buy/pc/Aquaglide-Summit-Express-Water-Park-FREE-Boarding-Platform-25p82.htm
Illustrasjon 44: Lokalisert 07.07.13. http://www.archiexpo.com/prod/formidra/solar-outdoor-showers-102852-955350.html
Illustrasjon 45: Lokalisert 07.07.13. http://www.igreenspot.com/play-allows-you-to-drink-clean-water-and-keeping-the-environment-safe/
Illustrasjon 46: Lokalisert 07.07.13. http://www.landezine.com/index.php/2011/09/landscape-architecture-berlin-01/loidl-landscape-architecture-berlin-12/
Illustrasjon 47: Lokalisert 07.07.13. http://www.detskjerimoss.no/place/sjobadet-badestrand-sertifisert-med-blatt-fagg/
Illustrasjon 48: Lokalisert 09.07.13 http://www.landezine.com/index.php/2013/04/feyssine-park-by-iles-paysage-urbanisme/
Illustrasjon 48: Lokalisert 10.08.13 http://www.andrewjordangardendesign.com/portfolio/large-country-garden/shutterstock_84723280/
Illustrasjon 50: Lokalisert 28.07.13 http://www.desktoppaper.com/creative-dalarna-sweden-trees-birch-grove-nature/
Illustrasjon 51: Lokalisert 08.08.13 http://www.firsthotels.se/Vara-Hotell/Hotell-i-Norge/Oslo/First-Hotel-Grims-Grenka/
Illustrasjon 52: Lokalisert 08.08.13. http://www.hotelbook.com/miami-beach-fbrida-hotels/breakwater-hotel-south-beach/10232/hotel-gallery/?pdcheckinyyyyymmdd=&pdcheckoutyyyymmdd=&adults=&children=
Illustrasjon 53: Lokalisert 08.08.13. http://sunshinebeachhouse.blogspot.no/2011_07_01_archive.html
Illustrasjon 54-55: Lokalisert 08.08.13 http://www.arkitektur.no/nansenparken?proty=689f227b-bf75-4988-a043-d2dba2503403&ecoproenst=d080ce6e-a88b-4042-a63c-b891423a9e46
Illustrasjon 56: Lokalisert 09.08.13 http://www.landezine.com/index.php/2010/09/salamander-playground/mount-royal-salamander-cardinal-hardy-playground-16/
Illustrasjon 57: Lokalisert 09.08.13 http://www.landezine.com/index.php/2010/09/salamander-playground/mount-royal-salamander-cardinal-hardy-playground-06/

Illustrasjon 58: Lokalisert 09.08.13 http://blog.gessato.com/2011/10/29/ping-pong-dining-table-by-james-dewulf/
Illustrasjon 59: Lokalisert 09.08.13 http://www.dazadi.com/Sports-and-Fitness/Basketball/Basketball-Accessories/Basketball-Court-Marking-Kits/Easy-Court-Premium-Basketball-Court-Marking-Stencil-Kit.html
Illustrasjon 60: Lokalisert 08.08.13 http://www.ftemedia.com/photography/sports.php
Illustrasjon 61: Lokalisert 09.08.13 http://www.scansis.no/m%C3%B8steplassen_442.html
Illustrasjon 62: Lokalisert 08.08.13 http://www.landezine.com/index.php/2013/03/plug-n-play-by-kragh-berglund/plug-n-play-by-kragh-and-berglund-15/
Illustrasjon 63: Lokalisert 09.08.13 http://vioppleverlillehammer.blogspot.no/2010/06/frisbeegolf-pa-blabrfehell.html
Illustrasjon 64: Lokalisert 09.08.13 http://www.campcopass.com/Frisbee%20Golf.php
Illustrasjon 65: Lokalisert 09.08.13 http://www.lom.kommune.no/bli-med-paa-diskgolf-i-boeverdalen.5259984-42902.html
Illustrasjon 66: Lokalisert 09.08.13 http://thecollegianur.com/2008/09/28/two-seniors-recruiting-students-to-play-frisbee-golf/2533/
Illustrasjon 67: Lokalisert 09.08.13 http://www.elgt.org.uk/projects/health-wellbeing/hailes-quarry-park-outdoor-gym
Illustrasjon 68: Lokalisert 09.08.13 http://www.top3onorge.no/klatring-klatrevegg-klatrevegger/norge/lakselv-bulder--porsanger_13930_204_14676_0_1_141_inx.html
Illustrasjon 69: Lokalisert 09.08.13 http://www.f-b.no/nyheter/debatten-raser-om-lys-og-trimapparater-ved-2-dam-1.6783406
Illustrasjon 70: Lokalisert 09.08.13 http://www.norplay.no/index.php?main_page=product_info&cPath=3226_3126_3220&products_id=16406
Illustrasjon 71: Lokalisert 09.08.13 http://www.norplay.no/index.php?main_page=product_info&cPath=3226_3126_3220&products_id=16404
Illustrasjon 72: Lokalisert 13.05.13 https://www.google.no/maps/preview?f=s#!data=!1m7!1m3!1d3!2d10.723329!3d59.869765!2m1!2f90!4f75!2m5!1e2!2m3!1s79326038!2e1!7e10&fid=6

Vedlegg

Badeplasser i Oslo

Tabellen gir en oversikt over de mest brukte badeplassene i Oslo og innholdet her. Tabellen er utarbeidet på bakgrunn av Oslo kommunes nettsider om badeplasser i Oslo. (Bymiljøetaten, 2013a)

Badeplass	Fasiliteter
1. Huk	7 toaletter + 1 HC-toalett (alle vannklosetter) + 3 urinaler/pissoarer er åpne i sommersesongen Kiosk Restaurant (Hukodden strandrestaurant) Store gressletter med volleyballbane To fastgriller med benker og bord Livreddere på plass i sommersesongen Naturiststrand i nærheten
2. Hovedøya	5 toaletter + 1 HC-toalett (alle vannklosetter) + urinal/pissoar er åpne i sommersesongen To små badestrender, ellers mye berg Stor gresslette Mange skilt på øya som forteller om kulturminner Klosterkroa Kro ved klosterruinene
3. Nordstrand bad	1 toalett + 1 HC-toalett (begge utedoer) er åpne i sommersesongen Mobil kiosk Brygge med stupemuligheter Balustrade (hellelagt turvei langs fjorden) Badebrygge med trapper ned til vannet Benker
4. Solvikbukta, Malmøya	1 mobilt toalett (vannklosett) på parkeringsplassen ved Skinnerbukta i sommersesongen Badebrygge (ny i august 2010) Drikkevannsanlegg Dusj Bord og benker Butikk og kafé som tilhører Solvik camping Parkeringsplasser (kun for funksjonshemmede)
5. Katten badeplass	4 toaletter + 1 HC-toalett (alle vannklosetter) er åpne i sommersesongen Kiosk Drikkevannsfontene Dusj To stupebrett Trapp ned i vannet Bord og benker
6. Hvervenbukta	Til sammen 3 toaletter (vannklosetter) + 1 HC-toalett (vannklosett) og 7 toaletter (utedoer) + urinal/pissoar fordelt på 2 ulike steder, er åpne i sommersesongen Kiosk Kafé med uteservering og kiosk Benker Dusj og drikkevannsanlegg Badeplassen er godt tilrettelagt for bevegelsehemmede og har blant annet parkering, baderampe, toalett og turvei med utsiktspunkter Livreddere på plass i sommersesongen
7. Ingierstrand	10 mobile toaletter (vannklosetter) er åpne i sommersesongen Baderampe Kiosk 10 meter høyt stupetårn (rehabilitert i 2010) Badebrygger og badeflåter Benker Livreddere på plass i sommersesongen

Hva er blue flag?

The Blue Flag is a voluntary eco-label awarded to 3850 beaches and marinas in 46 countries across Europe, South Africa, Morocco, Tunisia, New Zealand, Brazil, Canada and the Caribbean. The Blue Flag works towards sustainable development of beaches and marinas through strict criteria dealing with Water Quality, Environmental Education and Information, Environmental Management, and Safety and Other Services.

Beaches are awarded the Blue Flag based on compliance with 32 criteria covering the following:

- 1) Environmental Education and Information*
- 2) Water Quality*
- 3) Environmental Management*
- 4) Safety and Services*

All Blue Flags are awarded for one season at a time. If the criteria are not fulfilled during the season or the conditions change, the Blue Flag may be withdrawn.

(Blue flag.org, 2013)

Jeg har laget tabeller (se neste side) for å gi en oversikt over de enkelte kriteriene som bør oppfylles før en badestrand eller marina kan få blått flagg-status. Informasjonen er hentet fra organisasjonens hjemmesider. (Blue flag.org, 2013) Jeg har også lagt til kolonner hvor man kan bedømme hvert kriterie med hensyn til aktualitet for Langøyene, grad av dekning i dag og grad av gjennomførbarhet. Bedømming er ikke foretatt.

Krav for å oppnå blått flagg-sertifisering (badestrand og marina)

Type	#	Kriterie	Aktualitet	Oppfylt i dag	Gjennomførbarhet
Environmental Education and Information	1	Information about the Blue Flag must be displayed.	Ja/nei	Ja/delvis/nei	Stor/medium/liten
	2	Environmental education activities must be offered and promoted to beach users.			
	3	Information about bathing water quality must be displayed.			
	4	Information relating to local eco-systems and environmental phenomena must be displayed.			
	5	A map of the beach indicating different facilities must be displayed.			
Water Quality	6	A code of conduct that reflects appropriate laws governing the use of the beach and surrounding areas must be displayed.			
	7	The beach must fully comply with the water quality sampling and frequency requirements.			
	8	The beach must fully comply with the standards and requirements for water quality analysis.			
	9	No industrial, waste-water or sewage-related discharges should affect the beach area.			
	10	The beach must comply with the Blue Flag requirements for the microbiological parameter faecal coli bacteria (E.coli) and intestinal enterococci/streptococci.			
	11	The beach must comply with the Blue Flag requirements for physical and chemical parameters.			
Environmental Management	12	The local authority/beach operator should establish a beach management committee.			
	13	The local authority/beach operator must comply with all regulations affecting the location and operation of the beach.			
	14	The beach must be clean.			
	15	Algae vegetation or natural debris should be left on the beach.			
	16	Waste disposal bins/containers must be available at the beach in adequate numbers and they must be regularly maintained.			
	17	Facilities for the separation of recyclable waste materials should be available at the beach.			
	18	An adequate number of toilet or restroom facilities must be provided.			
	19	The toilet or restroom facilities must be kept clean.			
	20	The toilet or restroom facilities must have controlled sewage disposal.			
	21	There should be no unauthorised camping, driving or dumping of waste on the beach.			
	22	Access to the beach by dogs and other domestic animals must be strictly controlled.			
	Safety and Services	23	All buildings and beach equipment must be properly maintained.		
24		Coral reefs in the vicinity of the beach must be monitored.			
25		A sustainable means of transportation should be promoted in the beach area.			
26		An adequate number of lifeguards and/or lifesaving equipment must be available at the beach.			
27		First aid equipment must be available on the beach.			
28		Emergency plans to cope with pollution risks must be in place.			
29		There must be management of beach users and events to prevent conflicts and accidents.			
30		There must be safety measures in place to protect beach users.			
31		A supply of drinking water should be available at the beach.			
32		At least one Blue Flag beach in each municipality must have wheelchair and accessibility features.			
33		Wheelchair access and accessibility features must be in place for at least one Blue Flag beach in each municipality.			

Krav for å oppnå blått flagg-sertifisering -gjestebrygge/marina

Type	#	Kriterie	Aktualitet	Oppfylt i dag	Gjennomførbarhet
Environmental Education and Information	1	Information relating to local eco-systems and environmental phenomena must be available to marina users.	Ja/nei	Ja/delvis/nei	Stor/medium/liten
	2	A code of conduct that reflects appropriate laws governing the use of the marina and surrounding areas must be displayed at the marina.			
	3	Information about the Blue Flag Marina Programme and/or the Blue Flag Marina Criteria must be displayed in the marina.			
	4	The marina is responsible for offering at least three environmental education activities to the users and staff of the marina.			
	5	The Blue Flag for boat owners is offered through the marina.			
Water Quality	7	The water in the marina must be visually clean without any evidence of pollution (oil, litter, sewage, etc).			
Environmental Management	12	A marina management committee should be established to be in charge of instituting environmental management systems and conducting regular environmental audits of the marina facility.			
	13	waste and energy consumption, health and safety issues, and the use of environmentally-friendly products wherever possible.			
	14	Adequate, properly identified, segregated containers must be in place for the storage of hazardous wastes. The wastes must be handled by a licensed contractor and disposed of at a licensed facility for hazardous wastes.			
	15	The marina must have facilities for receiving recyclable waste materials (bottles, cans, paper, plastic, organic material, etc).			
	16	Bilge water pumping facilities should be present at the marina.			
	17	Toilet pumping facilities must be present in the marina.			
	18	All buildings and equipment must be properly maintained and in compliance with national legislation. The marina must be well integrated into the surrounding natural and built environment.			
	19	Adequate, clean and clearly signposted sanitary facilities must be in place and provide washing facilities and drinking water. Sewage disposal is controlled and directed to a licensed sewage treatment.			
	20	If the marina has boat repairing and washing areas, no pollution must enter the sewage system, marina land, water or natural surroundings.			
		Sustainable transportation should be promoted.			
		Parking/driving is not permitted in the marina unless in designated areas.			
Safety and Services	26	Adequate and clearly signposted lifesaving, first-aid and fire-fighting equipment must be present. Equipment must be approved by national authorities.			
	27	Emergency plans in case of pollution, fire or other accidents must be produced.			
	28	Safety precautions and information must be posted at the marina.			
	29	Electricity and water is available at the berths, installations must be approved according to national legislation.			
	30	Wheelchair access and accessibility features should be in place.			
	31	A map indicating the location of the different facilities must be clearly posted at the marina.			

